

ش

PK6560
J25V3
C.2

10007500050835

کتابخانه مرکزی دانشگاه

آذربایجان
قارئی

۴۳

۵

۳۱

از انتشارات مرکز تحقیقات

و....

ششصدناوی دیگر

نوشته: صادق جلالی

اسکن شد

و.....

ششصد ناوی دیگر

نوشته: صادق جلالی

۱۳۹۶

(میراث اسلامی)

از انتشارات مرکز تحقیقات

این کتاب در . . . نسخه در چاپخانه وزارت اطلاعات و جهانگردی

در تیرماه ۱۳۹۵ شاهنشاهی به چاپ رسید

پخش : انتشارات امیرکبیر

درباره این کتاب

دست تاریخ نبرادران هزار سال پیش نوشته : «سرزمین بازرس؛ دنیای بازرس»

و شکفت ایکی خلیج فارس مهواره چون آئینه‌ای فراز و نشیب ایران بین اد خود معلق شده است.

است. گوئی قلب تاریخ ایران همراه در این دنیای سیلگون پر برکت تندیا است :

بسده‌های پیشین بازی گردیده قوادش تاریخی پروری ها، هشت ها، فرد و خواره را که فردا

می‌شنیم، این اقیعت می‌رسکم که قوت ایران را اقدار و ریبی شاهنشاهی قرار داشته که می‌شود

را به سوی عظیمی بینوند شده، نشانه‌های عظمت ایران در خلیج فارس پیش از هر چیز محلی بوده است

و عکس در دوران ای خوت و ضعف گنجاند و شمان ایران خلیج فارس را به اصلی برآختم

زدن پیشگیر ایران قرارداده اند. قبل از طلوع ستاره دخان پیوی نهضن بود.

در دو سده سی و ضعف بی پیش که چکور استعاره خلیج فارس نفوذ کرد و سلطنه بازد

خود را در آنجا برپا داشت، اما عصر هدوی بیداری دوباره ایرانیان بود. داین فرجذه

دوران ایران نیوگرفت خروشید در هر زمینه‌های زندگی می‌باشد یا پژوهش‌نامان شد خسیج
فارس خسپن بود

در طول پنجاه سال شاهنشاهی مذاق پل اوی، دعده شاهزادی رضاشاه که پیش از شاه آفریخ
نقش یادگار گذاشت خسیج فارس ز دوده شد و آبها که بودش باخون سرخ دلاوران ایران درآمیخت و
بچنان با هم توطنده‌ای و دستیله، ناسخ خسیج فارس باقی ماند و تا دنیا دنیاست خلیج فارس باقی
خواهد ماند.

اینک که مرکز تحقیقات ازمان برگزار کنند آین شکوهمند می‌باشد از همان پنجاه سال شاهنشاهی دو این
جلیل پیکوهیت خود را برای نهاده است تا با اشاره کنند از کتاب تحقیقی تاریخی اجتماعی مهندی و
بسیاری از نمودهای پرکشیده این دوران پنجاه سال حیات ملی را کیا ردنکرده عرض دهد قضادت ایرانیان
قرار دهد طبعاً شرح مبارزات حادث مربوط خسیج فارس در متن تاریخ پرا فخر سال‌های پیکوه

جای شایسته خود را خواهد داشت و نمونه آن کتاب حاضر است که حاصلی اس است از قرمان وطن

پرست خلیج فارس بـ نام «... و ششندوی دیگر» .

در این کتاب شما با چهره تاریک استعمار و برومی شوید که در دوران هرج مرجع برخاک

وطن با خلیج فارس چرسیم از فراشته داده شده زمان این دران، مردان زنان گستاخ

رامی بینید که مردان خروشیدند و شان دادند میں سپی ایرانیان اصالت ارد و عاضی نیست

و برجوانان میں بات تاباخوند ایگونه کتاب است، پس دران طنخ درا بشاند.

گرچه این کتاب به جامه کیست و اسان حاسی نمایان می گردد ولی هر جا، چهره قهرمانش باقی است

آمیخته است فرایده خیال نوینه نیست، آنکه که بجوم ناجوانمردانه دوکشور پر و مند ایران میں

می رسم و نقش دل اوران پروری دریای ایران اخیل خوار و دار و ندر و دعا شاکی نشیم همیادان

را خشمانت ا، دلاوری ایشان را، برآهنا هزار آفرین می گوییم و بادمی آدریم و تی دیوم شهر نیز^{۲۵}

وطن بیرا اس سه توطئه شد سرسرخاک ایران بخوص آب ظای سلکون خلیج فارس بگشت خون شهیان

وطن نه آمد، دنیا دانست که استقلال ایران همواره با رگن سرخ دلیری در تاریخ جهان
می داشتند و این کتاب طبی است از انسایی آن قهرمانان وطن پرست که مردم ایران بود و شره
پسل جوان همی شود. با امتیاز تقدیم برای نویسنده گرامی آن افایی دکتر صادق جلالی.

خردادور ۲۵۳۵

وزیر دربار شاهنشاهی

اسد الله علم

در پایان غلامعلی بایندر - ناخدا سوم نصرالله نقدی -
ناو سروان یدالله بایندر - ناو سروان حسن کهنگوبی - سروان
مکری نژاد - ناوبان یکم ابراهیم هریسچی - ناوبان مهدی ریاضی -
ناوبان جعفر مسگرزاده - استوار دوم جواد پرستنده - مهناوی یکم
جواد همراز - مهناوی یکم ابراهیم طاهری - مهناوی یکم محمد
ربیع گیلانی - مهناوی یکم حسین تکحرزیان - مهناوی دوم هاشم
واحدی - مهناوی دوم اسماعیل یوسفی - مهناوی دوم سرخهای و.

..... ششصد ناوی دیگر

و من این حماسه را به روان ششصد ناوی گمنام تقدیم میکنم

صادق جلالی

سروان ، اینجا که از آن نگهبانی میکنی تنها یک پل
نیست ، این آبروی ایرانیان است ، من و تو امروز وظیفه‌ای بزرگ
داریم ، مردانه دفاع کن ...

دریابان بایندر

تاریخ به من و تو فرمان میدهد که نترس ، دلیرباش ، باید
زنده بود ، اگر سست شدی ، اگر لرزیدی مرده‌ای ، اگر استوار بودی ،
همیشه زنده خواهی بود

ناخدا نقدی

«... اشک در من می‌خواهم ، من می‌خواهم ، در این تنهایی در این شکست ، در این حمله ناجوانمردانه گریه کنم ، اما مطمئن باش برادر ، این اشک از درد حقاً نیست ، از بیچارگی وزیبونی نیست ... زیون و حقیر دشمن خاک منست که مثل یک راهزن ، بلند و ناجوانمردانه به ما حمله کرد .

از نامه میلانیان

بگذار آن روز که سینه تاریخ را می‌شکافند و از میان آن نام فدا کاران را بیرون می‌کشند ، نام من هم باشد

من و تو ، در این آب و خاک سرنوشتی داریم و سرگذشتی ، اما تو بگو ای برادر من که آیا بهتر نیست که این سرنوشت و این سرگذشت هر چند که آشته به خون باشد همچنان پاک و معصوم باقی بماند ...؟!..

از نامه میلانیان

زمین غمگین بود ، خوزستان خشمناک بود ، تاریخ ایران حسرت می‌خورد و نیروی بیگانه بر سینه دشت خوزستان بسوی اهواز پراند و باد وحشی و سرگردان بر دامن شنهای تنفه خوزستان خط جاودانگی ایران را می‌کشید و در هوهی گریزان باد شنبده می‌شد : «چه بسیار بیگانه به این سرزین تاخت ولی هرگز نپائید و ایران جاودانه ماند نویسنده

غور و انتقام

... آفتاب بردامنه کبود خلیج فارس با هزار رنگ غروب
میکرد ، ساحل دریا طلائی رنگ شده بود و سکوت سایه میزد ، تازه
ماهیگیرهای ساده و زحمتکش «باسعیدو» از صید روزانه بازگشته
بودند ، هنوز زنان بندر باسعیدو با کسوzeهای بزرگ ، از آب انبارهای
سر پوشیده که آبهای باران را سال تا سال در خود نگاه میدارند و
این آب آشامیدنی مردم بندر است ، باز نگشته بودند و تنها تک
صدائی سوزناک و غم‌انگیز از دور دستهای دریا می‌خواند :

دلی دارم چو دریا بیقراره
چو ابر نوبهاران اشکباره

اگر عاشق شدی دردم بدونی
که درد عاشقی درمان نداره

یک کشته از دور پیدا شد ، روی آبهای نیلگون بطرف
ساحل باسعیدو پیش آمد ، کشته چندان بزرگ نبود ، مثل اینکه
عجله داشت زودتر به ساحل برسد ، با شتاب حرکت میکرد ، وقتی
نزدیک شد ، ماهیگیرهای سوخته از آفتاب و خسته از رنج کار روزانه
به آن اشاره کردند :

- های ! صاحب ، کشته صاحب به بندر میاد ! .

در آن روزگار، خلیج فارس مال انگلیسها بود، نه، مال انگلیسها نبود، اما آنها با واقت، با حیله و نیزگ، با صدهزار خونریزی و نیرنگبازی سایه‌های استعماری سیاه خود را روی خلیج فارس انداخته و از بوشهر تا بندر لنگه، از بندر عباس، تا جزیره هرمز و هنگام، از جاسک تا چاه بهار را دراختیار گرفته بودند، آنها در جزیره‌ها و بندرها بدون یهم و هراس پرچم‌های انگلستان را بر می‌افراشتند و بدون اجازه دولت ایران، خودسرانه در بنادر و جزایر ایران آمدند و داشتند و بهمین شلیل برای مردم بومی در آن روزگاران که خلیج فارس بی‌صاحب می‌نمود و هنوز نیروی دریائی ایران تشکیل نشده بود، نه ناو ببر، نه ناو پلنگ، نه ناو سیمرغ و کرکس، این چشم آبیهای زرد مو، این آدم‌های مغورو و خوئنسرد صاحب بودند، اسم خودشان را گذاشته بودند صاحب! بندر با سعید و یکی از این بندرها بود، نزدیک جزیره قشم. و در این بندر انگلیسها قبرستانی ایجاد کرده بودند و در حدود بیست تن از مأمورین آن دولت که در مأموریت‌های خلیج فارس درگذشته بودند، در این بندر به خاک سپرده بودند.

همچنین انگلیسی‌ها در این جزیره یک انباریزگ ذغال سنگ ساخته بودند که به مصرف احتیاجات ناوگان آنها در خلیج فارس می‌رسید و همین دو کار باعث شده بود که انگلستان بندر با سعید و را جزو مستملکات خود بداند. برای حفظ آن از حمله و دستبرد بیگانه، یک دسته سرباز هندی در آنجا گمارده بودند تا گورستان را حفظ کنند و نیز هر وقت که یک کشتی انگلیسی به آنجا می‌رود، اهالی را به ساحل برانند تا هله‌کنند و سربازان هندی با مراسم و تشریفات پرچم جنگی و دریائی انگلستان را همراه با سرود و موزیک برافرازند!

غروب و انتقام

۳۷

در این غروب که هنوز خورشید روی سینه افق، خون‌آلود و خسته نمودار بود، کشتی انگلیسی همچنان پیش می‌آمد، پرچم انگلستان بر فراز دکل آن در اهتزاز بود، وقتی نزدیک ساحل رسید، لنگر انداخت و صدای سوت بلند و تند آن سینه فدا را شکافت و طنین آن تا دور دستهای بندر تاخت، با این صفير، با این سوت تند و بلند، سربازان هندی شتابزده بیرون ریختند، صفهای خود رادر کنار ساحل آراستند و آنوقت زن و مرد و کودک، از کومه‌های حصیری و خانه‌های گلی خود خارج شدند، با شتاب و هیاهو، صاحب، صاحب‌گویان، به کنار دریا آمدند، آنوقت در آنچه هار سرباز سیه‌چرده هندی که عمامه‌های سربازی مخصوص خود را بر سر داشتند با یکنوع تندی و رفتار حقارت‌آمیز، با اینکه خودشان استعمار زده بودند، با چوب‌های بلند، مردم باسعيده را به کنار دریا راندند و آنها را به خط‌کردند و فرمان دادند تا مردم بپناه و ساده‌دل بندری هلهله کنند و آنوقت موزیک طنین افکند و فرمانده سربازان آمرانه فریاد کشید:

- بنام امپراتوری عظیم و ابدی بریتانیای کبیر پرچم افتخارآمیز و تاریخی انگلستان برافراشته می‌شود.

آنگاه پرچم آرام آرام بر میله بلند خود بالا رفت، آفتاب آخرین شعله خود را بر آن تابانید و چشمان نی‌گناه مردم بندر باسعيده، همه آنها، زن و مرد و کودک به این پرچم که آهسته بالامیرفت و سایه‌های خود را برآبهای نیلگون خلیج فارس میریخت خیره نگاه می‌کرد.

چه رنج‌آور بود، در خالک ایران، در خلیج فارس که هزاران سال عظمت تاریخ ایران را در سینه خود جای داده بود، پرچم بیگانه برافراشته میشد. پس کجا بود پرچم سه رنگ ایران که نقش

شیرو خورشید برآن می تایید ؟

پرچم هشت پر انگلستان در دست باد در اهتزاز بود و چشمان
بی تقاویت و نگاههای سرد و خسته بندریها برآن خیره مانده بود .
آنگاه بندریها یکبار دیگر هلهله کردند ، از شادی و هیا هو
بهم ریختند و چشم به دریای نیلگون و کفآلود و مواج دوختند ،
اما این یک شادی حقارت آمیز بود .

در این هنگام ، دو قایق پشت سرهم از کشته جدا شد ،
هر دو قایق پرچمهای سیاه به علامت عزا برافراشته بودند ، معلوم
بود که یکبار دیگر جنازه یک انگلیسی را به باسیعیدو می آورند تا
در آنجا بخاک بسپارند در قایق اول چند افسر و ملوان انگلیسی
بودند و قایق دوم حامل جنازه بود ، آنها به ساحل رسیدند فرمانده
پادگان باسیعیدو پیش رفت ، سلام نظامی داد و با شمشیر بر همه
که در برابر صورت خود گرفته بود ، در مقابل اسران انگلیسی
ایستاد . هشت ملوان دریائی جنازه را از میان قایق خارج کردند و
به ساحل آوردند ، با فرمان فرمانده هندی همراه با موزیک نظامی و
احترام و سکوت ، در تاریکی نیمرنگ شامگاه جنازه را به گورستان
بردند و در آنجا در میان جایگاهی که ساخته بودند به زمین گذاشتند
تا روز دیگر همراه با مراسم خاص آنرا بخاک بسپارند .

آنوقت مردم بندر ، متفرق شدند و بسوی کلبه ها و خانه های
خود رفتند ، و در این وقت «زهرا» زن زیبای بندری ، همچنان که در
ساحل پیش میرفت خودش را به شوهرش رسانید و بالحن تند و عتاب -
آمیزی گفت :

- ایوب ، چشمت روشن ... !

این جمله برای مردم بندر باسیعیدو و مردم همه بندرها و

غورو و انتقام

۵

جزایر خلیج فارس یا یک خبر خوش بود و یا یک خبر تلخ و گزنه،
ایوب جوان سیه چرده و قوی هیکل خلیج فارس و بندر باسعیدو
با نگاهی جستجو کننده پرسید
- خوش خبری؟!.....

زهرا گفت:

- نه، از بد هم بدتر...!

چشمان ایوب برق زد:

- چه خبر شده!...ها!؟... زن خاموش نباش... حرف بزن!

زهرا نگاه هراسانی به شوهرش انداخت و گفت:

- صاحب منو خواسته... منو خواسته، عاشقم شده!

ایوب تکانی خورد، مثل آدمی که از خواب وحشتناکی بیدار

می شود و پر از خشم گفت:

- صاحب؟!... تو حرف بزرگی میزنی زن؟!

زهرا با تلخی گفت:

- امشب، وقتی مهتاب بالا آمد، باش و نگاه کن که چطور

به سراغ من میاد، میگفت:

پستانهای تو مثل دو تا بلور قهوه‌ای رنگه، من خوش میاد

با این دو تا بلور بازی کنم.

ایوب حکم توی صورت زن زیبای خودش کویید. بطور یکه مدادی

تند سیلی او تا چند قدم پیش رفت و با خشمی تندو کوبنده فریاد زد:

- من خون هردی شما رو میریزم، تو یک زن بی عصمت

هستی، من نعش تو و اون فرنگی رشت نامسلمون روییدم به

سگ ما هیانا، میدم به کوسه ما هیهای دریا!.

زهرا همچنان با ناراحتی گفت:

- ایوب، من بی عصمت نیستم، تو باید غیرت داشته باشی...

ایوب روی یک تخته سنگ سوراخ ساحلی نشست و سرش را به میان دستها یش گرفت و با تلحی گفت :

- زهرا ، برای من حرف بزن ، بگوچه اتفاقی برات افتاده؟....

زهرا در تاریکی شب ، در مقابل شوهر جوانش که توی بندر باسعيده انگشت نمابود زانوزد و درحالیکه با تلحی میگریست گفت :

- ایوب ، گوش کن ، من زهrai تو هستم ، پاک و دست نخورده هستم . زهrai تو هیچ وقت خود فروش نیست ، اما امروز وقتی آفتاب تیغ کشید و تو به دریا رفتی ، من مثل همیشه توی کلبه بودم ، به کار خودم مشغول بودم که صدای یک مرد ، یک فرنگی که فارسی رو شکسته حرف میزد توی کلبه پیچید :

- زهرا ... آهای ، قشنگ بندر !.

با شنیدن این صدا از کومه بیرون رفتم ، جلو در ایستادم ، این کاپیتان انگلیسی بود ، رئیس سربازان هندی ، کاپیتان رایت بود ، چشمها یش برق میزد ، یک برق وحشتناک ، یک برق تندو شهوت آسود . از چشمها آبیش ترسیدم ، او به نخل خرما تکیه داده بود ، داشت سیگار برگش رو دود میکرد ، آنوقت بادیدن من سوت بلندی کشید و با فارسی شکسته و مستانه ای گفت :

- زهرا ... با من بیا ، یا منو مهمون کن !.

با تندی و ترس گفتم :

- نه با تو میام و نه تورو مهمون میکنم کاپیتان ! .

ولی کاپیتان رایت قاه قاه خندید و بطرف من آمد و من از ترس عقب عقب رفتم تا او میخواست منو توی بازوها یش بگیره میخواست منو بغل کنه میخواست من مال او باشم و به او کام بدم ، اما من با تندی فریاد زدم و گریختم اما او به دنبال

غورو و انتقام

۷

من می‌آمد ، همانطور می‌خندید و شهوت توی چشمانش زبانه
می‌کشید می‌گفت :

- غزال بندر ، فرار نکن ... تو مال منی هرجا که بروی ...

آنوقت منو توی یک تنگنا انداخت و من با ناراحتی گفتم :

- کاپیتان ... من یک زن هرزو نیستم من شوهر دارم
همچنان پرازشهوت حیوانی بطرفم آمد و دستش بطرفم گرفت و گفت :

- زهرا پول فراوان میدمت پول !

دیوانه وار جیغ زدم :

- من خود فروش نیستم ... هرگز ! .

آنوقت اسلحه اش رو رو بمن گرفت و گفت :

- نگاه کن زهرا ، توی این اسلحه ده تا گلوله هست ، قلب
تو ظریفه ، قلب تو بلوره ، اما قلب ایوب ؟ ! مگه دلت نمی‌خواهد
شوهرت زنده باشه ؟ ! .

با ناراحتی ، درحالیکه نفس نفس می‌زدم و خدا را در آن
لحظات بیاری می‌خواستم گفتم :

- کاپیتان برای خدا ، برای مسیح مقدس ، از من
چی می‌خوای ؟ ...

خنده شهوت‌آلودی کرد و گفت :

- زهرا برم توی کومه ... من ... تو ... فقط یکدفعه ! .

با این حرف او دلم لرزید ، دلم جوشید ، نمیدانستم چطور
باید نجات پیدا کنم ، ولی نور خدا بر من تابید و ناگهان فکری بخاطر
رسید ، و با خنده‌ای عشوہ‌آمیز گفتم :

- کاپیتان ، همین ... یکبار فقط ؟ یا همیشه ؟ ! یا ... ؟ ! .

خنده هوس آمیزی کرد و گفت :

- امروز ، یکبار و روزهای دیگه ... ناز نکن !

خندهای پر از ناز و عشوه کردم و نزدیکش شدم و توی
چشمانش نگاه کردم ، دلش را با این نگاه زیورو رو کردم و گفتم :
- کاپیتان رایت ... پس امشب ، وقتی ماه درآمد کنار ساحل ،
روی شنها ! .

و به دنبال این حرف آنقدر نوازشش کردم و وسوسه اش کردم
که رام شد ، قبول کرد که امشب وقتی ماه بیرون آمد ، توی ساحل ،
نزدیک کلبه به سراغ او برم و در آنجا من و او
ایوب با خشم تندی فریاد زد :

- بس کن زهرا ، مگر این خنجر من برای بازیه ؟ ، مگر غیرت
توی خونهای من مرده ؟ حالا می بینی که خون این فرنگی رو مثل
خون سگ توی ساحل باسعیدو میریزم .

زهرا که میدید آتش در چشمهای شوهر جوانش ، توی نگاه
تند اویی در خشد ، آن حس قهرمان پرست زنانه اش ارضاء شد و گفت :
- ایوب ، این نامرد ، این کاپیتان انگلیسی ، این فرنگی مغorer
تا امروز چند تا از زنهای بندر رو بازیچه کرده ، وقتی که شوهر اشان
توی دریا بودند ، و حالا به من چشم طمع دوخته !

با این سخنان خون چشمان ایوب را فراگرفت ، دستی به
بازوی قهوه ای و پر عضله خودش کشید و از جا بلند شد و به راه
افتد سکوت سهمگین بر همه جا سایه افکنده بود . از دور چراغ های
قرارگاه سربازان هندی و انگلیس به چشم می خورد و ایوب هر لحظه
در خود می جوشید . دندانهایش را بهم فشد ، آنها به کلبه برگشتند ،
شب گرم و آرامی بود ، آسمان یکپارچه ستاره بود و ماه ، با چهره ای
سرخ ، غبارگرفته و پرشکوه از دامنه های دور دریا نمودار میشد ، بالا

غورو و انتقام

۹

می‌آمد و دریا را در انوار سیمین خود غرق می‌کرد، بعداز ساعتی زهرا از کومه بیرون آمد، چند لحظه به اطرافش نگریست و آنگاه برآه افتاد، چنان پیش‌میرفت که گوئی ازاین دیدارشبانه هراس دارد، بسوی ساحل رفت، زیر یک تک درخت خرما توقف کرد، سرش را بالا گرفت و به آسمان نگاه کرد.

ایوب بدنیال او بود، مثل سایه به هر گوشه می‌خزید، لبهاش را از خشم می‌جوید، خنجرش را درمشت می‌پسرد، او تصمیم به یک کار بزرگ‌گفته بود، می‌خواست یک افسر انگلیس را بکشد، می‌خواست خون یک افسر دریائی انگلستان را بریزد، این کار در آن روزها آنقدر بزرگ بود که کسی فکرش را هم نمی‌کرد.

نیروی دریائی انگلستان عظمتی آسمانی داشت، صاحب و آقا بود، از سواحل عربستان تا هندوستان همه جا آنها را رب‌النوع عظمت و بزرگی و شکست ناپذیری میدانستند، سرکرده‌ها و رؤسا و کارگزاران حکومتی برای آنها قدرت بسیار قائل بودند، در برابر آنها سرخم می‌کردند، نوک و بنده و بردۀ آنها بودند.

کاپیتان رایت از دور پیدا شد، او مست مست بود، لبریز از شهوت و غرور، می‌آمد تا یک زن را در آغوش بکشد و از او کام دل بگیرد، بدون اعتنا زیر لب سوت میزد، یک آهنگ کهنه‌انگلیسی را مینواخت وقتی نزدیک زهرا رسید، با صدائی که از شهوت و مستی لبریز بود گفت:

- خوشگل بندر، توی نور این ماه، توی تاریکی مهتاب زده
چقدر لذت می‌برم وقتی که با تو هماغوش بشم.
زهرا عشه‌کنان در حالی که کوشش می‌کرد، صداش
ترس آلود باشد، نگاهی به اطرافش کرد و گفت:

- کاپیتان من از ایوب میترسم ، از شوهرم میترسم ! .

کاپیتان رایت با لحنی مستانه و غرور آیزی قهقهه زد و در حالی که میرفت تا «زهرا» را در آغوش بکشدگفت :

- بندری خوشگل ، تو مال منی ، نه مال شوهرت ، ایوب یک بومی بیسرو بیاست ، یک حیوان .. یک ماھیگیر ! .

و آنوقت دست انداخت و زهرا را بخودش کشید ، اما هنوز نتوانسته بود که بر لبهای گوشت‌آلود زهرا بوسه بزند که زهرا با یک سیلی او را از خودش دور کرد :

- بیشرف ، بی ناموس ! .

کاپیتان رایت روی زمین غلطید ، روی ماسه‌ها و سنگها و به دنبال آن هنوز از جا برخاسته بود که فریاد رعدآسای «ایوب» در ساحل پیچید :

- خون تورو میریزم نامرد ، دزد ناموس ! .

ایوب مانند عقاب بطرف رایت حمله کرد ، با یک جهش تند او را از جا کند و محکم زیر چانه‌اش کویید و رعدآسا غرید :

- تق به شما ... از جان ما چی میخواهید ؟ ! ...

رایت دور خودش چرخید و روی زمین افتاد و همچنان گیج و منگ ، با نفس‌های بریده و مقطع گفت :

- حیوان پست ، تیربارانت میکنم ... احمق ! .

و با خشم و عصبانیت اسلحه کمری خودش را کشید و بطرف ایوب حمله برد ولی هنوز دستش روی ماسه قرار نگرفته بود که ایوب امانش نداد و با لگد زیر دست کاپیتان رایت کویید اسلحه کمری چندین قدم دورتر افتاد و آنها با یکدیگر گلاویز شدند ، از اینسو به آنسو به هم کوییدند ، سکوت بود و شب مهتاب رنگ

غورو و انتقام

۱۹

بندر، روی ساحل دو قوچ جنگی بهم حمله میکردند، گاهی این و گاهی آن پیروز بود، همه‌مه موجها که بر ساحل میکویید، از یک ابدیت جاودانی، از یک داستان کهنه حکایت میکرد.

مدتی گذشت، وقتی هر دو مرد خسته و کوفته از حرکت بازماندند، آنوقت دریک فرصت ایوب دست به خنجر برد و آن را بسوی افسر دریائی انگلیس پرتاب کرد، خنجر در نور ماه درخشید و برق زد و همراه با یک فریاد:

- بگیر که تا بیسرپاها بندری رو بشناسی.

خنجر پهلوی مردم غرور انگلیسی راشکافت و او یک نعره کشید و به خاک افتاد، ایوب که در نور ماه دانه‌های عرق برپیشانیش نشسته بود، و نفس میزد، دیگر درنگ نکرد، بطرف او حمله برد و با یک حرکت تند خنجر را از پهلوی او بیرون کشید و بر قلبش فرو برد و همچنان فریاد زد:

- بمیر .. فرنگی .. بمیر بمیر بمیر!.

کاپیتان رایت ناله بلندی کرد و روی ماسه‌های مرطوب ساحل بخودش پیچید و دقایقی بعد مرد.

فرار، بدروود جزیره من

ایوب در برابر مرد بیگانه که در خون خودش غلطیده بود روی تخته سنگی اسفنجی و سوراخ سوراخ نشست ، تاریکی و خشم برهمه جاسایه افکنده بود ، زهرا میترسید ، چشمانش در دور ماه پر از وحشت و هراس بود ، تازه به عظمت و خطربناک بودن کاری بی برده بود. عاقبت پس از چند دقیقه که زن و شوهر در سکوت تندر و کوینده بسر بردنند ، ایوب گفت :

- زهرا ، هر چه که خدا بخواهد . برگردیم ! .

zechra هراسان گفت :

- پس این رو یک کارش کنیم ... بیتره که زیر ماسه ها چالش کنیم .

ایوب با خشم و خستگی گفت :

- از چال کردن یک سگ بدم میاد ! .

zechra پر از ترس و هیجان گفت :

.. اگر صبح بشه ، اگر این فرنگیها بفهمند که رئیس آنها به دست یک بندری کشته شده تمام مردم بندر رو قتل عام میکنند آیا تو به این کار رضا میدی ؟

فرار، بدروود جزیره من

۱۷

ایوب خوشی تلخ و تندر برداشت :

- نه تنها من اینکاروکردم ، تنها تو اینکاروکردم ، مردم بندر ، این آدمهای بیآزار ، این ماهیگیرهای زحمتکش ، چه گناهی دارند ، صبح علی الطیوع بیدار میشوند ، با آفتاب میسوزند ، به قعر دریا فرو میروند ، با هزار خطر دست و پنجه نرم میکنند تا یک صدف مروارید دار صید کنند ، یا یک تور ماهی و میگو بدستشان بیاد ، آخه اینها گناهی ندارند .

زهرا نگاه ترسناکی به نعش افسر انگلیسی انداخت و گفت :

- تو بگو ، مگه «صاحب» سرش میشه ؟ اینها هزار تارو به پای یک قتل نابود میکنند ، اما اگه این صاحب رو چالش کنیم شاید یک راهی باشه ؟ ...

ایوب همانطورکه به آسمان نگاه میکرد ، گفت :

- فایده نداره !.

زهرا لبس را بدندان گزید و گفت :

- بندازیمش توى دریا !.

ایوب نگاهش را بطرف او برگرداند :

- زن ، یک فرنگی روکشیم ، یک «صاحب» رو توى خون انداختیم ، هر کاربکیم ، اگه چالش کنیم ، اگرهم توى دریا نیندازیمش باز هم فردا صبح این آدمهای زیون نفهم مغروف دست از ما نخواهد کشید ، آنها بندریها رو شکنجه خواهند داد ، آنها ، این بیرحمها همه بندریها رو زیر شلاق خواهند انداخت همه رو شکنجه و عذاب خواهند داد زهرا همچنان ترسآلود ، در حالیکه دلش توى سینه میطپید و احساس رنج و تلخی سنگینی میکرد پرسید :

- ایوب پس بگو یک کاری بکن ، تو مردی ، تو عقلت بیشتر

ازمنه، هر فکری داری زودتر بکن، هر تصمیمی کدگرفتی بگو، بگوکه حالا، توی این چند ساعتی که تا صبح مانده ما باید چکار کنیم؟!... ایوب چنگ در موها یش فرو برد، و با تندي و سنگينی به زهرا نگاه کرد و یك مشت ماسه مرطوب را توی دستش فشد و گفت:

- زهرا، ما نباید توی بندر بمونیم، ما باید همین شبانه از باسعیدو کوچ کنیم این سرزمین دیگه برای ما نیست اگر توی باسعیدو بمانیم، همانطور که گفتم فردا این نامردها همه مردم بندر رو به شلاق می بندند و عذابشان میدهند، بهتره همین امشب به دریا بزنیم.

ایوب دیگر درنگ نکرد، از جا حرکت کرد. او بلند شد و نفس بلندی کشید و بطرف نعش افسر انگلیسی که روی ماسه ها افتاده بود و خونها یش روی ماسه ها لخته شده و دلمه بسته بود رفت و خم شد و دست برد و اسلحه کمریش را که در کنار او افتاده بود برداشت و بدون اعتنا، بطرف زهرا برگشت و گفت:

- زودتر حرکت کن.

و زهرا برای افتاده، هردو در کنار هم، مثل دوسایه برای افتادند و به طرف کپر خودشان که در پناه دو نخل بلند پیر قرار داشت رفتند، شب مهتابی و هم انگیز و سنگینی بود، نور ماه روی ماسه ها می تایید، به موجهای کبود دریا که روی هم می گلظید و سفیدی میزد میتابید، تک نخلهای بلند و پیر در آغوش ماه گوئی پاسداران دریای پارس بودند، سکوت، سنگین و کوینده و پر صلابت بود، زهرا زیر لب دعا می خواند و می گفت:

- خدایا، فردا توی این بندر چه خواهد شد؟ چند تا از این

فرار، بدرود جزیره من

۱۵

بیچاره هارو به گلوله خواهد بست ؟ ! ...

ایوب با تندی گفت :

- زن هیچکاری نخواهد شد ، وقتی که من و تو نبودیم ، وقتی معلوم شد این مرد فرنگی رو من و تو کشیم و رفیم ، به آنها کاری ندارند ، خاطر جمع باش .

زهرا گفت :

- ایوب ، فکر نکن که توی دریا مارو نیابند .

ایوب با بیحوصلگی گفت :

- زن ، زیاد حرف میزنی .

زهرا یک لحظه درنگ کرد و گفت :

- «صاحب» اینهمه جهازداره ، با این کشتهای نفتی و بخاری که توی دریاها دارند ، هر کجا باشه توی یمن و زنگبار هم که باشه مارو پیدا میکنند .

ایوب غرید :

- اینهمه صاحب ، صاحب نکن ، خاک توی سرشان بریزند ، بالاخره آدم باید توی یک گوشه این دنیا بمیره ، شاید هم خدا یاری کردو یکجا نی قرار گرفتیم .

ماهتاب روی زمین سیاه و سفید میشد ، پاها توی رمل فرو میرفت و به دشواری بیرون میامد و دوباره توی رمل جایجا میشد . ایوب و زهرا به کپر رسیدند . اینجا خانه آنها بود . هر دو جوان آنها عشق و زندگی را توی این کپر شناخته بودند ، هر دو جوان بودند ، تازه عروسی کرده بودند ، حالا میبايست با همه چیز ، و با همه جا وداع کنند شاید هرگز دیگر روزهای آفتابی ، روزهای داغ ، روزهای غم گرفته و خاموش بendar باسعيدو را نبيشنند ، نه

آفتاب را و نه مهتاب را و نه نخلها را نه مردان سوخته از آفتاب را که به قعر دریا میرفتند تا صدفها را صید کنند ، یا ماهیگیران زحمتکش را که تمام روز را توی دریا سرگردان بودند، هیچکدام را نمی دیدند . این خانه آنها برایشان همه چیز بود ، حالا میباشد از آنجا آواره بشوند ، آنهم به خاطر ییگانه ، برای مردمی که باسعیدو را متعلق به خودشان میدانستند .

هر دو با سرعت به جمع آوری اثاثیه و اسبابشان پرداختند ، زندگی آنها مانند همه مردم بندرها و جزیره‌های استعمار زده خلیج فارس محقر و کوچک بود ، کپر از حصیر فرش بود و آن بالا یک گلیم افتاده بود ، یک چراغ ، یک آئینه و یک مشت خردوریز توی تاقچه بود ، دو تا گونی آرد جو و یک زنبیل خرما و رطب در کناری قرار داشت کنار دیوار دو تا تور ماهیگیری آویزان بود با مقداری طناب و چند تکه لباس و چند تا ظرف چوبی و مسمی و سفالی .. و یک خنجر که به دیواری آویخته بود ، این مجموعه زندگی شان بود .

ایوب با صدای خفهای به زهرا گفت :

- خدا لعنت کند آدم‌های بد و بدکاررو ، زود باش همه اثاثیه رو جمع کن ، شب داره میگذره ، هرچی بیشتر توی دریا پیش ببریم ، بنفع ماست .

با این حرف ، زن و مردجوان شروع به جمع آوری کردند ، اثاثیه مختصرشان را جمع کردند و نفس زنان اثاثشان را از داخل کپربه کنار ساحل آوردند و به داخل بلم خودشان بردند یکبار ، دوبار ، برای آخرین بار که دیگر همه اسبابها را برداشت و کپر خالی شد ، زهرا نزدیک آن ایستاد ، یکدفعه چشم به پهناهی دریا دوخت و یکدفعه بدکپرهای دیگر که مانند اشباحی در میان ماسه‌ها و یا زیر نخلهای ساحلی در

فوار، بدرود جزیره من

۱۷

آغوش سایه روشن مهتاب بخواب رفته بودند ، خیره شد و آنوقت با قدیمیانی که میلرزید به داخل کپر رفت ، کپر تاریک بود، زهرا چند لحظه توی تاریکی فضای آن ایستاد، آنوقت آرام به دیوارهایش دست کشید، به دیوارش بوسه زد و اشک تنده که چشمهاش را پر کرده بود، روی گونه هایش لغزید و او ناگهان در خاموشی و تنهائی کپر گریست و زاری کنان گفت :

- آخه ای خدا ، همه جان و دل من ، توی این کپر ، به این خانه گلی، به درو دیوار اینجا بسته شده ، من چطور از اینجا بروم ؟ ... من از اینجا به کجا برم ؟ ...

ایوب که عجله برای رفتن داشت و میخواست تاز هر دقیقه ای که تا صبح مانده استفاده بکند و پارو بزند و از باسیع دو دور بشود ، وقتی دید زهرا از کپر بیرون نمی آید ، جلوی کپر رفت و با همان کلمات تنده مردانه اش که از خشم و درد لبریز بود ، گفت :

- زهرا ... معطل نباش ، بیا که شب می گذره ، ما توی دریای بزرگ راه درازی در پیش داریم ، زودباش ، حرکت کن .

زهرا در حالیکه قدیمیانش را روی ماسه ها میکشید ، از کپر خارج شد و مانند یک سایه لرزان به دنبال ایوب براه افتاد، آنها خانه و زندگی خود را رها کردند و به کنار دریا آمدند .

ایوب دست زیر بازوی زهرا برد و او را به میان بلم کشید ، آنوقت بازی بردستی ماهیگیران بندرهای جنوب ، بند بلم را که به چوب بزرگی کنار ساحل ، بسته شده بود ، باز کرد و با چابکی بمیان بلم پرید ، بلم پیچ و تابی به چپ و راست خورد و پاروها سینه آبهای کف آسود را شکافت و بلم به حرکت درآمد ، موجها در نور

ماه نقره فام و زیبا و آرام بودند با حرکت بلم درهم شکستند و نور ماه در میان موجهای شتاب زده دریا جان گرفت.

رفته رفته پاروها تندتر و تندتر حرکت کردند و قایق سریع تر بحرکت درآمد ، دانه های شناف عرق روی پیشانی سوخته ایوب نمودار شد و او در این هنگام آخرین نگاه خشم آلد و تنداش را به بندر ، به ساحل ، به نخلهای تنها ، به کپرهای ما هیگیران و غواصان دریادوخت ، نگاهش گشت و گشت و کپرش را که دیگر خالی و تنها و بی چراغ بودیافت و صدای لرزان و خشمگین او توی گوش موجها ریخت :

- خدا نگهدار ... خدا نگهدار با سعیدو ... بندرگاه من ! .

زهرا با شنیدن این آخرین خدا حافظی گریه اش شدیدتر شد ، صدای حق گریه اش توی دامن شب ریخت ولی ایوب با همان کلمات محکم و آمرانه گفت :

- زن برای چی گریه میکنی ؟ ... بس کن ... ! .

زهرا همچنان که میگریست گفت :

- حالا به کجا میریم ... ایوب ؟ به کجا ؟ ! .

ایوب با لحنی بی تقاووت گفت :

- به یک بندردیگه ، به یک جزیره دیگه ، به قشم ، به کیش به هنگام به خارک ، به هر جا که شد سرزمین خدا وسیع و بزرگه

زهرا با تلخی گفت :

- اما هیچ کجا با سعیدو نمیشه .

ایوب به دسته پاروها فشاری سخت آورد و گفت :

- زهرا ، تو خدارو چی دیدی ؟ خدا که بالای سرماست .

فوار، بدرود جزیره من

۱۹

یک روز شاید و حتماً من و تو به بندر بر می‌گردیم. زهرا، چشمانش برق زد و لبخندی روی لبها یش نمودار شد و سرش را روی زانوی ایوب گذاشت و با لحن امیدوارگفت:

- شاید، خدا مال ما هم هست ... ایوب ما یک روز باز هم با همین بلم به بندر خودمون، به باسعید و بر می‌گردیم ایوب دیگر حرفی نزد، به موجه‌ای بزرگ و متلاطم، به دریای عظیم و کبود که زیر پاروها یش می‌لغزید خیره شد و به فکر فرو رفت و زیر لب زمزمه کرد:

- تا صبح، نمیدونم چقدر مانده؟ ... باید هر چه زیادتر از ساحل دور شد.

ساعتی بعد توی نور ماه، دیگر یک بلم تنها بود و آغوش گستردۀ دریا، درمیان موجها پیش میرفت، مقصدش نامعلوم بود و در پشت سر آن یک غوغای بزرگ به جای مانده بود.

درجستجوی قاتل

شب گذشت . شب طوفانی گذشت و با دمیدن سپیده دم آرام و شیری زنگ ، یکبار دیگر بندر باسیعیدو بیدار شد ، خروسها آخرین آوارشان را خواندند و همه‌همه و هیاهوی مرغان دریائی که بر سطح آب پرواز میکردند همه جا را پر کرد . آنوقت ماهیگیران و صیادان صدف و مروارید با سروصدرا از کپرهایشان بیرون آمدند و بعد صدای شیپوریادگان انگلیسی ها برخاست ، سربازان هندی برای دعای صحبتگاهی به میدان قلعه آمدند و صف کشیدند ، دربرابر پرچم امپراطوری انگلستان که بر بلندیهای قلعه کوچک باسیعیدو برافراشته شده بود ایستادند تا برای عظمت و سروری دولت فخریه انگلستان دعا کنند و بخوانند :

«خداؤندا .. برای امپراطوری بریتانیا

«برای دولت با عظمت امپراطوری دعا می کنیم

«برای سروری و آفانی انگلستان دعا می کنیم

«آمین .. آمین ! .

اما مدتی گذشت ، از کلتل «رایت» خبری نشد ، فرمانده جوان پادگان باسیعیدو در میدان نبود ، این تأخیر یک ساعت بلکه بیشتر طول کشید ، رفته رفته افق پرنورتر میشد ، خورشید بالا میآمد ، مراسم دعا انجام نشده بود ، همه از هم می پرسیدند :

در جستجوی قاتل

۲۹

- آیا چه شده است؟ کلتل رایت نمیاد؟ ...

یکی از سربازان سوخته هندی پوزخندی زد و زیر لب گفت:

- دیشب، کاپیتان جوان ویسکی زیاد نوشیده شاید هنوز

سمت افتاده باشد.

دو نفر به سوی اطاق کلتل رایت رفته‌اند، تا او را از خواب بیدار کنند، اما با کمال تعجب دیدند که کاپیتان در اطاق خودش نیست، تنها یک بطری ویسکی و دو گیلاس و یک قوطی کنسرو باز شده روی میزش بود تعجب کردند:

- پس کلتل به کجا رفته؟

دو سرباز هندی آنچنان دست و پایشان را گم کردند که نمی‌دانستند چه باید بکنند؟!

در همین هنگام یکی از ماهیگیران که بطرف دریا میرفت، ناگهان با نعش کلتل رایت که در کنار دریا افتاده بود برخورد، با احتیاط پیش رفت، باورش نمی‌شد، چشمهاشی پر از وحشت و ترس شد و با هراس دو قدم بعقب برداشت:

- آه.... ای خدا، این صاحب؟!.

آنوقت دوان دوان از آنجا دور شد، بطرف کپرها رفت و با فریاد همه را خبر کرد:

- آهای بندریها... نعش صاحب کنار دریا افتاده، سینه‌اش رو با خنجر پاره کردند.

این فریاد که با همه‌مه دریایی صبح بندر در آسیخت، تا دوردست‌ها پیش رفت، صیادان بندری بازنان و کودکانشان بیرون ریختند، بزرگ بندریها، «حیدرخان» با عجله خودش را به مرد جوان

رسانید و پر از ترس و ناباوری گفت :

- چی میگی ..؟ تو دیونه شدی ؟ ! ...

مرد همچنان نفس زنان گفت :

نه واله .. من خودم دیسلام نعش خونآلود کلنل روی
ماشهای افتاده بود و همینطور با چشمهای باز به آسمون نگاه میکرد.
این حرف همه چیز را رنگ دیگری داد ، بندریها ، زن و
مرد و کودک به طرف ساحل روی آوردنده ، بطرف نعش کلنل رایت .
حیدرخان اولین کسی بود که پیش اپیش مردم به آنجا رسید ، نزدیک
رفت ، همه گفته های صیاد بندری درست بود ، این نعش کلنل رایت
بود که اینک خونآلود روی زمین افتاده بود ، حیدرخان لرزید و زیر
لب با تلخی گفت :

- کار چه کسی ممکنه باشه ؟ !

بعد بطرف جمعیت برگشت ، همه در اطراف نعش حلقه زده بودند و سرک
میکشیدند و نگاه میکردند حیدرخان باتندی و لحنی کوبنده گفت :

- کار شما که نیست ؟ باید حرف بزنید .

خاموشی میان مردم بندر دوید و هیچکس لب از لب نگشود
حیدرخان یکبار دیگر با ناراحتی و خشم گفت :

- صاحب زندگی شمارو بباد میده ، همه شمارو به شلاق میبینده ،

تیربارانتان میکنه حرف بزنید ، آیا این کار ممکنه از شما باشه ؟ ...

چند تا صدا درهم پیچید :

- نه نه حیدرخان .. ما جرأتش رو نداشتیم ، صاحب

آقای ما بود ، کار ما نیست ، خاطر جمع باش .

حیدرخان کمی فکر کرد و به نعش خونآلود کلنل رایت خیره
ماند و گفت :

دروجستجوی قاتل

۴۳

- شاید کار خودشون باشد ... اما اینکه باخنجر کشته شده! .
آنوقت به طرف جمعیت نگاهی تند و غضبناک افکند و گفت :
- بندریها این کار شماست هر که این کار رو کرده ،
هر کدام از شما که این کار رو کرده ، هر کدام که دست به خون
کلنل رایت آلوه ، برای خاطر خدا ، تا این فرنگی ها پیداشون
نشده خود شو معرفی کن و بقیه بندریها را از این مخصوصه نجات بده ،
شما رو به خدا مارو به درد سر نیندازید .

حیدرخان ساکت شد ، بندری ها ، زن و مرد ، آفتاب سوخته
و بر هنر پای بندر باسعيدو به يكديگر نگاه کردند .
- آيا اين کار چه کسی ممکنه باشد؟ ...

ولي هيچکس حرف نزد ، همه خاموش و خیره نگاه می کردند ،
حادثه بزرگ همه را در خود گرفته بود ، حیدرخان به چهره يك يك
آنها خيره شد و همچنان با تلخی و ناراحتی گفت :

- اي مردم ، به اين کشته نگاه کنيد ، يك کاپيتان انگليسی رو
کشتيده ، کار خيلي سنگينه صاحب خيلي قدرت داره ، امروز بيرق
صاحب توی تمام دنيا بالا رفته ، تمام دریاها مال اوست تمام سرزمين
هندوستان ، تمام مصر ، تمام عراق ، تمام فلسطين ، تمام زنگبار ، و
همه آنطرف دریاها مال اوست ، حرف بزنيد ما چطور میتوnim با
صاحب طرف بشيم ، صاحب بيرحمه ، صاحب هيچ وقت کسی رو
نمی بخشند !

ولي مردم باز هم خاموش ماندند ، همه های خفیف در میان
آنها پیچید و به دنبال آن یکی فریاد زد :

- حیدرخان ، صاحب رو ما نکشیم ،
حیدرخان گفت :

- پس چه کسی کشته ؟ ! ... فرنگی‌ها که این حرفها سرشنون نمیشه....

هنوز کسی جواب این پرسش را نداده بود که از دور چند تا سرباز هندی پدیدار شدند که دوان دوان بطرف آنها می‌آمدند ، نزدیک شدند و با خشونت ، باشلاق و قنادق تفنگ به جان آنها افتادند و مردم بندر را کنار زدند و فریاد کشیدند :

- یا الله ... یا الله .. !

آنوقت در برابر نعش کاپیتان ایستادند و یکی از سرجو خه‌های هندی پس از چند لحظه به طرف جمعیت برگشت و آب دهان به سوی آنها انداخت .

- تف .. تف .. همه شمارو تیر باران می‌کنیم .
آنوقت دستور داد تاسربازان ، تمام زن و مرد و کودک بندری را محاصره کنند و به طرف نقطه‌ای دور از ساحل و نعش کاپیتان را به پادگان ببرند .

سرجو خه انگلیسی که سبیل‌های بوری داشت شلاقش را به دست گرفت و در برابر مردم مبهوت و وحشت زده باعید و شروع به قدم زدن کرد و با حالتی تحریرآمیز و تهدید کننده به یک یک آنها خبره شد و آنوقت در برابر آنها توقف کرد و گفت :

- شما آدم‌های کثیف ، با چه جرأت این کار رو کردید ؟ یک فرمانده دریائی قابل احترام ، یک افسر امپراتوری دیشب توی این بندرگاه کشته شده ، با خیانت و رشتی و شما باید بدانید که این گناه بزرگ ، این جنایت سنگین راه رگز دولت امپراتوری نخواهد بخشید ! امروز ، اگر من فرمان بدhem که سربازان تحت فرمان من همه شما را به گلوله بینندند و شما را توانین بندر تیر باران کنند چه کسی

درجستجوی قاتل

۲۵

میتواند بگوید چرا ؟ چه کسی از من بازخواست خواهد کرد ؟ آخر شما مردم بی سروپا و گرسنه چه کسی را دارید تا از شما حمایت بکند ؟ آنوقت سرچوخه کمی خاموش ماند، به دریا نگاه کرد، بعد به خون های ریخته شده و دلمه بسته روی ماسه ها خیره ماند و آنگاه اسلحه کمریش را کشید و رو به مردم خاموش بندرگرفت و گفت : - گوش کنید ، فقط یک راه نجات باقیست ، بگوئید چه کسی این کار را کرده ؟ کدام یک از شما دست به این جنایت غیر قابل بخشش زده ؟ چرا اینکار را کرده ؟

حیدر خان که جلوتر از دیگران ایستاده بود ، جواب داد : - ماژور ، تو از کجا میدونی که این کار ، این قتل ، مال مردم بندر باسعیدو هست ؟ آخر ، صاحب ، ماچه دشمنی با کاپیتان رایت داشتیم ، تو باید قبول کنی که این کار ما نیست ... نه ، هرگز ! .

سرچوخه همچنان با تندی گفت :

برای ما هم این یک معماست .

- اما صاحب توی خلیج فارس دشمن داره ، دزدان دریائی ، رقیان تجاری ، جاسوسان بیگانه

سرچوخه انگلیسی با شنیدن این سخنان چهره اش برافروخته و فریاد زد :

- ساکت باش .. تو یک احمقی ، بدیخت ...

آنوقت رو به سربازان هندی کرد و گفت :

- مردها را جدا کنید ، همه شان را به قلعه ببرید ، باید یکی یکی را زیر شلاق بیاندازیم ، این بدیخت ها اینطوری و بازبان خوش حرف نخواهند زد .

ترس روی دل مردم بندر ریخت ، سربازان هندی هجوم

بردند ، زنها و بچه‌ها را کنار زدند و مردها را با خشونت به یکسو راندند ، اما در همین وقت پچ و پچی میان جمعیت افتاد و ترس تبدیل به همه‌های خفیف شد و چند صدای آهسته و پرهراس درهم پیچید :

- ایوب ... زهرا .. ایوب ، زهرا .

راست بود ایوب و زهرا نبودند وقتی این کلمات اوچ گرفت سرجوخه انگلیسی فریاد زد :

- ایوب ... ؟ زهرا ؟ .. چی شده ؟ ...

یکی از زنان بندری گفت:

- صاحب ، ایوب وزهرا توی جمع ما نیستند ، شاید این کار آنها باشه ...

چشم‌های سرجوخه برق زد و همچنان با فریادی آمرانه گفت:

- آنها را پیدا کنید .

سربازان هندی بطرف کپرها رفتند ، از سایه نخل‌های پیر گذشتند و در مقابل کپری تنها و خالی و خاموش ایستادند هیچ کس آنجا نبود ، خالی بود ، سکوت بود ، سربازها وقتی زوایای آن کپر را گشتند با سرعت به جانب سرجوخه برگشتند و جریان را به سرجوخه گزارش دادند ، آنوقت او به طرف حیدرخان رفت و توی چشمان او خیره ماند و گفت :

- حیدر ، حالا دشمنان امپراتوری را شناختی ؟ ...

حیدر لپهایش را بهم فشد و گفت :

- ایوب ، از اول جنون داشت ، او یک کوسه ماهی دیوانه بود ، یک «بمبک» بود که همیشه با اره‌پشتش می‌خواست دست‌وپای صیادان ماهی و مروارید رو قطع کند .

در جستجوی قاتل

۴۷

سرجوخه گفت :

- کجاست ؟ .. کی میدونه حالا کجا است ؟ ..

حیدرخان گفت :

- اگر زندگی و اسباب خانه و کپرش رو جمع کرده ، اگر بلمش
کنار ساحل نیست ، پس از بندر باسعید و کوچ کرده ، فرار کرده و
زده به دریا .

سرجوخه گفت :

- یعنی به کجا ؟ .. ها ؟

حیدرخان سرش را تکان داد و گفت :

- رفته به بندرگاهی غریب ، به یک سرزمین دور .

سرجوخه فریاد زد :

- به همین سادگی ؟ ما این زن و شوهر گستاخ و جسور رو
همین امروز توی دریا و یا توی هر جزیره و بندرگاه دیگر پیدا
می کنیم ، آنوقت برای عترت آدم های گستاخ و دیوانه دیگر ، تن و
بدن هردودی آنها را با گلوله ، با سرب داغ سوراخ سوراخ میکنیم ..

حیدرخان گفت :

- صاحب هر طور که خودت صلاح میدونی اما حالا دانستی که
دیگر مردم بندرگناهی ندارند ؟ .

سرجوخه انگلیسی به او خیره شد و گفت :

- گناه ؟ ! ... حیدر ، از این توطئه خائنانه باید خیلی از بندریها
با خبر باشند .

حیدرخان با حالتی برافروخته گفت :

- صاحب ، قبول کن ، ما حاضریم قسم بخوریم .

سرجوخه با خشونت گفت :

- قسم ؟ ... نه ، فایده‌ای نخواهد داشت ، هیچ کاری ، آنهم کار به این بزرگی بدون مقدمه نیست ، من میدانم کسی بعضی از این ماهیگیرهای گرسنه توی این کار دست داشتند .
آنوقت رو به چند نفر از ملوانان کرد و گفت :

- باکشتن نگهبانی ، هر چه زودتر توی دریا این زن و شوهر بدبخت رو پیدا کنید ، توی دریا ، توی بندرها ، هر جا که بودند ، همین امروز ، یا فردا و یا هر وقت دیگر که آنها را پیدا کردید به بندر بیاریدشان .

ملوانان با یک عقب‌گرد دور شدند ، بسوی کشتی رفته‌اند و چند دقیقه بعد کشتی با یک سوت بلند از بندر لنگر برداشت و به آغوش آبهای نیلگون دریا رفت و پس از آن سرجوخه انگلیسی درحالیکه نگاهش همچنان کشتی را تعقیب میکرد ، به سربازان هندی گفت : مرد ها رو به شلاق بیندید ...

سربازان هندی با دریافت این فرمان بی‌رحمانه هجوم بردند و با خشونت و تندی و با ناسزا مردان خسته و سوخته از آفتاب و دریا را که جز یک پیراهن بلند به تن نداشتند ، به سوی قلعه پادگان بندر راندند .

چهره‌ها خسته بود ، قلبها پر از نگرانی بود ، زنان بندری شیون می‌کردند ، بچه‌ها ، پسر و دختر گریه میکردند ، نگران سرنوشت پدرانشان بودند و با پایی بر هنله ویدنهاش سوخته به‌طرف میدویدند ، اما نه نفرین و نه ناله و نه التماس و نه فریاد و فغان هیچ‌کدام در آن احداثات تاریک یأس‌آمیز تأثیری نداشت ، از هیچ کجا دستی به کمک آنها برنمی‌خاست ، در آن روز گرم و آفتاب داغ تابستان گروهی از مردم بیگناه اسیر ستم و تحریر بیگانگان شده بودند .

در جستجوی قاتل

۳۹

سرجوخه انگلیسی با تکبر و تبخر در پیشاپیش آنها میرفت و وقتی به نزدیک قلعه رسیدند فرمان توقف داد و گفت:

ـ ما امروز، نخست کاپیتان را بخاک خواهیم سپرد.

آنوقت در پیش چشمان مردم نگران بندر، جنازه کاپیتان رایت را به سوی گورستان برداشت و در آنجا سرجوخه دستور داد تا تابوت او را در میان پرچم انگلستان پیچیدند و گوری کنند و بعداز آن سرجوخه کتاب مقدس انجیل را به دست گرفت و بر بالای گور در برابر تابوت ایستاد و خواند:

«اینک، ای پسر خداکه در آسمانی

«ای عیسی مسیح

«یکی از فرزندان تو

«پسونی تو می‌آید

«تو که در آسمانها هستی...

«تو که با همه سهریانی...

«او راگرامی بدار....

«او را با لطف خود آشناei ده....

و بعد از آن با دست روی چهره و سینه اش نقش صلیب کشید و گفت:

امروز، در این بندگروهی نادان و بدیخت، مردمی محروم از لطف خداوند و عقب مانده و مغلوب در برابر خدا شرمسارند، ای کاپیتان رایت اینهاکه خون تورا ریخته اند، اینها نمیدانند که تو برای دولت بزرگ و پر افتخار بریتانیا تا چه اندازه با ارزش بودی.

اما حالاکه ما با احترام تمام تو را به خاک می‌سپاریم، در برابر نعش تو، در برابر جنازه تو سوگند یاد می‌کنیم که نگذاریم

نا خون تو پایمال شود ، ما آن دستی که بسوی تو با ناجوانمردی و خائنانه خنجر کشیدو قلب جوان و آرزومند تو را خونین کرد ، همین امروز و فردا از تن قطع خواهیم کرد آرام باش ، آرام درگور خود بخواب که ما از قاتل تو انتقام خواهیم گرفت ، ما این بی ادبیات بی سروپا را ادب خواهیم کرد ...

آنوقت با احترام نظامی تابوت کاپیتان رایت را به گور سپردنده و خاکهای داغ و آتاب خورده بندر را رویش ریختند ، صلیبی بزرگ روی خاک گورش قرار دادند و آنگاه یک دقیقه ساکت و محزون در برابر گور رایت ایستادند و سپس با یک عقب گرد ، سربازان هندی به سوی قرارگاه خودشان رفتند .

آفتاب داغ و سوزان میتاشد ، هواگرم و خفغان آور بود ، مردم سوخته بندری را در آنجا به صفت کردند ، روی زمین خوابانیدند و به شلاق بستند ، شلاق و شکنجه بود آفتاب بر بدنها سوخته و زخمی و عرق کرده آنها میتاشد و شلاقها در هوا چرخ میخورد و فرود می آمد ، یک ضربه ، دو ضربه ، سه ضربه ، صد ضربه آه که این بیرحمی های بزرگ را چه کسی جواب میگفت ؟

این مرد های بی آزار و حمتنکش ، این ماهی گیران ساده دل که این طور مورد شکنجه قرار گرفته بودند هرگز خبری از جریان شب پیش نداشتند تا به مأمورین انگلیسی بد هند ، آنها بی گناه بودند ، هرچه فریاد میکشیدند هر چه سو گند میخوردند بی فایده بود اما سرجوخه انگلیسی هم چیزی دستگیرش نمیشد و همین را دلیل سرسرختی مردم بندر میدانست و بیشتر عصبانی میشد .

حالا ، روز به آخر میرسید ، تک آفتاب شکسته بود ، خورشید به دور دستهای دریا سفر میکرد ، هنوز سرجوخه دست اندر کار بود ،

در جستجوی قاتل

۳۹

او میخواست ، از یک توطئه بزرگ علیه امپراطوری پرده بردارد و به مرکز نیروی دریائی انگلستان مخابره کند ، تمام روز را با مردم بندر باسیعیدو بدرفتاری می‌کرد ، شلاق میزد ، ناسزا میگفت و شکنجه میداد و در بیرون قلعه نیز زنان و کودکان فریاد و ضجه میکشیدند و شیون براه انداخته بودند و خدا خدا میکردند :

- خدایا ... خدایا خودت رحم کن ... خدایا مردان ما که گناه ندارند ای خدا دل صاحب رو به رحم بیار .

در این لحظات در این ساعات گرم و داغ خلیج فارس که بادهای مرطوب و زهرآلود هوا را شرجی میکرد ، خورشید غبارآلود و خسته به دور دستهای دریا سفر میکرد ، خورشید مثل یک تکه آهن گداخته سرخ و آتشین بود و هنوز روی بندر باسیعیدو آتش میریخت . دریا عظیم و نیلگون بود و از میان آبهای کبود و موج دریا که یکنواخت و خروشان موج میزد موجها بهم می‌پیچیدند و تا ساحل پیش می‌آمدند ، ناگهان خروش یک ناو جنگی بزرگی شنیده شد ، این ناو روی سینه آبهای خلیج می‌غلطید ، پیش می‌آمد ، آبهای خروشان را می‌شکافت و به بندر نزدیک میشد .

در تلالو نور آفتاب غروب هیکل بزرگ کشتی عظیم تر بنظر می‌آمد ، کشتی آبها را می‌شکافت ، میغیرید ، میخروشید و صفیر کشان روی سینه موجها پیش می‌آمد ، سر جوخره انگلیسی روی یک تخته سنگ نشست و با خونسردی تمام دور بین کشید و به دریا و ناو بزرگ جنگی که پیش می‌آمد ، خیره شد و با سخنانی لبریز از غرور گفت :

- یک ناو جنگی ... ناو عظیم امپراطوری ... آنوقت بطرف سربازان هندی برگشت و با لحنی همچنان غرورآمیز گفت :

- آماده باشد ، همه و مثل همیشه پرچم جنگی و دریائی امپراطوری را در برابر ورود ناو جنگی برافرازید ، ادای احترام کنید . سربازان هندی ریختند و مردم معصوم و بیگناه بندر را بسوی ساحل راندند و با سرعت به کار مشغول شدند و با شتابزدگی آنها را در پای دیوار قلعه جمع کردند و با خشونت و تحقیر تمام به آنها فرمان دادند :

- صف بکشید ، آماده باشد ، حیوان‌ها ... باید به پرچم امپراطوری تعظیم کنید ، برای برافراشتن پرچم جنگی انگلستان و برای سلامت و بقای امپراطوری و بریتانیا دعا کنید .

وقتی صفها از دو طرف منظم شد ، آنوقت سرجوخه انگلیسی پیش آمد و همچنان با غرور و تبختر توی چهره رنج کشیده و سوخته یک یک مردم بندر خیره گشت و گفت :

- بدیختها ، شما قدرت عظیم امپراطوری را کوچک گرفته‌اید ، با چه جرات ؟ ... اکنون با این ناو بزرگ جنگی همه شمارا به زندان‌های تاریک و مرطوب « بمبهی » و « عدن » و « بحرین » خواهیم فرستاد ، تا در سیاه‌چالهای زندان لذت توطئه علیه منافع امپراطوری و کشتن یک افسر نامدار و شجاع انگلیسی را بدانید .

پرچم ایران بر جزیره باسعیدو

.... بازهم و بازهم سکوت و رنج، یأس و ترس روی چهره
 مردان بندر باسعیدو ریخته بود ، گوئی زندگی و سکوت مرگ برای
 مردم باسعیدو ، بندری از بنادر ایران، این وطن‌گسترده و سر بلند ما
 وجود نداشت، برای آنها تنها «صاحب» بود، یعنی انگلستان که پرچمدار
 دریاها بود و دیگر هیچ !

ناو جنگی ، میخروشید و همچنان هر لحظه به ساحل سوخته
 و داغ و مایوس باسعیدو نزدیک میشد ، سربازان هندی جلوی
 ساحل صف‌کشیدند و سرجوخه بادی به غبب انداخت و شلاقش
 را زیر بغل زد و چند قدم از اینسوتاً آنسوی صفوں سربازان و مردم
 عربیان و پاپرهنه بندری که تمام روز را در عذاب و شکنجه بودند
 برداشت و به آنها که در سراسر روزگرنده و تشنۀ مانده بودند خیره شد
 و آنگاه با کلماتی محکم و تند فرمان داد :

- سربازان ... مردم بندر باسعیدو

آنوقت دستش را بالا برد و ادامه داد :

- بنام قدرت لایزال ، به نام عظمت جاویدان امپراطوری
 بریتانیا که طلوع خورشید در خاکش همیشگی است و هرگز غروب
 ندارد ، از آسیا تا آفریقا ، از اروپا تا آقیانوسیه سایه پرچمش وجود

دارد، پرچم پیروز و سربلند پادشاهی انگلستان را برالرازید.

با این فریاد نخست فریادها درهم ریخت:

- همیشگی باد قدرت و عظمت امپراتوری انگلستان ! .

و مهیس شیطوهای به عدها، دوآمد همراه با نوای شیپور و احترام نظامی پرچم بریتانیا روی میله‌ای که بر بلندیهای قلعه قرار داشت بالا رفت، پرچم انگلستان برnam باسعید و برافراشته شده، در برآبر خلیج فارس، در برآبر دریای پیرکد هزاران و هزاران رنگ تاریخ باعث‌نمود ایران و دریا نوردان ایرانی را در مینه و در چشمان کبود و آبی خود داشت، پرچم بیگانه، پرچم یک مشیر بازیگر استعمار قرون شجدید و نوزدهم لا انتظام در اشتاز بود .

آنوقت سربازان هندی که خود اسیر استعمار بودند و نیز مردم بندر باسعید و مل روزها و روزهای گذشته به قدرت و بقای دولت امپراتوری انگلستان دعا کردند و آینین گفتند ولی درست در همین لحظات، در همین دقایق که مراسم برافراشتن پرچم انگلستان پایان میگرفت، سرجونخه انگلیسی با دور بین یکبار دیگر به دریا خیره شد، به ناو جنگی که پیش می‌آمد، اما این بار یکه خورد . نگران شد، زانوهاش لرزید، باورش نمیشد، زیر لب گفت:

.... آه این یک ناو ؟ ! ... یک ناو ؟ ! .

دوباره به دریا خیره شد، اشتباه نمی‌کرد، این یک ناو انگلیسی نبود، پرچم دیگری بر بالای دکل آن در اشتاز بود سرجونخه با نگرانی لبهایش را جوید و زیر لب با تلغی گفت.

- این ... ؟ من اشتباه نمیکنم، این یک ناو بیگانه است که به ساحل باسعید و که از مستملکات بریتانیای کبیر است بیش می‌آید

این ناو که برای سرجوخه بیگانه مینمود یک ناو جنگی ایران بود . ناو پلنگ بود که در میان موج های عظیم خلیج فارس مخور و سربلند پیش می آمد و به بندر پاسعیدو نزدیک میشد فرمانده این ناو ، در آن روز از طرف دریاداری جنوب مأموریت داشت تا برای اولین مرتبه بعد از سال ها که سایه استعمار و عنان گسیختگی و شرج و سرج روی خلیج فارس افتاده بود و انگلستان با خیال آسوده دوری را بی صاحب یافته و تاخت و تاز میکرد ، به تمام بندرهای خلیج فارس و سواحل ایران در جنوب سر کشی کند ، فرمانده جوان ناو ، در لباس دریانوردی سفید روی عرش کشته ایستاده بود . با دور بین ، به بندر خیره شد ، او ناو سروان «ف» بود ، با تعجب زیر لب گفت :

- در اینجا پرچم انگلستان را برافراشته اند ؟!... آیا من اشتباه نمیکنم ، آیا این سرزمین متعلق به ایران است یا انگلستان؟... هنوز به بندر پاسعیدو مسافتی راه مانده بود ، ناو پلنگ نزدیک میشد ، نزدیکتر ، حالا پرچم ایران ، پرچم سه رنگ ایران در کنار پرچم دریاداری ایران روی کشته عظیم ، روی ناو جنگی ایران در اهتزاز بود . حالا خلیج فارس بعد از سالها سقارت و خون دل خوردن ، زیر پیکر آهنین و سینه فراخ ناو پلنگ موج میزد ، خلیج ثارس احتماس قدرت و اطمینان می کرد ، موجهایش عظیم و غرور امیز بود ، سالها بود که خلیج فارس ، این دریای بزرگ ، این دریای همراه تاریخ ایران ، این دریای عظیم پاک خون دل میخورد ، زیر شلاق ستم بیگانگان میخروشید ، طوفانی میشد ، اما کسی به او پاسخ نمیداد ، هر همچو و هر خروج به زنگ خون در می آمد و مثل یک زن تنهای غمگین ، مثل یک کوکو هر ریوده شده ، مثل یک مروارید شکسته ، اشک میریخت و فریاد میکشید :

«بس کو آنمه عظمت ...»
 «آنمه قدرت و توانائی ...»
 «آنمه غرور ...»
 «مرد پارسی کجاست؟»
 «آیا همچنان باید ...؟»
 «تا برآبهای نیلگون من!»
 «بیگانه چشم‌هایش را ...»
 «برغارت تاریخ ما بگشاید؟»

در آنروزها خلیج فارس پرچم‌های فراوان بیگانگان را از هر ملت بر فراز آبهای خود میدید، تنها از پرچم سه رنگ ایران در آن اثری نبود، بیگانگان بر امواجش کشتی میراندند و در آغوش آن جام غرور خود را لبریز میکردند، اثری از کشتی‌های ایران در آبهایش دیده نمیشد جز چند زورق کهنه و شکسته ماهیگیران و صیادان صدف و میگو، جز آواز غم‌گرفته مردم بوئی آوازی شنیده نمیشد و پرچم ایران بر بالای آبهای نیلگونش در اهتزاز نبود.

وقتی کشتی بزرگ ایران، ناو جنگی پلنگ با غرور و شادی وارد بندر باسیدو شد، با پرچم برآفرشته ایران، ناگهان همه چیز رنگ عوض کرد، بندر باسیدو پرآشوب شد و سربازان انگلیسی و هندی با دیدن «ناو پلنگ» که پرهیا هو و پرخروش پیش می‌آمد، نگاههایشان پر از ترس و تعجب شد و صداهای مبهم و ترس آلدشان در هم آمیخت و وحشت زده گفتند:

- یک ناو جنگی بیگانه؟ این که یک ناو امپراتوری نیست....
 شاید به بندر ما حمله شده است؟!

در این هنگام، آفتاب آخرین بوسه‌هایش را نثار بندر

پرچم ایران بر جزیره باسعیدو

۳۷

باسعیدو میکرد و بر پرچم سه رنگ ایران میتاباید ، ناو سروان «ف» همچنان از فراز عرضه کشته فرمان داد تا افراد نیروی دریائی ایران به بندر پیاده شوند .

سربازان دریائی ، با این فرمان ، پرشتاب و با عجله از کشته پیاده شدند و بسوی ساحل رفتند ، همچنان تفنگها را برسر دست داشتند ، آماده بودند تا اگر از جانب ساحل بسویشان تیراندازی بشود پاسخ گویند ، اما ازسوی ساحل هیچگونه عکس العملی نشان داده نشد و بسوی آنها تیراندازی نشد و سربازان دریائی ایران به همراه فرمانده جوان خود وارد بندر باسعیدو شدند و شروع به پیشروی کردند ، با ورود آنها سرجوخه انگلیسی و سربازان هندی دیگر درنگ نکردند و بسوی قلعه خودشان فرار کردند ، اما ناو سروان جوان ، دستور داد تا ناویان با آرایش کامل جنگی پیش بروند و قلعه را بگشایند ، این بار نیز سربازان هندی و انگلیسی عکس العملی نشان ندادند و سربازان دریائی ایران برقلعه مسلط شدند ، در این وقت بود که مردم بہت زده و متغير بندر باسعیدو که هرگز گمان نمی کردند یک ناو ایرانی بتواند بربندر باسعیدو مسلط بشود شاهد این ماجرا بودند ، آنها هرگز گمان نداشتند که سربازان مقتدر «صاحب» اینطور فرار کنند ، مردم بندر با دیدن این وضع همچنان خاموش و مبهوت ایستاده بودند که یکی از دریانوردان فریاد کشید :

- بندریها ... چرا مثل مرده ایستاده اید ؟ حرکت کنید .

بندریها مات و مبهوت نگاه میکردند ، گویا این چهره ها برایشان نا آشنا بود ، باور کردند نبود ، مردان وزنان آفتاب سوخته نمیدانستند که این مرد ، این ناو سروان ، یک ایرانی است ، برادر آنهاست ،

استعمار چنان برآنها تاخته بود که همه اصالت میهنه خود را ازیاد برده بودند . آنها در آن روز همچنان تشنه و گرسنه به این همه حوادث که در بندرشان روی داده بود ، با بهت و حیرت ، خیره نگاه می کردند ، افسر جوان یکبار دیگر گفت :

- ما امروز ، توی این تنگ غروب باید بیرق ایران را توی این بندر برافرازیم ، حرکت کنید ، خارجی دیگر نیست .
حیدرخان همچنان با ترس و تعجب گفت :

- برادر شما از این بندر میروید ما جواب صاحب رو چه بدیم !
افسر جوان اخمهایش در هم رفت و با تندی گفت :
- صاحب ؟ ! ... کدام صاحب ؟ ! ... ما توی خاک اجدادی خودمون هستیم ، ما از هیچ چیز واهمه نداریم ، ما به کسی باج نمیدیم ، دریا مال ماست و این آفتاب ، دراینجا صاحب ما هستیم ، میفهمی؟ صاحب من هستم ، توهستی ، هر ایرانی پاکباز دیگریست ... ! .
حیدرخان دوباره همچنان سربزیر از ترس سخنانش را تکرار کرد و گفت :

- اما برادر ، شما از این بندر خواهید رفت ، باز ما میمانیم و این انگلیسی ها و هزار جور گرفتاری و دردرس !.

ناوسروان با خنده ای تلخ گفت :

- ما توی این بندر خواهیم ماند ، ما اینجا ، توی این ساحل پرچم ایران رو خواهیم کویید ، نه در اینجا ، ما به بندرها و جزیره های دیگر ایران در خلیج فارس نیز با همین ناو پلنگ سفر خواهیم کرد .

چشم اندازی حیدرخان پر از تعجب شد و با ناباوری گفت :
- مگر بندرها و جزیره هایی که توی این دریاست مال صاحب

نیست؟! خدایا من از این برادر جوان خودم چه می‌شنوم؟!
ناوسروان جوان یکبار دیگر خوشید و گفت:

- نه، تو نباید این حرف رو بزنی؟ مرد بندر، تو یک ایرانی هستی، همه این جزیره‌ها و بندرها از امروز مثل همیشه مثل صدها و هزارها سال گذشته مال من و تو و همه ایرانیهاست... می‌فهمی؟، من، تو، همه ایرانیان...

این سخنان تند و بی‌پروا به زن و مرد بندری امید داد، آنها را گرم کرد، خون را در رگهای آنها بجوش آورد، زنان و مردان بندری دلشان به تپش‌افتداد و ناو سروان با کلماتی محکم و رسا ادامه داد:

- حالا... حرکت‌کنید، خوش‌کنید، مرد و مردانه پیش بروید و پرچم سه رنگ ایران را بر بام قلعه باسیلیدو بر افزایید.
حیدرخان پر از هیجان رو به جانب زنان و مردان بندری کرد و گفت:

- این بندر، ای مردم مال هیچکس نیست، فقط مال خود ماست، حرکت‌کنید، ما از امروز دیگر «صاحب» نمی‌شناسیم.
آنوقت، با این سخنان نخست یکدسته ناوی مسلح تفنگها را به فرمان ناو سروان فزونی روی دوشها یشان حمایل کردند و با نوای موزیک و طبل و شیپور با گامهای غروآمیز و سرگین بسوی قلعه به راه افتادند، مردم بندر نیز هلله‌کنان به دنبال آنها برآه افتادند، خوش‌ها و همه‌ها درهم ریخت با اینحال نزدیک قلعه رسیدند
- ایست، خبردار...

با این فرمان ناو سروان «ف» فریاد کشید:

- یکی از جوانان بندری پیش بیاید و مرد و مردانه از چوب

بلند پرچم بیالا برود و پرچم انگلستان را پائین بکشد .
یکی از جوانان بندری که نامش رحمن بود ، پیش آمد در
برابر ناو سروان ایستاد و آماده شد تا از میله بلند پرچم بالا برود ،
اما درست در این هنگام ، سرجوخه انگلیسی که ناظر جریان بود با
حالتی برافروخته و ملتهب بسوی ناو سروان آمد و همچنان باتندی گفت :
- میدانید که دارید چکار میکنید ؟

ناوسروان گفت :

- خوب میدانیم ، همه چیز را خوب میدانیم .
سرجوخه با حالتی تهدیدآمیز ادامه داد :
- شما دارید در مستملکات دولت امپراطوری با آتش بازی
میکنید ! .

ناوسروان جوان با تعجب گفت :

- با آتش ؟ .. در مستملکات امپراطوری ؟ ! ..
سرجوخه نزدیکتر آمد و گفت :

- دوست من ، شما با یک کشتی جنگی به سواحل بندری
دولت امپراطوری انگلستان وارد شدید ! .

ناوسروان تعجب کرد ، ناراحت شد این سخنان برای یک
افسر جوان نیروی دریائی ایران هرگز قابل قبول نبود ، اخوهاش
درهم رفت و با تندی گفت :

- سرجوخه یک کلمه ، فقط یک کلمه را باید به شما بگویم ،
شما دارید اشتباه میکنید ، دولت امپراطوری حداقل ، در خاک
ایران مستملکاتی ندارد ، این سرزمین مال ماست ، مال ایران است و
همه این مردم نیز اتباع ایران هستند .
سرجوخه انگلیسی گفت :

پرجم ایران بر جزیره با سعیدو

۴۹

- با ما سرجنگ دارید؟!

- نه، ما پرچم یک کشور بیگانه روتولی خاک خود تحمل نمی کنیم.

- چه کسی گفت این بندر متعلق بشماست؟
ناو سروان جوان نگاهی به دوردست های دریا کردو با کلماتی
طمئن و غرور آمیز گفت:

- تاریخ... هزار سال، دوهزار سال، چهارهزار سال...
آنکه در این سال های تاریخ با من حرف زد به ما گفت که این بندر
و همه بندرها و جزیره های سواحل شمالی ایران در خلیج فارس
متعلق به ایران است.

سرجوخه گفت:

- یادتان باشد که نه با یک ناو جنگی بلکه با ده و بیست
ناو جنگی هم نمی شود با دولت عظیم امپراطوری بریتانیا جنگید و
شما نابود خواهید شد.

ناوسروان جوان خندید:

- توی خلیج فارس خیلی ماهی هست، هیچکدام از آب و
از موجه های غول پیکر این دریا نمی ترسند، ما نیز یکی از این ماهی ها
همستیم، ممکن هست آنقدر نیرومند نباشیم که بتوانیم با دولت
امپراطوری، یا هر دولت قوی دیگری پیشگیم، شاید دهها
ناو جنگی به ما حمله کنند، اما پشتونه کار ما، سرجوخه، در طول
تاریخ خون ما بوده و خواهد بود، ما باخون و اراده خودمان
می جنگیم، اگر غیر از این بود، ما از پشت پرده چند هزار سال، با
آنهمه حوادث سنگین و حملات شکننده، همچنان پابرجا و پرتowan
برجای نمی ماندیم، خاک ما، خون ماست و شرافت ما درگرو حفظ

استقلال ملی ماست .

ناو سروان دیگر درنگ نکرد و بطرف رحمن ، آن جوان
بندری برگشت و گفت :

- حرکت کن، امروز برای همه شما، برای ما یک روز بزرگ است.
رحمن با سرعت، یک راست و سریع و تند از چوبه بلند پرچم
بالا رفت و آن پرچم را که سالها به ناحق و بایشترمی بر ساحل بندر
باسبندو در اهتزاز بود پائین کشید ، مردمان بندر هلهله و فریاد
کشیدند و بدنبال آن وقتی پرچم ایران را بالا کشید ناگهان بندر
در طوفانی از یک احساس وطني فرورفت ، مردم بندر فریاد شادی
کشیدند و بدنبال آن موزیک و طبل و شیپور غوغای براه انداخت
و یکدفعه در میان این همه و هیا هوبندری ها فریاد کشیدند و شروع
به رقص کردند ، زن و مرد دف میزدند و کف میزدند و می رقصیدند
و می خوانندند .

یک روز... دو روز... هزار روز ! .

«آتاب دمید بیدار شدیم

«شب که رسید بخواب شدیم

«شم خوردیم .. شادی کردیم

«صبح بود و آتاب بود

«خروب بود و دریا بود

«آی کده چه روزی داشتیم

«زمونه مون سیاه بود

«خیره به آسمون شدیم

«یه لکه ابر ، یه بارون

«چه آرزوئی داشتیم ؟ ...

«چه آرزوئی داشتیم ؟

پرچم ایران بر جزیره پاسعیدو

۴۶۳

این مردم دور افتاده ساحل خلیج فارس که هر روز به پرچم امپراطوری انگلیس احترام گذاشته بودند هر روز شاهد واردشدن یک ناو جنگی انگلستان به بندر خود بودند ، صاحب را خدای خود و ارباب خود میدانستند آن روز که تمام مدت روز را نیز زیرشکنجه و تعقیر و توهین بودند حالا در دنیای دیگری برویشان باز شده بود ، بعد از سالها میرقصیدند ، درد سالها اسارت خود را در آواز خود میریختند ، همراه آنها موزیک سربازان دریائی مینواخت و سربازان نیز با آنها هم‌صدا شده بودند و میخوانندند و میرقصیدند و در این میان سربازان هندی و انگلیسی در قلعه خود با یک عصبانیت و ناراحتی شاهد این رقص و پایکوبی بودند و سرجوخه انگلیسی همچنان با عصبانیت قدم میزد و لبهایش را می‌جوید و با همه خونسردی انگلیسی خود می‌گفت :

ـ شما ، نادانها نمیدانید چه توهینی به پرچم قاهر و سرافراز امپراطوری کردید ... ما هرگز شما را نمی‌بخشیم ما شما را نابود خواهیم کرد .. بدیختها ... نادانها ...

اما در این هنگام که دیگر شب رسیده بود و آخرین سرخی شفق روی دورستهای افق دریای پارس کبودی زد و تاریک شد و ستاره‌ها به سینه آسمان ریختند و آسمان ساحل خلیج فارس چراغان شد حیدرخان همچنان با چهره سوخته و رنج کشیده با پیراهن بلندی که به تن داشت و انگشت‌های فراوان به انگشت کرده بود به ناآسروان «ف» گفت :

ـ برادر ... ما تمام روز را زیرشکنجه بودیم ، از صبح تا حالا ، همه گرسنه ایم ، از خانه و کپرهای خودمون خبر نداریم ، یا تنو و سربازانت مهمان ما باشید ، ما یک لقمه نان و خرما و ماهی داریم

با ما همراهی کنید.

ناوسروان نگاهش را به چهره رنج کشیده حیدرخان دوخت و گفت:
 - ما به دریا برمیگردیم ، به ناو برمیگردیم ولی این جشن
 بزرگ باید ادامه داشته باشه ، من از همه شما دعوت میکنم که با
 ما به ناو بیایید ، شما بیایید آنجا ، مهمان ما باشید ، بیایید ! .

با این سخن ، ناوسروان «ف» فرمان داد تا سربازان دریائی
 او به همراه بندریها به کشتی برگردند همه بسوی ساحل روانه
 شدند ، همچنان طوفانی و پرخوش و در کنار ساحل ایستادند ، زن
 و مردو کوچک و بزرگ دریای نیلگون در تازیکی نخستین ساعت
 شب غرور انسانهای را که سالها و سالها حقارت دیده بودند تماسا
 میکرد ، قایقهای ، بلماهای بسوی ساحل خیز برداشتند و زنان و مردان
 و کودکان بندری سوار بر قایقهای ویلم‌ها هلهله کنان بسوی ناوجنگی
 پلنگ روانه گشتند ، دریا پر هممه گشت ، از هرسو خوش و غوغایی
 شادی برپا شد و ساعتی بعد ناو جنگی پلنگ پر از مردم گرسنه ،
 خسته و بی غوری بود که حالا غرورشان را باز می‌بافتد ، ناو سروان
 دستور داد تا ناو از نزدیکی ساحل دور بشود و به میان دریا برود ،
 ناو پلنگ‌لنگر کشید و به میان آبهای دریا رفت و در آنجا لنگر
 انداخت و جشی بزرگ برپا شد ، ناوسروان پذیرائی کامل و جالبی
 از بندریها کرد ، روی عرشه کشتی تا ساعتها ، فریاد بود و شادی
 بود و خنده بود و تاساعتها روی عرشه کشتی همهمه و سرمهوج
 میزد ، این برای همه یک واقعه بود ، یک حادثه غرورآمیز بود ،
 رقص و پایکوبی تا نزدیک سپیده دم ادامه داشت و آواز وحشی
 و ساده مردم بندر باسیع دوکه رنگ دریای جنوب را داشت تا اعماق
 خلیج فارس طنین می‌انداخت :

«هی هی و هی، هی و هی!

«ستاره شب نما شد ...

بند از دلم رها شد

«صد آسمون ستاره

«دلم چه بیقراره !؟

«صاحب کجاست؟ هوا رفت

«یک ذودشد و بالا رفت

«من صاحبم نیستی!

«چه حرف گنده گفتی ... !

آنگاه ، نزدیک صبح ، جشن تمام شد بندربهای همچنان با
بلم‌ها قایقی‌هایشان به ساحل بندر بازگشته به خانه‌ها و کپرهای
خودشان رفته و ناویروان «ف» روز بعد چند ناوی را در قلعه
باسعیدو برای نگاهبانی پرچم ایران گماشت و آنگاه ناو پلنگ‌صفیر‌کشان
راه دریا را پیش‌گرفت و به دنبال مأموریت خود رفت .

لندن اعتراض میکند

.... وقتی این خبر به لندن رسید، سیاست استعماری انگلیس که هرگز انتظار چنین برخورده را نداشت، این یادداشت اعتراض آمیز را برای دولت ایران فرستاد :

« ... صد سال است که بندر باسعیدو در خلیج فارس در تصرف دولت انگلستان میباشد و در تمام دریای پارس دولت انگلستان دارای منافع و سرمینهای است که بندر باسعیدو یکی از آنهاست ، اما اخیراً یک افسر جوان بحری ایران به یکی از این بندرها ، یعنی به باسعیدو تجاوز کرده است .

برای ما تعجب‌آور است که چگونه این افسر جوان بحری دست به چنین اقدام خطرناک و تحریک‌آمیزی زده است .
برچیدن پرچم دولت امپراطوری انگلستان کار ساده و آسانی نیست .
حادثه باسعیدو در حوالی جزیره قشم میتواند باعث بروز کدورتهای بسیار زیادی گردد ولی چون امکان دارد که این عمل افسر جوان بحری ایران از روی عدم اطلاع و یا کاری سرخود باشد ، لازم میدانیم از دولت شاهنشاهی ایران بخواهیم و تقاضا کنیم که برای جبران این واقعه کدورت آور اقدام لازم مرعی دارند و نیز ترتیبی داده شود تا در آینده نیز از بروز چنین حادثه‌های سوء و تحریک‌آمیز جلوگیری

گردد ... با تقدیم احترامات فائقه».

و به دنبال این اعتراضیه بود که انگلیسی‌ها ناوگان خود را به باسعيدو اعزام داشتند، ناوگان انگلستان در روزهای آخر شهریور ماه در خلیج فارس برسینه دریای پارس پیش می‌آمد، یکبار دیگر دریای جنوب پرهیا هوشد، باسعيدو زیسر برق آفتاب و پرچم شیر و خورشید سه رنگ ایران میدرخشیدو پر از غرور بود و مردم باسعيدو، مردم رحمت‌کش و ما هیگیر که زندگی خود را روی دریا می‌گذرانند و شادی و غمshan دریای پارس بود، دیگر بعد از سال‌ها حقارت و اسارت احساس بزرگواری می‌کردند و دیگر خودشان بودند و مجبور نبودند که هر زمان در برابر برافراشتن پرچم انگلستان سرفروز بیاورند و به امپراتوری انگلستان دعا کنند، آوازان رنگ زندگی پیدا کرده بود، شاد و گرم بود و کپرشان پر از شعله عشق و غرور بود.

اما آن روز باز هم همه چیز برای آنها تغییر کرد، دوباره یاس و ناراحتی بزرگی آنها سایه زد از دور، خوش صفتی ناوها برخاست و ناوگان جنگی نزدیک شدند، مردم بندر باسعيدو و قته محوب دقت کردند پرچم انگلستان را، یکبار دیگر بر فراز ناوها برافراشته دیدند و دوان و با ناراحتی به یکدیگر خبر دادند:

ـ صاحب ... باز هم صاحب ... آمد!

دوباره ترس به جان آنها رسخت، سایه یک نگرانی بزرگ روی چهره آنها افتاد.

ـ خدا یا .. این «صاحب» حالا با ماجده خواهد کرد؟ ...
همه به تپرها یشان پناه بردنده، همه به انتظار یک تحقیر، یک حادثه دردناکی که در انتظارشان بود نشستند، ناوهای جنگی انگلستان بپنهان دریای نیلگون پارس پیش می‌آمدند، میخروشیدند، سدن او

بودند در کنارهم و سرجوخه انگلیسی که منتظر چنین روزی بود ،
یکبار دیگر غرور خودش را باز یافت و فریاد کشید :
- سربازان من حرکت ! .

سربازان هندی و انگلیسی با این فرمان به بیرون قلعه ریختند
و به صف ایستادند ، آنوقت سرجوخه با حالتی قهرمانانه فریاد کشید :
- اهالی باسعیدو رو به پای قلعه بیاورید ...

سربازان هندی باشیدن این دستور به روی کپرهای باسعیدو
که زیر تک نخلها آرمیده بودند ، هجوم بردن و ساعتی بعد همه
مردان و زنان بندر را همراه با بچه هایشان با خشونت و تحقیر به پای
قلعه آوردند ، پیر مردان و پیر زنان ضعیف ، بچه های کوچک ، حتی
بچه هائی که در آغوش مادر به پستان های آنها چسبیده بودند همه را
پیش راندند و سرجوخه با تبخر و تکبر در برابر آنها ایستاد و باتندی
و خشونت گفت :

- نادانها ... آدم های بی سرو پا ، شما چقدر بد بخت هستید
که نمیدانید آفتاب امپراطوری بریتانیا هرگز توی این عالم غروب
نمی کند .

آنوقت در برابر حیدرخان ایستاد و نگاهی تند به او کرد
و گفت :

- می بینی ؟ .. پرچم امپراطوری را می بینی ؟ ...
حیدرخان خاموش مانده بود و سخنی نمی گفت ، مردم دیگر
نیز با ترس و نگرانی متوجه دریا و ناوگان جنگی بودند که پیش
می آمدند ، سرجوخه شلاقش را روی شانه حیدرخان کوبید و گفت :
- من همین امروز دستور میدهم تا همه شما را به دریا بریزند ،
من شما را تیرباران می کنم ، شما به پرچم امپراطوری خیانت کردید ! .

بازهم سکوت همه‌جara پر کرد و به دنبال آن ناوگان جنگی در کنار بندرنگر انداختند و افسران و سربازان دریائی انگلیس از ناوها پیاده شدند، سرجوخه انگلیسی پیش رفت، احترام نظامی گذاشت و افسر فرمانده ناوها که یک سرگرد انگلیسی بود، نگاهی به پرچم ایران که همچنان بر فراز قلعه در اهتزاز بود افکند و سرش را تکان داد و گفت:

- این را پائین بکشید!

رحمن همچنان بانگاهی که برق میزد، خیره ماند و باستخی نداد و از جای خودش حرکت نکرد، و سرجوخه وقتی این بی‌اعتنائی را دید، دوباره با خشم و تندي و بالعن آمرانه گفت:

- گفتم آنرا پائین بکش.

رحمن بازهم بی‌اعتنای ماند، سرگرد انگلیسی به این صحنه بینگریست و مردان و زنان دیگر نیز به او خیره مانده بودند، سرجوخه که هرگز فکر این همه بی‌اعتنائی را نمی‌کرد با شلاق محکم به صورت رحمن کوید و گفت:

- احمق، حرکت کن... بیشرف!

- رحمن با این حرف توهین آمیز بر افروخته شد و گفت:

- انگلیسی، من خیانت کار نیستم، این بیرق مقدس رو هم دوست دارم، توهنجی میخواهی بگو.

سرجوخه فریاد کشید:

- بیشرف پرچم رو پائین بیار...!

رحمن با خونسردی مغروزانه گفت:

- هرگز اینکارو نخواهم کرد.

- تیربارانت میکنم!

و رحمن گفت :

- اینکار از دست توبر میاد ، اما من دست به اینکار نمیزنم .
سرجوخه لبهاش را بهم فشار داد :
- من تورو مجبور میکنم ، بی سروپای احمق .. حرکت کن .
رحمن بی اعتنا بود . سرجوخه انگلیسی عصبانی و ناراحت
بطرفش آمد و یک سیلی محکم توی گوش او نواخت و فریاد کشید
- حیوان ... پست .. ! .
- رحمن پیچ وتابی خورد اما دویاره سرجایش استوار ایستاد
و در آنهنگام کاپیتان انگلیسی در حالیکه پیپ در گوشش لبانش بود ،
نژدیک آمد و به سرجوخه انگلیسی گفت :
- این سرپیچی از دستور من ، خیلی گران تمام خواهد شد ،
وادرش کن ، باید به دست خود او اینکار انجام بگیرد .
سرجوخه با این حرف ناگهان خوشید و اسلحه کمریش را رو به
رحمن گرفت و با تلخی و توهین دندانهاش را بهم فشار داد و گفت :
- زود باش .. بدبخت ، مرگ یا زندگی ؟ ...
رحمن نگاهش را به دریا دوخت و زیرلب گفت :
این کارمن نیست .. هیچوقت .. ! .
- بدبخت خواهی مرد ، تو الان مرگ و زندگی ات توی دستهای
من هست ، نگذار خونت روی زمین بریزد ، راهی برای تونیست ، یا بمیر
و با پرچم ایران را به دست خود از بالای بیله قلعه پائین بیاور .
همه نگاه میکردند ، همه نگران بودند ، این صحنه حالانزدیک
به یک ساعت طول کشیده بود ، مرگ در یک قدمی رحمن ایستاده
بود ، صدا از هیچکس در نمی آمد ، رحمن در یک لحظه به اطراف
نگاه کرد و به هر طرف خیره شد شاید راه نجاتی پیدا کند و سرجوخه
انگلیسی دستش را بالا گرفت و با خشونت گفت :

یک دقیقه، فقط یک دقیقه بتو فرصت میدهم ، همین ...! .
 آنوقت به ساعتش خیره شد ، بیست ثانیه ، سی ثانیه ، چهل
 ثانیه ، پنجاه ثانیه .. آه لحظات مرگ ، لحظات نابودی یک جوان
 بی گناه نزدیک میشد که او ناگهان جهشی کرد و از میان جمعیت
 پیرون پرید ، با سرعت برق ، تند و تیز و بسوی دریاگریخت ولی
 رگبارگلوه او را تعقیب کرد و بدنبال آن رحمن پیج وتابی خورد
 و با یک فریاد روی ماسه های داغ ساحل غلطید :
 - نامرد ها .. نامرد .. ها ...!

خون از پهلویش فواره زد و روی ماسه بهرسوپیچید و آنوقت
 چشمها یش به آسمان خیره ماند و مرد .

رحمن مرد و آنتاب داغ و درخشان خلیج فارس روی پیکرش
 تایید . فریاد و غرش گلوه ها دیگر با مرگ او خاموش شده بودویک
 سکوت تند، یک سکوت در دنار ک میان مردم ساده بندر باسعیدو افتاده
 بود ، در دلشان غمی بود و در خونشان آتشی تند جریان داشت که
 سراسر جودشان را می سوزاند، امانی توانستند سخن بگویند و عکس العملی
 نشان بدهند .

افسر دریائی انگلیسی دیگر درنگ نکرد و دستور داد تا
 پرچم انگلستان را به جای پرچم ایران بر فراز بام قلعه برافرازند .
 مراسم باشادی و سورتمام شد ، سربازان فریاد شادی کشیدند،
 سرود خوانند و برای عظمت ویقای امپراتوری انگلستان دعا کردند،
 آنوقت افسرانگلیسی با تندی و خشونت فرمان داد تا مردم بندر
 باسعیدو به کپرهای خودشان برگردند .

بعد از این واقعه بود که ناگهان خبرگزاری انگلستان این
 خبر را به عنوان یک پیروزی بزرگ در دنیا منتشر کرد :

«آزانس بریتانیا - ۸ سپتامبر ۹۳۳، - لندن»

«جواب دولت ایران راجع به حادثه باسعیدو درحوالی جزیره «قشم» واقع در خلیج فارس که اخیراً یک صاحب منصب بحری ایران در آنجا پیاده شد و بیرق انگلستان را برچید، واصل گردیده است، صد سال است که باسعیدو در تصرف دولت انگلیس می‌باشد و دولت ایران در جواب دولت انگلیس به نماینده انگلیس در ایران اطمینان داده است که اقدام صاحب منصب ایرانی مذبور بدون اجازه دولت بوده و قوای بحری انگلیس مجدداً بیرق انگلیس را به جای خود قرار دادند...»

بازهم اعتراض ، بازهم مقاومت

به ناوسروان «ف» که هرگز فکر نمی‌کرد ، انگلستان با چنین بی‌پرده‌گی و وقاحت باسعیدو را جزو خاک خودش بداند، به دیدار دریادار «بایندر» فرمانده نیروی دریائی ایران در خلیج فارس رفت ، دریادار با قیافه آرام و متین خود از استقبال کرد ، سرش را بالا گرفت ، ناو سروان جوان با احترام نظامی دربرابر او ایستاد ، دریادار «بایندر» گفت :

- چه کاری داشتید؟ ...

ناوسروان گفت :

- قربان ، آیا خبری را که آژانس بریتانیا منتشر کرده است به نظرتان رسیده؟ ...

دریادار «بایندر» گفت :

- ناویان «ف» ، من این خبر را شنیدم ، اینها تخلیج فارس برای تجاوزات و اعمال خود حدی نمی‌شناسند .

ناوبان «ف» گفت :

- مگر باسعیدو قسمتی از خاک ایران نیست؟ ...

بايندر نگاهی عمیق به ناو سروان جوان کرد و گفت :

- من و تو ، و همه مردم ایران اطمینان داریم که باسعیدو

جزو خاک کشور تاریخی ایرانست و بیگانه را بر آن حق نیست.

ناوسروان با برافروختگی گفت:

پس این بیگانه چه می‌گوید؟!

- این حق ماست ناویان... مزخرف می‌گوید!

- اما باید معلوم شود من که یک افسر دریائی کشور ایران هستم، آیا سرخود به باسعیدو رفتم و پرچم مغورو ایران را در این بندر برافراشتم؟ آبا من بخاک انگلستان تجاوز کردم؟.

دريadar «بایندر» لبخند تلخی بربل آورد و گفت:

- ناویان، اقدام شما یک اقدام میهنی بود، متأثر نباشد، من و شما برای جانبازی و حفظ میراث ایران این لباس را در بر کرده‌ایم، گذشته‌های تاریکی را در طی این دویست سال اخیر که استعمار اروپا در خلیج فارس نمودار شده است پشت سر داریم ولی مطمئن باشید کارها همه روپراه خواهد شد.

ناویان «ف» گفت:

- اما مجددآ، انگلیسی‌ها پرچم خودشان را بر باسعیدو بر افراشته‌اند!

دريadar «بایندر» از این که افسر جوانش سخت دچار تأثیر شده بود ناراحت شد و با لحن ملايمی گفت:

- ناویان عزیز، من گزارش مفصل و کاملی از این جریان به پایتخت خواهم فرستاد و حقایق جریان را آنطور که هست روش خواهم ساخت و آرزومندم که این گزارش باعث بشود که هم از شما و دیگر افسران وطن پرست ما رفع نگرانی بشود وهم اینکه اقدامات دیپلماسی برای بیرون راندن بیگانگان از باسعیدو و بنادر و سواحل دیگر ایران بشود.

باز هم اعتراض - باز هم مقاومت

۵۵

وقتی که دریادار بایندر یکباره با این همه احساسات میهندی افسران جوان نیروی دریائی ایران که در آن روزها دریای پارس را عاشقانه دوست میداشتند و برگرانه‌های خلیج فارس یکبار دیگر سرود عشق ایران را می‌خواندند، روپرورد خودش نیز سخت بهیجان آمد، آنچنان که مدتی در تنهائی و تفکرات خودش باقی ماند و در دفتر کار فرماندهی دریائی در بندر شاهپور به قدم زدن پرداخت و بفکر فرو رفت، او فکر می‌کرد:

- اینها بد میکنند که هنوز خیال می‌کنند باید سایه آنها بر سر مردم خلیج فارس باشد، سالهای سال است که در این دریا پرچم کوبیده‌اند و خود مختارانه هرچه خواسته‌اند کرده‌اند اما حالا باید بدانند که ایران، این سرزمین تاریخ بزرگ و قرنها بزرگواری هرگز نمی‌تواند زور و فشار بیگانه را تحمل کند، اکنون افسران جوان من سخت بهیجان آمده‌اند، خونشان می‌جوشد، باید هرچه زودتر دست بکار بشویم، از خاک و تاریخ و شرافت میهندی خودمان دفاع کنیم، دریادار بایندر با این تفکرات به کنار پنجره رفت. این پنجره رو به دریا و شط العرب باز می‌شد، او در آنجا ایستاد و تا مدتی خاموش و متفرکر بر آبهای نیلکون و مواجه شط العرب و خلیج فارس خیره شد و آنوقت زیر لب گفت:

- ای خلیج فارس، ای دریای جنوب تو باز هم ایرانی باقی خواهی ماند، برای همیشه در خط تاریخ نام تو افتخار آسیز خواهد بود. آنوقت بعد از این سخنان پشت میز گزارش نشست و یک گزارش مشرح و تکان دهنده از جریان واقعه بندر باسیعیدو در چند صفحه آماده کرد و پس آن را با یک پیک مخصوص به تهران فرستاد. او در این گزارش همه حقیقت واقعه باسیعیدو را برای

پایتخت آشکار کرد و منتظر اقدامات مرکز یعنی تهران نشست .
 دو روز از ارسال این گزارش می گذشت ، عوامل استعماری
 انگلستان که خود را پیروز میدیدند با خیال راحت همچنان بکار
 خودشان سرگرم بودند ولیکن بعد از دو روز در یک شب آرام ، در
 یک شب پرستاره پائیزی که هوای بندر باعید و از آنهمه سو زندگی
 و تب و تابش کاسته شده بود ، حالا میرفت تا کمی قابل تحمل
 باشد ، در دامن شب و در دورترین ساعات نیمه شب یک بلم سینه
 آب را شکافت و از اعماق دریا پیش آمد ، در ساحل بندر ، در میان
 سکوت ، تنها در بلم نقشی از یک زن و یک مرد دیده می شد ،
 هر دو شان قیافه مصمم و آرامی داشتند اما لبریز از هیجان بودند
 وقتی بساحل رسیدند چنددقیقه درنگ کردند و به اطرافشان نگاه کردند ،
 از دور روی بام قلعه چراگی کور سو میزد ، همه جا را سکوتی سنگین و
 وهم انگیز پر کرده بود ، مرد نفس بلندی کشید و گفت :

- زهرا ، چقدر دلم می خواست ، حالا بطرف کپر خودمون
 میرفتم و با خیال راحت همراه با ستاره های شب و همه مد دریا بخواب
 میرفتم ، اما افسوس ، من چه آرزوئی دارم ، حالا می بینی بوی دریا ،
 بوی بندر ، چقدر روی دل آدم اثر میگذاره ؟ ...

زهرا با نگرانی و ترس گفت :

- خوب ، هر چه که خدا بخواهد ، این هم سرنوشت ما بود ،
 اما ایوب ما برای یک کار دیگری آمدیم .

ایوب گفت :

- آره ، حرکت کن ، باید همین امشب کارمون رو بکنیم ، کار
 آسونی نیست ، اگر موفق شدیم که بهتر ، اگر هم موفق نشدیم و

باز هم اعتراض - باز هم مقاومت

۵۷

کشته شدیم خونمان که از خون رحمن رنگیتر نیست ، یا الله بریم .
این زن و شوهر جوان که آواه دریاها بودند ، یکراست بطرف
گمرگ خانه‌ای که تازه توی بندر تأسیس شده بود رفتند ، آهسته به در
کوییدند ، مردی که در را برویشان باز کرد رئیس گمرگ بود ، خودش
رئیس بود و خودش کارمند و فقط یک مستخدم بومی داشت که هم
او باعث ارتباط ایوب با مدیر گمرگ شده بود ، مدیر گمرگ با دیدن
آنها یکه‌ای خورد و با صدای خفه‌ای گفت :
- شما ... ؟ امشب قرار نبود به بندر بیائید !

ایوب گفت :

- خوب ، حالا که آمدیم .

رئیس گمرگ درحالیکه آنها را به داخل خانه میبرد ، پرسید :
- میخواهید چکار کنید ؟ !

ایوب گفت :

- این انگلیسی‌ها پرچم خودشون رو دویاره بر بام قلعه باسیعیدو
کوییده‌اند ، ما میخواهیم که اون رو بکشیم پائین .

مدیر گمرگ با تعجب گفت :

- اینکار شدنیه ؟ !

ایوب نگاهی به او افکند و گفت :

- تو یک بیرق ایران بما بدی ، بقیه کارها با خود ما ، حالا
امشب تو خواهی دید که این کار شدنیه یا نشدنیه !

ایوب پس از این سخنان منتظر ماند و مدیر گمرگ پرسید :

- اول بگوئید شام خورده‌اید ؟ ...

ایوب گفت :

- نه رئیس ، خیلی هم گرسنه‌ایم ، سرگردان بودن تو دریاها

که نون و آبی نداره ، یا آفتابه و یا پارو زدن .

مدیرگمرگ به رحیم همان مستخدم بومی اشاره کرد و گفت :

- هر چه که داریم ، یک لقمه برashون بیار .

رحیم تند و چالاک شروع بکار کرد ، نان و خرما و ماهی و تخم مرغ را بفوریت برای آنها آماده کرد ، زن و شوهر جوان با ولع تمام غذا خوردند و پس از آن ایوب از جا بلند شدو گفت :

- اول جنگ است ... بسم الله الرحمن الرحيم .

بعد پرچم ایران را به دست گرفت و نگاهی به رحیم انداخت و

گفت :

- رحیم تو با ما میای؟ ...

رحیم بطرف مدیرگمرگ برگشت و گفت :

- اگر ارباب اجازه بده .

مدیرگمرگ سرش را تکان داد و گفت :

- به امان خدا ، احتیاط کنید ، امیدوارم بیاری علی مرتضی و ائمه اطهار موفق باشید .

ایوب دیگر درنگ نکرد ، با سرعت به همراه رحیم و زهرا از گمرگ خانه خارج شد ، آنها پیش میرفتند آرام و آهسته وقتی به کنار قلعه رسیدند ، ایوب ایستاد و نگاهی به میله پرچم انداخت و با صدای خفه ای گفت

- رحیم ، خوشبختانه اقبال ماسته ، هیچکس پای علم اجنبی نیست ، ما اگر احتیاط کنیم به راحتی میتوانیم کار میون روانجام بدیم .

رحیم نگاهی به اطراف کرد و آهسته گفت :

- امادو تا تفنگچی هندی دارند با هم اون طرف کشیک میدهند .

ایوب گفت :

- این بدبخت‌ها خودشون استعمار زده‌اند ، دارند چرت میزند ، خواب گاوهای مقدس هند رو می‌بینند خواب نارگیل و میمون و مارکبرا و مار عینکی خودشون رو می‌بینند .

زهرا نزدیک‌تر رفت و گفت :

- حالا چه وقت این حرف‌هاست؟ ، زود دست بکار شوید ، ما باید تا شب داریم توی دریا پیش بریم .

ایوب درنگ نکرد ، خیز برداشت و خودش را بالا کشید ، روی دیوار قلعه رفت و با یک خیز دیگر به روی قلعه پرید ، آنجا چند دقیقه روی بام بحال درازکش باقی ماند تا ببیند که عکس العمل این حرکت او ممکن است چه باشد ، وقتی دید هیچ‌گونه حرکت مخالفی بوجود نیامد برخاست و آهسته خودش را به میله رسانید ، زهرا و رحیم متظیر ماندند آنها در نزدیکی قلعه کوچک به‌طرف نظاره میکردند و خنجرها یشان را درمشت می‌فرشند تا اگر حادثه‌ای پیش بیاید ، مقابله کنند .

ایوب با سرعت و چالاکی از میله بلند پرچم بالا رفت و پرچم انگلستان را پائین کشید ، آزا مچاله کرد و به روی زمین انداخت . و آنوقت یکبار دیگر پرچم سه رنگ ایران را که از مدیرگمرک با سعیدو گرفته بود ، بر فراز قلعه افراشت .

ایوب ، پرچم را برافراشت ، وقتی کارش تمام شد ، مثل یک گربه با چالاکی از تنہ میله به پائین پرید ، عرق روی پیشانی اش میدرخشد ، نفس نفس میزد ، تمام اعضاء بدنش کشیده میشد اما در او یک خوشحالی بزرگ رنگ می‌گرفت ، در این هنگام ، رحیم با خوشحالی نزدیک رفت و در تاریکی شب او را در آغوش گرفت

به پشتیش کویید ، او را بوسید و گفت :

- دستت درد نکنه ایوب ، دست مریزاد که تویک مردی ،
توروی بندریهارو سفید کردی ، برو که دست حق پشت پناهت باشه .
ایوب با پشت دست عرق تندی را که روی پیشانیش نشسته
بود پاک کرد و گفت :

- رحیم ، همه آدمها میتوانند مرد باشند ، فقط باید از ریختن
این چند قطره خون که توی رگ‌ها جریان داره نترسید .
زهرا گفت :

- ایوب فردا چی خواهد شد ؟
ایوب نگاهش کرد و پاسخ داد :
- چی میشه ؟ این فرنگی‌ها یکدفعه می‌بینند بجای پرچم
خودشون پرچم ایران بالای بام قلعه هست ، آنوقت این پادرازهای
موبور ، مشت به هوا پرتاب خواهند کرد و به زمین و زمان ناسزا
خواهند گفت .

زهرا خنده دید و گفت :
- و حتماً خواهند گفت که کاراجنه بوده ، اما با مردم بندرچه
خواهند کرد ؟ ...

ایوب دیگر درنگ نکرد نگاهی به رحیم کرد و گفت :
- مرد حالا دیگه بریم ، بهمت مولا علی ، ما کارمون رو
کردیم ، همه چیز به خیر و خوشی تمام شد ، من هرگز فکرش رو
نمی‌کردم به این آسونی کارت تمام بشه .

آنوقت ایوب به راه افتاد ، هرسه باهم بودند احتیاط می‌کردند
تا از آن نقطه دور بشوند ولی درست دراین لحظه یکی از نگهبانان

باز هم اعتراض - باز هم مقاومت

۶۱

هندی متوجه شد سایه سه نفر از کورسوی چراغ نگهبانی قلعه گذشت، اویک لحظه درنگ کرد و با بهت و حیرت به سایه ها نگریست و با نگرانی دستی به پشت رفیقش زد و گفت :

- تو ... ؟ تو کجا رو نگاه می کنی ؟ ... نگاه کن ، این سه نفر؟ ، آیا من اشتباه نمیکنم ؟ !.

نگهبان دومی همچنان از میان نور لرزان به نقطه ای که ایوب و زهرا و رحیم در کنار هم میرفتند ، خیره شد و آنوقت هر دو تفنگها یشان را روی دست آوردند و یکی از نگهبانان صدایش در تاریکی شب طنین انداخت :

- آهای ... سیاهی ها ... حرکت نکنید .

با این فریاد ایوب جستی زد و خودش را دورتر کشید و شتاب زده گفت :

- از هم پراکنده حرکت کنید ، توی تاریکیها باشید ، اینها حالا تیراندازی می کنند .

با این حرف ایوب ، آنها بسرعت برق از هم متفرق شدند و شروع به دویدن کردند ، روی ماسه ها می افتادند و بر می خاستند ، صدای گلوله ها در هم پیچید ، بندرخاموش پر از هیاهو شد ، سربازان هندی به دنبال آن سه تن ناشناس می دویدند ، تیر می انداختند ، فریاد می کشیدند ، ایوب مانند یک مار توی ماسه ها وریل ها حرکت میکرد ، سریع و تند و بی پروا ، زهرا از سوی دیگر بطرف دریامی دوید ، این غوغای هیاهو مدت زیادی طول نکشید ، نگهبانان هندی از هر طرف تیر میانداختند ، در این میان بخت با رحیم بود که از یک فرصت مناسب استفاده کرد و درحالی که نگهبانان هندی به دنبال ایوب و زهرا بودند راهش را بطرف گمرک خانه کج کرد و با سرعت از خطر

بزرگی که هم خودش و هم مدیر گمرکخانه با سعیدو را تهدید می‌کرد، رهائی یافت.

ایوب و زهرا، باسرعت خودشان را به بلم رساندند، درنگ نکردند، چاپک و تنده میان بلم پریدند و دور شدند.

ایوب با همه وجودش و با چالاکی پارو می‌کشید، بلم روی سینه دریا که شب برآن خیمه زده بود پیش میرفت، سربازان هندی به ساحل رسیدند، تا چند قدم به میان آبها دویدند و به تیراندازی ادامه دادند، اما در تاریکی شب تیرها یکی یکی توی دریامی افتاد و با صدای خشکی خفه میشد، تا عاقبت آنها مایوس شدند، مدتی به شبح بلم خیره خیره نگاه کردند و یکیشان زیرلب گفت:

- گریختند، دزان دریائی بودند!

نگهبان دومی با تعجب گفت:

- حیف که شب بود، و گونه من هر کدامشان رو با یک گلوله نقش زمین میکردم، تو که می‌دونی من در تیراندازی نظیر ندارم.

نگهبان اولی صدای مسخره‌آمیزی از دهانش خارج کرد و گفت:

- شبت رو دیدیم، روزت رو هم دیدیم.

- اما اگر شب بعد پیداشون بشه...؟!

- بازم توهیج پخی نیستی برادر!

- بالاخره چند تا بودند؟!

- مگر ندیدی، سه نفر بودند!

ولی اینها که بیشتر از دونفر توی بلم نرفتند، پس یکی دیگرشون کجا رفت؟.

۶۴

باز هم اعتراض - باز هم مقاومت

- حتماً گلوله خورد ... برگردیم، شاید توی بندرگاه مخفی
شده باشه ...

بدنبال این حرف ، نگهبانان بسوی قلعه بازگشتند ، در
حالیکه یکبار دیگر باسعیدو پراز همه‌مه و هیاهو شده بود .
دراینوقت سرجوخه انگلیس نفس زنان از راه رسید ، باشتا بزدگی
پرسید :

- چه خبر شده ؟ ...

- صاحب ، سه نفر دزد دریائی در اطراف قلعه دیده شدند
و ما ...

سرجوخه با تندی پرسید :

- حالا کجا هستند ؟ ! ! ! چه شدند ؟ ! ! ! ...
نگهبان هندی گفت :

- دو تاشون گریختند و به دریا رفتند ولی سومی توی بندرهست ..
- یعنی ... ؟ ! ! ! ...

- باید این گوشه و کنار باشه ، یا زخمی شده ویا گریخته ..
سرجوخه فریاد کشید :

- فوراً همه جا روزیر نظر بگیرید .

شب ، توی بندرگاه باسعیدو ، یکبار دیگر پر از غوغاشد و
شیپور بیدار باش زدند ، سربازان هندی و آفریقائی و انگلیسی بیرون
ریختند و به دستور سرجوخه تمام ساحل رامحاصره کردند تا نفر سوم را پیدا
کنند ، اما در میان این هیاهو بود که نفر سوم ، یعنی رحیم به در
گمرک خانه رسیده و نفس زنان با مشت به در کویید .

- رئیس ... رئیس آفای رئیس ! .

مدیر گمرک خانه در را به روی او باز کرد و رحیم با پای

برهنه ، عرق‌ریزان و نفس زنان خودش را به میان‌گمرک خانه انداخت و همچنان مقطع و بردیده بردیده گفت :

- رئیس ... کاربید شد ، اما ظاهراً برای من به خیرگذشت .

مدیر‌گمرک با رنگ‌پریدگی و دلهره پرسید :

- از تیراندازی‌ها و هیاهو فهمیدم که کارخرابشده ، توچطور میگی به خیرگذشت ؟

رحیم درپناه دیوار نشست با زبان لبهایش را که خشک و ترک خورده بود ، همه جریان را از اول تا آخر برای او تعریف کرد ، مدیر‌گمرک خانه پرسید :

- از آنها خبری نداری ؟ ... از ایوب و زهرا ؟ ..

نه ... راهمان از هم جدا شد .

- تیراندازی که قطع شده ، ممکنه که گریخته باشند و یا دستگیرشان کرده باشند ، اما خدا نکنه اسیر شده باشند ، خیلی بد خواهد شد ! .

رحیم همچنان نفس زنان گفت :

- توکل برخدا ... هرچه که خدا بخواد ! .

ماجرا اوج می‌گیرد

.... آن شب پر حادثه و پرهیا هو هر طور بود گذشت ، زهرا واپس از ساحل دریا به میان آبهای خلیج فارس بلم راندند ، و در میان موجها ناپدید شدند ، راز بزرگ این حمله شبانه برای سر جو خه انگلیسی ناگشوده مانده بود که رفت و رفته روز از راه رسید و خورشید از میان دریا سرکشید و با چهره خونین و آتش رنگ خود به همه جاتایید ، بندر باسعیدو بیدار شد ، سر جو خه از خوابگاه خودش بیرون آمد ، تازه همه چیز برایش آشکار شد ، او دید که برمیله بلند قلعه به جای پرچم انگلستان یکبار دیگر پرچم سه رنگ ایران دراهتزاز است ، پرچمی با نقش شیر و خورشید ، سر جو خه با دیدن این منظره اول دربهت و تعجب فرورفت و سپس همه وجودش لبریز از خشم و تنفس شد ، مدتی به پرچم ایران خیره ماند ، آنوقت با غمظ و غضب فراوان فریاد کشید :

- آه ، وحشی ها ، مردم بی سروپا ، شما را به دار خواهیم کشید ، این کار شما برایتان خطرناک خواهد بود ، بازی و شوخی با قدرت و صلابت امپراتوری بزرگ بریتانیا برای شما گران تمام خواهد شد .

آنوقت باتندی رو به سر بازان دریائی خودش که ساکت و بهت زده باین منظره مینگریستند کرد و گفت :

- می بینید ، نتیجه این حمله دیشب چنین کاری بود ، اینها

دست به چنین عملی زده‌اند و پرچم امپراتوری را پائین‌کشیدند ، اینها که تازه صاحب‌ناو جنگی شده‌اند ، خیال می‌کنند با این اعمال خود میتوانند خودی نشان دهند ، این ایرانی‌ها دارندکار را به جاهای باریک می‌کشانند ، هرچه زودتر این پرچم را پائین‌بکشید . با این فرمان سرجوخه انگلیسی یکی از سربازان هندی جلوآمد و با یک حرکت تند از میله بلند بالا رفت و پرچم سه رنگ ایران را که همچنان مغور و سرافراز در اهتزاز بود ، پائین‌کشید و بجای آن یکبار دیگر پرچم انگلستان را برافراشت .

آنگاه سرجوخه انگلیسی قدم زنان از قلعه تا کنار ساحل رفت ، او متفسرانه شروع به قدم زدن کرد ، گاهی به ساحل و گاهی به دریا نظر می‌افکند وزیر لب چندبار این جملات را تکرار کرد :

- نفر سوم ؟ ! این نفر سوم کجاست ؟ گفتند او توی بندر است ، وبا آن دو نفر دیگر به دریا نزدی آیا نفر سوم چه کسی میتواند باشد ؟ !

آن وقت نگاهش همه جا گشت تا دور دست‌های ساحلها را کاوید ، به نقطه‌ای از ساحل خیره شد به گمرک خانه باسیعیدو ، این مرد ساکت و مرموز ، آیا او آن نفر سوم نیست ؟ ... این رئیس گمرک ؟ ! .

این بود که بسرعت بدفترکار خود برگشت و دستور داد تامدیر گمرک خانه را به دفتر بیاورند ، حقیقت ایست که سرجوخه از رئیس گمرک دل‌پری داشت زیرا او بنا بر وظیفه خود چند روز قبل از این ماجری یک بلم را در ناحیه ایکه انگلیسیها آنرا متعلق به خود و آبهای امپراتوری میدانستند مورد بازیمنی قرار داده ، این امر به «صاحبان» گران آمده بود و حال سرجوخه بهانه‌ای بدست آورده بود

تا از او انتقام بکشد.

این دستور اجرا شد و چند دقیقه بعد دوسرباز هندی مدیر گمرک خانه را بدفتر سرچوخه انگلیسی آوردند و او بادیدن مدیر گمرک خانه چند لحظه به نقطه‌ای خیره شد و سپس گفت:

- در توطئه دیشب شما دست داشتید!

مدیر گمرک آهسته جواب داد:

- شما این را از کجا می‌گوئید؟...

- برای این که شما نفر سوم هستید!

- نفر سوم؟! ... من از این کلمه چیزی سردر نمی‌آورم....

سرچوخه انگلیسی گفت:

- سربازان من در تاریکی شب دیدند که یک نفر بسوی گمرک خانه میدوید.

مدیر گمرک خانه سرش را تکان داد و گفت:

- شاید، اما در آنجا جزمن و رحیم هیچکس دیگر نیست و ما هم هرگز در این نوع کارها مداخله‌ای نداریم.

- من این را قبول نمی‌کنم.

- میخواهید قبول کنید، میخواهید نکنید، من از طرف دولت ایران توی این بندر و ظایفی دارم که انجام میدهم.

سرچوخه انگلیسی با تندی نیش داری گفت:

- آیا این وظیفه شما شرکت دریک توطئه ضد امپراتوری هست؟ آیا با پائین کشیدن پرچم انگلستان و برافراشتن پرچم ایران در بندری که جزو خاک امپراتوریست شما چه وظیفه را انجام میدهید؟!

مدیر گمرک خانه یکبار دیگر گفت:

- کاپیتان من زیر سایه پرچم ایران متولد شدم، من درساشه

همین پرچم زیست کردہام و بزرگ شدهام نیروگرفته و توانا شدهام
و درس وطن پرستی و وطن دوستی آموختهام من به این پرچم تعظیم
میکنم ، برای اینکه سرخیش خون نیاکان من است که درکوه
ودره و دشت و ساحل همین دریای بزرگ بخاطر شرف و استقلال
برخاک ریخته شده .

مدیرگمرکخانه در حالیکه بهیجان آمده بود ، چندلحظه
سکوت کرد وادامه داد :

- وسبزی این پرچم ، همین پارچه سه رنگ ، نقش همه کشورهای
جنگل ها و باوری سرزمین های من است ، نقش کاروتلاش دهقانان
ایران برای سبز و خرم نگاهداشتمن دشت های ایران زمین است .
آنها که از اعماق زمین با هزار گونه کوشش و تلاش قدره
قدره آب را بیرون میکشند و بر زمین میدهند تا طلای سبز برویانند .
کاپیتان من به سپیدیهای این پرچم عشق میورزم که رنگ
صلح و آشتی است ، که رنگ بال سپید فرشتگان آسمان است و ماملتی
هستیم که در طول تاریخ نه خونریز و سفاک بوده ایم و نه غارتگر ،
بلکه صلح دوست و آشتی طلب بوده ایم ، حال تو میتوانی که من
از چنین پرچمی روی بگردانم و به آن عشق نورزم ؟ نه کاپیتان
من پرچم سه رنگ ایران را دوست میدارم همینان که تو پرچم هشت بر
انگلستان را دوست داری .

من بشناساگفتم که نفر سوم من نبودم ، این را صادقانه میگویم ،
تمام شب را در گمرکخانه بسرآوردم و صدای گلوه ها و تیرهاشنیدم
و از آنجا خارج نشدم .

سرجوخه انگلیسی سرش را تکان دادوگفت :

- منتظر حماسه سرائی شما نبودم ، شما باید بگوئید نفر سوم

چه کسی بود؟ .

مدیرگمرک خانه شانه‌هایش را بالا انداخت و گفت:

- نمیدانم ... نمیدانم! .

- رحیم، مستخدم شما؟

سرجوخه انگلیس این را گفت و در چشمهای مدیرگمرک خانه خیره شده و ادامه داد:

- حتماً او بوده؟ .

مدیرگمرک خانه آهسته گفت:

- خبرندارم! .

- چطور خبر ندارید، مگر او مستخدم شما نیست؟

- گفتم که از رحیم بیخبرم.

- درگمرک خانه بود؟ ! .

- نمیدانم ... ! .

- سرجوخه انگلیسی با تشدید ادامه داد:

- آیا از این که با شما اینطور محترمانه صحبت میکنم سوء استفاده نمیکنید؟ ! .

مدیرگمرک خانه با سعیدوکه مردی محکم و استوار از مردم جنوب ایران بود، بدون هراس گفت:

- تعجب میکنم معنی سوء استفاده رانمی فهمم؟!

سرجوخه انگلیس با خشونت از جایش بلند شد و گفت:

- ما میتوانیم شما را به زندان بیندازیم.

مدیرگمرک خانه همچنان پرقدرت وی هراس گفت:

- میتوانید، اما جواب دولت ایران را چه خواهید داد؟

سرجوخه انگلیسی خنده دید، مدتی به این طرف و آن طرف

قدم زد و گفت :

- جواب دولت ایران اینست که عمالش در مستملکات دولت انگلستان خرابکاری میکنند .

مدیرگمر کخانه خاموش ماند و سرچوخه انگلیسی پرسید :

- چرا حرف نمیزند ؟ بالاخره یکی از شما دو نفر در توطنه دیشب دست داشت ، من باید این جریان را به مرکز دریاداری انگلستان در خلیج فارس خبر بدهم ، این بنفع شماست که حقیقت را بگوئید .

مدیرگمر کخانه گفت :

- حقیقت اینست که من در این کار هرگز دست نداشتم .

- حرف اول خودتان را تکرار نکنید پس رحیم در این توطنه وارد بوده است ؟ ! .

- نمیدانم ...

- نمیدانم .. نمیدانم .. نمیدانم ..

سرچوخه انگلیسی با تماسخر و ناراحتی سه بار کلمه نمیدانم را تکرار کرد و آنوقت گفت :

- باید امروز همه چیز روشن بشود .

مدیرگمر کخانه گفت :

- چرا از خودش نمی پرسید ؟

سرچوخه لبخندی زد و گفت :

- آه ، شما میخواهید وجود انتنان راحت باشد و دلتان میخواهد که خود او حقیقت را بگوید ، بسیار خوب ، همانطور که شما میخواهید عمل میکنیم .

مدیرگمر کخانه لبخندی زد و گفت :

ماجرا اوج می‌گیرد

۷۱

- رحیم مرد با حقیقتی است ، دروغگو نیست ، شاید او از این
ماجرا خبر داشته باشد ... شاید ...

سرجوخه انگلیسی دستور داد تارحیم را حاضر کنند ، وقتی مرد
سیه چرده بندری وارد اطاق شد ، اولین نگاهش روی چهره مدیر گمرک -
خانه ایستاد و اوباتردستی چشمکی زد ، یعنی که نترس ، من علیه توهیچگونه
حرفی نزدم و بانگاه به او فهماند که : مرد باشد و نترسد و مقاومت کند .

سرجوخه انگلیسی نگاهی تند به رحیم انداخت و گفت :

- من آنچه از سخنان آقای مدیر گمرک خانه فهمیدم این است
که تو در جریان دیشب وارد بوده‌ای .

رحیم کمی به چشم‌های تند و شرربار سرجوخه نگاه کرد و گفت :
- کاپیتان کدام جریان ؟ ! ...

سرجوخه انگلیسی دندان‌هایش را بهم فشار داد ، اما
خونسردی خود را حفظ کرد و گفت :

- یعنی تو هیچ چیز نمیدانی ؟

رحیم دست‌هایش را بهم مالید و پاسخ داد :

- چرا ، من خیلی چیزها میدانم .. خیلی چیزها .

سرجوخه انگلیسی با خوشحالی پرسید :

- پس بگو ... پس حرف بزن ! .

رحیم همچنان با آرامش پاسخ داد :

- من میدانم که دیشب تو بندر باعید و پرچم امپراتوری
انگلستان رو از بام قلعه پائین کشیدند و بجای آن پرچم ایران
برافراشتند .

سرجوخه انگلیسی با تندی پرسید :

- چه کسی این کار را کرد ؟ این‌ها چه کسانی بودند ؟ ! ...

رحیم ابروهاش را بالا برد و سرش را تکان داد و گفت :

- والله نمیدانم ... نمیدانم ! .

سرجوخه فریاد کشید :

- اگر حقیقت را نگوئی ، دستور میدهم تیر بارانت کنند .

رحیم با سادگی گفت :

- حقیقت از نظر شما کاپیتان چی هست ؟ شما دلتان میخواهد من چه بگویم ، فقط باید قبول کنید که من در جریان برافراشتن پرچم شرکت نداشم ، اصلا دست من به پرچم نخورد ، تعجب میکنم کسانی از دریا آمده‌اند و پرچم ایران را بجای پرچم انگلستان برافراشتند و بعد به دل دریاها رفتد و شما ما را به محکمه کشیده‌اید !

سرجوخه انگلیسی مدتی درسکوت و خاموشی خشم آلودی بقدم زدن پرداخت و آنگاه بطرف مدیر گمرک خانه برگشت و گفت :

- ما به این مستخدم شما سوء ظن داریم ، ازنگاه‌های او ، از طرز حرف زدنش می‌فهمیم که در جریان وارد بوده است ، شما آزاد هستید و میتوانید به محل کار خودتان برگردید ولی رحیم باید تاموقعی که اقرار نکرده است در بازداشتگاهما باشد .

مدیر گمرک خانه گفت :

- ولی این عمل شما یک عمل صحیحی نیست ، او یک ایرانی

است ، آخر شما به چه حقی او را بازداشت میکنید ؟ ..

سرجوخه انگلیسی با خشونت گفت :

- هم بازداشت میکنیم و هم با شکنجه او را به اقرار و ادار خواهیم کرد .

مدیر گمرک خانه با سعیدو با تعجب پرسید ؟ :

- یعنی او را شکنجه میدهید ؟ ! ...

ماجرا اوج می‌گیرد

۷۳

سرجوخه سرش را تکان داد و گفت :
- اگر اقرار نکند راهی نیست !

پس از آن اشاره کرد و دو نفر از سربازان هندی که مثل زغال سوخته بودند و اندام تکیده‌ولاغری داشتند و شلوارهای کوتاهشان از زانو بالاتر بود ، پیش آمدند و رحیم را از جا بلند کردند ، زیر بازوها یش را گرفتند و کشان کشان برندند و مدیر گمرک خانه باسعیدو را نیز از قلعه انداختند یرون و سرجوخه انگلیسی گفت :
- یادتون باشد که شما نیز آفای مدیر گمرک خانه تحت نظر ما هستید و باید تا روشن شدن قضیه از باسعیدو خارج نشوید ، این یک دستور است می‌فهمید ؟

سرجوخه انگلیسی بعد از این سخن دیگر درنگ نکرد و از درخارج شد ، یکراست به سراغ رحیم رفت ، رحیم را به یک زیرزمین تاریک برده ، او را روی زمین انداخته بودند ، توی آن زیر زمین هوا خفقان آور بود ، بوی رطوبت و هوای لزج آنجا را پر کرده بود ، سرجوخه انگلیسی نزدیک رفت و به رحیم که در گوشدهای او رابه زنجیر بسته بودند نگاهی انکند و گفت :
- رحیم ، تو بامرگ چندان فاصله‌ای نداری ! .

چشمان رحیم برقی زد و خاموش ماند و سرجوخه انگلیسی که می‌خواست هر طورهست پیش از آنکه جریان رابه مرکز فرماندهی دریائی انگلستان در بصره اطلاع دهد خودش از جریان و توطشه شب قبل پرده بردارد ، با تبخت و غرور خشک و چندش آوری ادامه داد .

- تو یک آدم بی سروپا هستی ، مثل همه مردم این سرزینها ، خودتان هم نمیدانید اربابتان چه کسی است
رحیم حرف او را قطع کرد و بدون هراس گفت :
- ما یک ارباب داریم ، ایران

سرجوخه با تندی تحقیرآمیزی گفت :

- خفهشو تونمی فهمی با چه کسی داری حرف میزنی .

بعد از آن ادامه داد :

- با اینحال تو قابل ترحمی ، برای اینکه آلت دست گروهی خرابکار و یاغی شده‌ای من میتوانم به تو کمک کنم و اگر اقرار کنی که شب گذشته چه کسانی از راه دریا به بندرآمدند و پرچم امپراطوری را پائین کشیدند ، علاوه برآنکه تورا آزاد خواهم کرد ، یک جایزه بزرگی هم به تو خواهم داد و حتی اگرمیترسی که از طرف مردم خودت مجازات بشوی ، ما ترا تحت حمایت خودمان خواهیم گرفت ، فقط این را بدان که انکار بی‌فایده است ، اقرار کن و راحتشو .

رحیم همچنان با خونسردی گفت :

- کاپیتان ، جایزه برای خودتان ، ناباهمین حقوق بخورونمیدولت ایران میسازیم و تو باید بدانی که من از جریان شب گذشته اطلاعی ندارم .

سرجوخه گفت :

- تو دروغ میگوئی ... بد بخت ! .

رحیم با خونسردی گفت :

- جز راستی چیزی نمیگوییم .

- من تورا به حرف زدن و امیدارم .

- شاید ، اما ... کاپیتان غیر از این چیزی نمیدانم .

سرجوخه انگلیسی نزدیک رفت و با شلاق بصورت رحیم

نواخت ، یک ضربه ، دو ضربه ، چند ضربه و با خشنوت فریاد زد :

- این احمق را باید کشت ، تو نمیتوانی فکر کنی فردای شما چقدر تاریک خواهد بود ، هیچ قدرتی وجود ندارد که در دریای فارس خودنمایی کند ، مگر قدرت امپراطوری انگلستان ، امروز همه

کشتی‌هائی که در خلیج فارس و دریای عمان و شط العرب رفت و آمد می‌کنند، فقط یک پرچم دارند و آن پرچم امپراتوری انگلستان است. با این دستور سرجوخه انگلیسی، مأمورین او پیش تاختند و رحیم را بزیر شلاق انداختند، شلاقها سیمی بود و ضربه‌ها تن و آتشین اما رحیم مقاومتش زیاد بود، جوانک پوست قهوه‌ای عاشق وطن بود و در دنیا کترین لحظه آن موقعی بود که آب نمک‌آلود را روی پشت رحیم میریختند و بازهم شلاق می‌زدند.

وقتی سرجوخه انگلیسی از شکجه رحیم نتیجه نگرفت با خشم و نفرت، با قدمهائی که میلرزید بسوی دفترکار خود رفت و پشت‌میز کارش نشست و یک گزارش مفصل؛ از این که ایرانی‌ها پس از آن که دارای ناوهای جنگی «پلنگ» و «بیر» و «سیمرغ» شده‌اند، در خلیج فارس دست به توطئه و عصیان زده‌اند برای مرکز فرماندهی خود فرستاد و از آنها چاره‌جوئی کرد و نتیجه این شد که پنج روز بعد دریک صبح آرام، صبحی که تازه آفتاب از میان آبهای دریا تیغ کشیده بود، یک کشتی کوچک جنگی انگلستان که پرچم هشت پر انگلیسی بر فراز دکل آن در اهتزاز بود از دور نمایان شد.

خورشید تازه طلوع کرده بود، پولکهای سفید موجهای بیقرار دریا با بازیگوشی‌های مداوم اشعه خورشید را در آغوش می‌افسرد، آسمان هزار رنگ می‌گرفت و روز آرام بود و دریا آرام بود، همه چیز در سکوت زیبای صبح‌دان غرق شده بود و تنها فریاد مرغان سپید بال دریائی که با شادی و نشاط تا سطح آب پرواز می‌کردند، همه جا را لبریز می‌گردند، ماهیگیران باعید و مثل همیشه در دل دریا همه‌مه می‌کردند و تورمیاند اختند، ناوچه انگلیسی برسینه کبود آبهای دریا پیش می‌آمد، این ناو نزدیک بندر شد و در بندرگاه

کوچک باسعیدو لنگر انداخت و دوافسرجوان نیروی دریائی انگلستان از آن پیاده شدند و یکراست بسوی قلعه بندر رفتند و پس از مدتی مذا کره ، با سرجوخه انگلیسی یکراست به گمرکخانه محقر باسعیدو رفتند و مدیر گمرکخانه را مورد بازجوئی قرار دادند اما نتیجه همان بود ، مدیر گمرکخانه همان حرفها را زد ، هرگز تسلیم نشد و به آنها گفت : من جز اینکه از طرف دولت ایران توی این بندر مأمور هستم هیچ چیز نمیدانم .

یکی از افسران که از دیگری مسن تر بود و مغروف تر ، به مدیر گمرکخانه گفت :

- به ما گزارش دادند که این توطئه با اطلاع شما صورت گرفته است .

مدیر گمرکخانه پاسخ داد :

- من هرگز از جریان اطلاع ندارم ، تازه شما حق ندارید از من بازجوئی کنید .

افسر انگلیسی گفت :

- شما باید به ما کمک کنید تاریشه این توطئه را خشک کنیم . مدیر گمرکخانه گفت :

- آنچه در بندر باسعیدو اتفاق میافتد یک امر خاصی است که ارتباط به گمرک و شغل من ندارد ، بهتر است که راه دیگری در پیش بگیرید .

اما افسرجوان دیگر که تا این موقع خاموش بود گفت :

- شما را از اینجا خواهیم برد .

مدیر گمرکخانه پاسخ داد :

- شما قدرت هرگونه کاری را دارید ، اما من نیز دولتی دارم که از حقوق من حمایت خواهد کرد و شما باید جواب گو باشید .

ماجرا اوچ می گیرد

۷۷

افسر انگلیسی کمی فکر کرد و گفت :

- با ما بیائید

ورئیس گمرک خانه از جا حرکت نکرد و افسرانگلیسی با تعجب پرسید :

- آیا باید با زور با شما حرف زد ؟ ! ...

مدیر گمرک خانه گفت :

- من بامیل خودم با شما نخواهم آمد ، این شما هستید که خلاف هرگونه قوانین انسانی وین‌المللی با مارفتار میکنید ، من مأمور دولت ایران هستم .

این سخن باعث شد که افسر انگلیسی به سربازان دریائی که تفنگ‌ها‌یشان را حمایل کرده و منتظر فرمان بودند گفت :

- ایشان را به کشتی جنگی راهنمائی کنید .

سربازان دریائی انگلستان پا بر زمین کوپیدند و پیش آمدند و مدیر گمرک خانه باعیدو را به جلو راندند و بسوی کشتی جنگی بردنند .

ساعتی بعد در حالیکه ماهیگیران و مردم بومی بندر از دور شاهد ماجرا بودند، ناو جنگی کوچک انگلستان که پرچم هشت پر بریتانیا بر بالای دکلش در اهتزاز بود ، باعیدو را ترک کردند و با یک خروش تند و سوت بلند به میان دریا رفت و بسوی بندر عباس راهش را گشود .

یک روز بعد از این واقعه تلغی و رشت در فریاد اندوهگین ساحل خلیج فارس، رحیم جوان وطن پرست بندر زیر ضربات تند و خونریز شلاق ، نه هرگز اعتراف کرد و نه هرگز تسلیم شد .
اما این جریان تند و ضد ایرانی، این بار مانند دفعات قبل، مثل هزاران بار دیگر مخفی نماند و جریان بدبانگزارش تند و میهنه

دربادار «بایندر» به اطلاع تهران رسید و جریان در روز یست و نهم سه‌ماه یکهزار و سیصد و دوازده در روزنامه‌ها چاپ شد و مردم تهران در غروب آن روز برای نخستین بار این خبر را خواندند و روز بعد با این خبر تکان‌دهنده که یک دفعه افکار مردم را متوجه خلیج فارس کرده بود، و همه از هم می‌رسیدند:

- در خلیج فارس چه می‌گذرد؟ ...

در مجلس شورای اسلامی این واقعه مورد بحث و گفتگو قرار گرفت و «حاج محتشم‌السلطنه اسفندیاری» باحالتی متأثر و برافروخته پشت‌تریبون رفت و گفت:

- «دیشب و امروز در جراید خبر تعجب‌آوری دیده شده، بعضی آقایان همان دیشب از من سوال کردند که از این موضوع اگر مطلع هستم به آقایان اطلاعی بدهم، بنده چون اطلاعی نداشتم و اطمینان داشتم افکار آقایان رفاقتی پارلمانی بنده از این بابت نگران است و دیگران هم از این بابت سخت متوجه و نگران هستند، شبانه خدمت آقای رئیس مجلس عرض کردم که برای رفع این مخطوب از آقای وزیر خارجه خواهش شود تا تشریف بیاورند و درباره این مسئله توضیحاتی بدهنده که انشاء الله اسباب تسکین این نگرانی بشود،» صورت قضیه که در روزنامه نوشته شده است عیناً بنده می‌خوانم:

یک خبر عجیب...!

«برطبق اطلاعات واصله چند روز قبل مدیر گمرک با سعیدو را در حین انجام وظیفه، مأمورین بحری انگلیس که در آن حدود بوده‌اند، توقيف نموده و به کشتی جنگی انگلیس برده و استنطاق کرده و پس از آن با کشتی جنگی خودشان به بندر عباس فرستاده‌اند. حالا، با اینکه همه دنیا فریاد می‌کنند که باید مناسبات ملل

با یکدیگر دوستانه باشد و رعایت استقلال و حقوق ملل بشود ، این مسئله مخالف تمام مقررات و مناسبات دوستی است و مردم حق دارند نگران باشند، این است که امروز از آفای وزیرخارجه خواهش می‌کنم که برای آسایش خیال مردم جریان قضیه را روشن بفرمایند تا رفع نگرانیها بشود ، آخر این که کار نمی‌شود ، درخاک ک ما ، درملکت ما ایران ، ما هنوز می‌بینیم که دولت قادرمند وقوی‌دست انگلستان دست به اعمالی می‌زنند که گویا اربابی با رعیت خود طرف است و باعث تعجب همه ماست که این همسایه جنوبی ایران نمیداند که ایران یک کشور مستقل و حاکم برسنوشت خودش می‌باشد، این اعمال تعجب‌آور که خلاف‌همه قوانین بشری و جهانی است جزاً یکه ما را سچق‌تر سازد که برای حفظ حیثیت ملی و تاریخی خود کوشاتر باشیم ، نتیجه دیگری ندارد ، ما نباید از امروز اجازه بدھیم که یک دولت قوی این‌گونه خودسرانه به ضد استقلال‌کشوما دست به تحریکات بزند ، ما باید از تکرار چنین وقایعی جلوگیری کنیم ...»

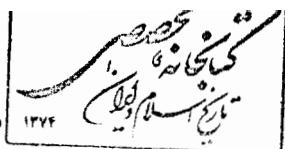
آنگاه وزیرخارجه ایران پشت‌تریبون قرار می‌گیرد و می‌گوید :

- «واقعه باسعیدو ، یک جریان تأسف‌آوری است که متأسفانه اتفاق افتاده و اطلاعات مندرج در جراید و اخباری که به نماینده محترم رسیده صحت دارد و جریان چنین است ، این قضیه در نقطه‌ای از خاک ایران موسوم به باسعیدو اتفاق افتاده و بطوری که آقایان میدانند باسعیدو قریه‌ای است در منتهی‌الیه شمال غربی جزیره قشم، نزدیک به ساحل واقع شده و یک محله از این قریه سابقًا به اسم «قلمدانی» بوده که در این اواخر به اسم باسعیدو کهنه معروف شده است ، از سالات قبل یعنی دوره ضعف و ناتوانی و فترت ایران دولت انگلستان این بندر را پایگاه دریائی خود کرد و در آن گورستانی جهت مردگان نیروی بحیره خود و انباری جهت ذغال سنگ‌کشی‌ها

وناوگان دریائی خود بنانهاده است.

در تاریخ روزنهم اکتبر (هفدهم مهر) تقریباً در ساعت شش بعد از ظهر مدیرگمرک از یک بلی که تفتیش نموده بود پیاده میشود، بلم مزبور به فاصله در ساحل ناحیه انگلیس و داخل آبهای ساحلی متصل به قسمت مزبور لنگرانداخته که یک صاحب منصب و یک مترجم انگلیس به سراغ مدیرگمرک آمده و از او سوالاتی میکنند و بعد او را نزد کاپیتان کشتی جنگی انگلیسی برده و تاسعتها مدیرگمرک و فراشگمرک را مورد بازجوئی قرار داده اند و پس از آن مدیرگمرک خانه باسیعیدو را با کشتی جنگی خود به بندر عباس برده اند، بدتر از این قضیه و بدتر از این حادثه مراسله ای است که از سفارت انگلیس در بیست و چهارم مهرماه به وزارت خارجه رسیده است، در مراسله مزبور این اقدام مدیرگمرک خانه را نقض «استاتوکو» معرفی نموده و از دولت شاهنشاهی ایران خواسته اند که تعليمات بهمه مأمورین دولتی در باسیعیدو داده شود که نظیر این قضیه که مداخله در امور بحریه انگلستان است، دیگر تکرار نگردد، مسلم است این اعمال به رویه مأمورین بحری انگلستان نسبت بمأمور رسمي ایران که به ادائی وظایف خود مشغول بوده و توقيف و استنطاق او و بردن جبری از محل مأموریتش به نقطه دیگر تاچه حدسیاب تعجب و حیرت اولیای دولت شده، بنده بلا فاصله به نماینده انگلستان در ایران اعتراض کردم و اهتمت موضوع را خاطر نشان ساختم و در جواب دولت انگلستان نیز در جوابهای اشعار داشتم:

- اولاً ، در قسمت ادعای دولت انگلستان در باسیعیدو کهند اینطور نوشتم : «جای نهایت تعجب است که ادعای دولت اعلیحضرت پادشاه انگلستان در داشتن انبار ذغال در باسیعیدو

تدرجاً صورت دیگری بخود گرفته و اینک اعمالی مانند رفتار مالکانه نموده و مانع اجرای حق حاکمیت ایران در آنجامی شوند و حتی آنرا ناحیه مخصوص انگلیس نام نهاده و آبهای ساحلی آن را نیز از قلمرو ایران خارج میدانند در صورتی که دولت ایران در هیچ وقت و هیچ زمانی هیچگونه ناحیه انگلیسی و هیچ نوع حق تصرفی برای دولت انگلیس در باسیده و نشناخته است و نمی شناسد.

ثانیاً : در مورد «استاتوکو» استفسار کردم که مقصد او از استناد به «استاتوکو» در این مورد چیست و به چه مجوزی مأمورین انگلیس خود را مجاز به چنین رفتاری نموده اند ؟ ...

ثالثاً : در مورد رفتار نسبت به مأمورگمرک اظهار حیرت و تعجب کردم که در عهدی که تمام دول به احترام به حقوق دیگران دعوت می شوند چنین رویه و رفتاری از طرف مأمورین بحری انگلیس در آبهای ایران بعمل آید و بر علیه تمام قوانین بین الملل ، قوای بحریه انگلستان در خاک ایران مداخله مسلحانه نموده و یک نفر از مأمورین ایران را در حین انجام وظیفه دستگیر کرده و به کشتی جنگی برده و محبوس سازند و آنگاه او را به نقطه ای دیگر تبعید نمایند .

رابعاً : نسبت به سه موضوع شدیداً وقویاً اعتراض دارم ، اول به مداخله مسلحانه مأمورین بحری انگلستان در خاک ایران ، دوم به این مطلب که ساحل یک بندر صدر رصد ایرانی را ناحیه انگلیسی نام برده اید و اشاره به آبهای ساحلی انگلستان نموده اید و سوم نسبت به توقيف یک مأمور ایرانی در حین انجام وظیفه . در خاتمه به اطلاع میرساند که هرچه زودتر باید مأمور ایرانی به محل مأموریت خود اعاده داده شود و جداً تقاضا دارم که برای جبران و ترمیم این قضیه و تأدیب مأمورین مربوطه اقدام گردد .

خليج فارس ، بنادر و سواحل ايراني خليج فارس در سال هاي دور تاریخ ایران متعلق به میهن عزیز ما بوده و جزء لا ينفك ایران است و ما از اسروز که دوباره کتاب زندگی ایرانیان بعد از سالها سرگردانی وضعف و هرج و مرچ ورق می خورد ديگر اجازه نمیدهيم که اعمال تعرييک آمييز گذشته تكرار شود و البته گزارش امر هرچه باشد بعد از اين بازهم به استحضار مجلس محترم شورای ملي خواهد رسید.

ایران شکایت می کند

... . به دنبال این سوال و جواب بود که دولت ایران ناگهان یک قدم شجاعانه برداشت و از جریان مداخله و اعمال نفوذ دولت انگلستان به دیوان داوری لاهه شکایت برد.

این خبر در روزنامه های دنیا منتشر شد و سیاستمداران جهان را متوجه یک کشور کوچک کرد این کشور که برای احراق حق خود با یک دولت قوی یا وکوپال پنجه در پنجه انداخته است، کجاست؟ . ایران چگونه کشوری است؟ ! .. ایران؟ !

در آن روزگاران خیلی از مردم کشورهای اروپائی ایران را نمی شناختند و از خود می پرسیدند: این ایران که با انگلستان کبیر طرف دعوا شده است کدام کشور است؟ ! ... این ایران؟ ! انگلستان برای اولین بار با همه نفوذ و قدرت عظیم خود میدید که کشوری کوچک برضاد مقیام کرده است و او را به محکمه کشیده. این یک محکمه جالب بود، از تمام اروپا و آمریکا خبرنگاران به لاهه آمدند یک طرف انگلستان بود و یک طرف ایران، مردی که از طرف ایران به لاهه رفت، ذکاء الملک فروغی بود، مردی توانا، سیاستمداری برجسته و دانشمندی مطلع.

روزی که دادگاه «lahé» تشکیل شد و هیئت قضات بر کرسی های خود قرار گرفتند، رئیس جلسه یک قاضی سالخورده و پرا بهت بود یک

قاضی انگلیسی ، وقتی «ذکاءالملک» وارد شد ، نگاهش روی چهره این قاضی سالخورده ایستاد و توی دلش گفت :

- آیا این مرد؟ ، آیا این قاضی آبروی سالهای سال قضایت درست و مشهور انگلستان را بباد خواهد داد یا به حق قضایت خواهد کرد؟

«ذکاءالملک» در این اندیشه بود که قاضی انگلیسی زنگ جلسه را بصفا درآورد و درحالیکه لباس خاص قضات بین المللی را برتن داشت و کلاه گیس بلند مصنوعی را برسر ، با ابهتی تمام گفت :

- جلسه دادگاه بین المللی رسمی است ، موضوع شکایت دولت شاهنشاهی ایران از دولت پادشاه اعلیحضرت انگلستان مطرح است و من اینک از نماینده محترم ایران خواهش میکنم دلائل ادعای دولت خود را در پیشگاه دادگاه بین المللی بیان دارند و مطمئن باشند که در این مکان مقدس همه وجودانها پاک است و آراء عادلانه و بحق خواهد بود ، ما وجودان و خداوند را گواه داوریهای خود میدانیم و در این دادگاه ، قوی ، قوی نیست و ضعیف هم ضعیف نیست ، آقای فروغی بفرمائید ! .

«ذکاءالملک فروغی» ، سرد موقر و متین از جای برخاست ، اسناد و مدارکش را دسته کرده ، بسوی میز دفاع رفت ، نگاهش را از پشت تریبون به هیئت قضات دوخت و شمرده و آرام شروع به سخن کرد و گفت :

- «بنام مقدس خداوند تعالی ، اینک در محضر دادگاهی بزرگ و آبرومند که امید ملت‌های کوچک برای احقاق حق خود میباشد ، ایستاده امام و اجازه میخواهم نخست مقدمه‌ای را بعرض دادگاه عالی بین المللی برسانم و سپس دلائل خود را عرضه بدارم .

آقایان قضات من از سرزینی می‌آیم که حقی بزرگ به گردن تمدن جهان دارد و در طول هزار سال ، دو هزار سال، سه هزار سال و بیشتر ایران همواره بخاطر پیشرفت اندیشه‌ها و اخلاق انسانی کوشیده است ، ایران سرزین من است و این سرزین با اینکه هزاران سال مهد تمدن جهان بوده در سالهای اخیر سخت مورد هجوم استعمار گران و دول زورمند اروپائی قرارگرفته است ، در این راه بسیاری از میراثهای فرهنگی ایران را غارت کردند و بسیاری از سرزینهای ما را پایمال ستم کردند، در پستی روح افراد ملت ما کوشیده‌اندو قهرمانان ما را بخون کشیدند ، اما با همه این‌ها نتوانستند بر ما آن‌گونه که بیخواستند تسلط پیدا کنند ، گرچه دامنه این تسلط تا همه سرزینهای شرق کشیده شد و دامنه مستعمرات دول اروپا تا شرق دور رفت ولی ما مستعمره نشدیم ، غارت شدیم ، اما مستعمره نشدیم ، شلاق خود دیم اما از مقاومت باز نماندیم ، وقتی پشتوانه ملتی یک تاریخ درخشان باشد ، نه تاریخ جنگ و خونریزی بلکه تاریخ فرهنگ و تمدن و هنر و اخلاق، شک نیست که ضعیف نیشود اما نابود نیشود.

ایران سرزین آفتاب است ، سرزین تاریخ است ، سرزین دانش است ، سرزین هنر است و شما آقایان قضات بروید درموزه‌های خود بگردید ، در پای هر غرفه به تماشا بایستید ، در کتابخانه‌ها به کاوش و مطالعه پردازید تا بینید که آیا ایران‌چه اندازه بزرگ است ، قدرت و توانائی ملتی که سه هزار سال تاریخ دارد قابل انکار نیست و من از چنین سرزینی می‌آیم و بشما می‌گویم که ملت ایران در طول تاریخ بر دریای پارس ، دریائی که به هند می‌رود و معتبر دریائی بزرگ است، مالکیت داشته ، همواره دریانوردان ایرانی بیباک و دلیر بر سینه این دریا تاخته‌اند و پرچم ایران را تا دور دستها برده‌اند ،

ایران در خلیج فارس همواره مالک جزیره و بندرهای زیادی بوده است و این مالکیت نه امروز بدست آمده، نه در سالهای اخیر بدست آمده، بلکه از هزاران سال پیش وجود داشته است.

شاید آقایان قضات محترم، این ادعا احتیاج به اثبات نداشته باشد که ایران مالک جزیره و بنادر سواحل خلیج فارس میباشد، اگر ایران این ادعا را نداشته باشد، چه کسی، یا چه ملتی میتواند چنین ادعائی داشته باشد؟... اگر جزایر و بنادر خلیج فارس که رنگ تاریخ ایران را بخود گرفته متعلق به ملت ایران نباشد، پس میتواند به کدام ملت دیگری تعلق داشته باشد؟... آیا از روزگاران قدیم غیر از ملت ایران ملتی دیگر در قلمرو این آبهای وجود داشته است؟... وحالا با این مقدمه، با این پرسش‌های بی‌پاسخ چگونه دولت پادشاهی اعلیحضرت انگلستان میتواند بر بندر بسعیدو ادعای مالکیت داشته باشد؟...

جای بسی تعجب است در روزگارانی که جامعه ملل، برسنوشت ملتها حاکم است و قوانین بین‌المللی همه‌جا مراعات میشود، چگونه یک کشور بزرگ وزورمند میتواند ادعا کند که مالک سرزمین و خاک کشور دیگر است؟...

دولت انگلستان، خانه را خالی از صاحب خانه دیده و آمده است در آنجا سکونت کرده ولی آیا این دلیل حقانیت و ادعای آن مهمان ناخوانده در این خانه است؟...

کنون قضات محترم دادگاه بین‌المللی لاهه که میدانیم هر کدا، از شما یکی از بزرگان داوری جهان هستید و هرگز تحت نفوذ هیچ قدرتی هر چقدر هم که عظیم و نیرومند باشد نخواهید رفت من شما را یکبار دیگر به سالهای میبرم که این مهمان ناخوانده، به خانه‌ها وارد شد، نزدیک به چهارصد سال پیش که اروپا به فکر

تسخیر جهان و تجارت با دنیای دیگر افتاد ، تجارت ابریشم ، تجارت ادویه تجارت مروارید و سنگهای معدنی و البته به دنبال این تجارت‌ها مقاصد دیگر نیز نهفته بود ، از آن روزگار تا به امروز ، خلیج فارس و سواحل جنوب ایران دچار هزاران گونه گرفتاری شده است. درجنگ جهانی اول یکبار نیروی انگلستان بدون هیچ‌گونه مجوزی دریندر بوشهر پیاده شد و دورتر از آن در دوران سلطنت محمدشاه وناصرالدین شاه قاجار هنگام جنگ هرات انگلستان بازهم با نیروی بحریه و کشتی‌های جنگی این کشور سواحل جنوبی ایران و بندر بوشهر را محاصره کرده است و پس از آن توطئه از پس توطئه برای ملت صلح طلب و مهربان مابکار رفته است.

اما امروز ما ، مردم صلح دوست ایران که می‌خواهیم در سرزمین تاریخی خود از صلح و آرامش برخوردار باشیم ، چون سورت‌تجاویز قرار گرفته ایم به‌شما متولی می‌شویم ، یعنی به مرجع عالی قضائی جهانی ، یعنی به دیوان دادگستری لاهه و وجدان پاک و دانش بشری شما قضات محترم و معظم ، و اطمینان داریم که شما حق ما را تأیید کرده و ما را مورد حمایت دادگری خود قرار خواهید داد.

من که از طرف دولت شاهنشاهی ایران به دیوان داوری لاهه به تظلم آمدہام ، اطمینان دارم که شما طوری قضاؤت خواهید کرد که هم فرشته عدالت شاد شود و هم همه جهانیان بدانند که دیوان دادگری لاهه ، این دیوان بین‌المللی و بزرگ ، یک چنین رائی عادلانه صادرخواهد کرد ، آنچنان که ملت‌های ضعیف امیدوار شوند. من در اینجا با اطمینان به درایت و هوشیاری شما و نیز حق طلبی و دانش شما ، مدارک مثبت و غیر قابل انکار خود را که هزاران سال است سواحل خلیج فارس و بسیاری از جزایر و بنادر آن متعلق به ملت ایران است تقدیم میدارم و امیدوارم که دادگاه

بین‌المللی رائی صادر کند که دیگر هیچ دولت قدرتمندی نتواند برسزمنی دول صلحجو و کوچک‌دست تعدی بگشاید و با بی‌اعتنایی به سرنوشت مردمی خودسرانه عمل کند و مأمور دولتی را که گناهی جزان‌جام وظیفه ندارد دستگیر کرده و مورد استنطاق قرار دهد واورا به کشتی جنگی برد و به یک نقطه دیگر تبعید نماید.

آقایان قضات: از اینکه دقایق و ساعات زیادی را به سخنان من که نماینده یک دولت صلح طلب و کهن‌سال هستم، که تفاهم و دوستی با همه ملل جهان را شعار خود قرار داده است‌گوش فرا داده‌اید تشرکرو امتنان فراوان دارم و منتظرم تا با اسدور رای عادلانه و حق پسندانه خود ملل ضعیف را به قدرت قضاویت بین‌المللی امیدوار سازید.

«ذکاء‌الملك فروغی» یک شخصیت ممتاز بین‌المللی بود، پخته و متین حرف میزد، این سخنان او در فضای دادگاه که به زبان فرانسه سلیس ادا می‌شد، تأثیر بسیار عمیق و نیکوئی بخشید آنچنان که دیوان دادگستری لاهه، با بررسی مدارک قاطع ایران عاقبت پس از چند روز بررسی و مشورت رأی به حقانیت ایران صادر کرد.

«دویابد فرج‌الله رسائی» در این باره در کتاب دوهزاروپانصد سال بروی دریاها مینویسد:

«انگلیسی‌ها در آن موقع با قدرت و نفوذ و تسلطی که در دنیا داشتند، بهیچوجه تصور نمی‌کردند که دولت ایران بتواند در جامعه ملل و دیوان داوری لاهه عرض اندام نموده و به نفع خود و علیه انگلستان رأی صادر نماید، در مورد دفاع از شکایت دولت ایران در مورد باسعيده برحوم ذکاء‌الملك فروغی از طرف اعليحضرت رضا شاه کبیر مأموریت یافت که در جلسه داوری حضور یافته و از دادخواست دولت ایران و حقوق حقه ملی مدافع نماید، فقید سعید با شخصیت محترم بین‌المللی

خود و با وجود آن که ریاست داوران بین‌المللی را یک‌نفر انگلیسی عهده‌دار بود، دفاعیاتش با دلایل منطقی و غیرقابل انکار طوری مؤثر واقع شد که داوران به اتفاق آراء حقانیت می‌بینی مارا تائید کردند و انگلیسی‌ها هم برای حفظ پرستیز دیوان داوری لاهه که رئیس آن یک‌نفر انگلیسی بود و برای آنکه نشان بدنه نسبت به قوانین مقررات بین‌المللی مطیع می‌باشند، برخلاف میل خود و با وجود تمام قدرت و نفوذی که در آن زمان در دنیا داشتند بدون تشبیث تسلیم رأی دیوان داوری لاهه گردیده و سواحل ایران را فوراً تخلیه و آنجا را ترک نمودند».

و بدین ترتیب خلیج فارس یکبار دیگر روحی در کابد خود دمیده یافت، زندگی را از سرگرفت غروری دوباره پدیدار شد.

۶

روز خون... روز جنگ

یکبار دیگر، خلیج فارس رنگ خون گرفت، باز هم استعمار، باز هم دولتهای زورمند به ساحل خلیج فارس و اروندرود روی آوردند، عقابهای دریای پارس حالا دیگر نیرومند شده بودند، عقابها بر فراز کشتی‌های عظیم جنگی «بیر» و «پلنگ» و «سیمرغ» و «کرگس» پرواز می‌کردند، عقابها مغدور بودند، آبهای کبود نیز مغدور بودند و آسمان خلیج فارس بدون ابر و آرام بود، اما هوای اروپا ناگهان با پیدا شدن قدرت بزرگ و مهیب یک نیروی عظیم صنعتی و جنگی ابرآولد شد، آتش جنگ جهانی دوم در اروپا شعله‌ورگشت و فریاد رعدآسای هیتلر چنان طنین خوفناک و وحشت‌انگیز افکند که تا آنسوی دنیا رفت، فریاد هیتلر چنین بود:

- ژمن برتر از همه... آلمان مافوق جهان!.

و در پی آن جنگجویان آلمانی از مرزهای اروپا گذشتند، کشورها یکی پس از دیگری در برابر سیل منظم و کوهپیکر آلمان از پای درآمدند، اتریش و دو روز بعد بلژیک، دوروز دیگر هلند، دانمارک، چند روز بعد، مجارستان، یوگسلاوی، چکاسلوواکی، لهستان، رومانی دو هفته بعد فرانسه و ... آلمان که در روزهای نخستین جنگ با

روسیه توافق کرده بود، اینک به روسیه حمله میکرد، بر سرزمین یخندهان و خطرناک، به سرزمین مردان جنگجو و پرقدرت حمله آورده بود، در این میان دولت ایران میباشد چه کند؟ چه روشی بهترین روشها بود اگر این دولت بر می‌گزید؟ بیطرفی و تنها همین یک کلمه کافی بود، دولت ایران به دنیا اعلام کرد:

- «در این جدال بزرگ، در این مخاصمه عظیم که میان دولتهای «محور»، یعنی آلمان و ایتالیا و ژاپن از یکطرف «متفرقین» یعنی روسیه، آمریکا، فرانسه، انگلستان از سوی دیگر درگرفته است دولت ایران اعلام بیطرفی میکند و با تمام قوا میکوشد تا بیطرفی خودرا بطور کامل حفظ نماید».

دولت ایران به دنبال این اعلام بیطرفی علاوه بر اینکه عملای کوشش میکرد تا کوچکترین بهانه بدست هریک از دو جبهه ندهد، در روزنامه‌های ایران این اعلامیه از جانب شهریانی کل کشور به چاپ رسید.

«.. چنانچه مردم در پیرامون مسائل سیاسی جهان و دولتهای مתחاصم تبادل افکار نموده و به مباحثه مشغول شوند، از طرف مقامات مربوط تعقیب خواهند شد.»

آتش جنگ شعله میکشید، هر لحظه دنیا را در لهیب سوزان خود فرو میبرد، بر سراسر دنیا لحظات اضطراب آمیزی می‌گذشت، توی آسمان، توی دریا، توی خشکی، این جنگ بیرحم و سوزان ادامه داشت، ادامه‌ای وحشتناک، این جنگ مانند غولی مهیب میگرید و فریاد میکشید و نعره میزد و دیوانه‌وار خون می‌طلبید، دامنه این جنگ هر روز وسیع‌تر میشد، همه جای جهان از دور و نزدیک در خطر این جنگ بزرگ جهانی قرار گرفته بود و در این میان کار خلیج فارس مشکل‌تر از

همیشه بود، خلیج فارس منطقه‌ای حساس بود، با موقعیتی خاص بر سر راه جدالها قرار داشت و لحظات سخت و خطرناکی را می‌گذرانید. این لحظات حساس، این لحظات خطرناک، وقتی به اوچ خود رسید و چشمگیرتر شد که در یک روز آرام و بی‌هیاهوی مرداد ماه، سه کشته آلمانی و به دنبال آن چهار کشته ایتالیائی صفير کشان راه بندرشاھپور را در پیش گرفتند و به دریاداری ایران پناهنده شدند.

آن روز، یکی از روزهای گرم و داغ جنوب بود، یکی از روزهای مرداد ماه، غروب میشد، خورشید آتش رنگ و آتش ریز پشت نخلستان‌های دور ساحل اروندرود غروب میکرد، خورشید میرفت و پشت‌افق‌های کبود دریا منظره‌ای بدیع و زیبا می‌ساخت، دریای جنوب، مغروف و مواج در شعله‌های آفتاب برنگ مس تفته درآمده بود، سرخ و خونرنگ و آتشین بود و انعکاس این سرخی تندر کبودیهای دریا وصف ناپذیر بود.

در این غروب، همراه با بلمنان ساحل اروندرود (شط‌العرب)، هوای غبارگرفته و شرجی سینه‌اش را باز میکرد، نفس به سختی بالا می‌آمد، نسیمی گرم و تازه از فراز چین‌وشکن موجها میگذشت و به چهره‌ها میخورد.

بندر شاھپور در این لحظات آرام و بدون هیاهو بود، همه ملوانان، ناویان و نگهبانان دریائی و بندری و گمرک‌حانه در میان این آرامش بکارهای عادی روزانه خود مشغول بودند که ناگهان صفير تن و گریزان یک کشته آرامش شامگاهی را در هم ریخت، ورود یک کشته اعلام میشد، این مبهم نبود، کشته‌های تجاری به این بندر از چهارگوشه جهان فراوان آمد و رفت میکردند ولی هنوز پاسخی از طرف بندر به این کشته داده نشده بود و قایق احترام که بنا برسم

دربائی از جانب بندر بسوی کشتی میرود تا با برافراشتن پرچم کشور خود کشتی را به بندر بیاورد در راه بود که دومین سوت بلند از یک کشتی دیگر شنیده شد و بدنبال آن سومین کشتی از راه رسید، هر کدام از این کشتیها در دورستها لنگر انداختند و منتظر ماندند این هرسه کشتی عظیم آلمانی بودند که به نامهای «ویزن فلس» و «هوین فلس» و «مارین فلس» که متعلق به شرکت کشتی رانی بزرگ و مقندر «هانزا لاین» بود.

با ورود سه کشتی آلمانی به بندر شاپور که پیاپی از راه رسیده بودند، یکی از افسران جوان بندری جهت انجام تشریفات و برافراشتن پرچم با قایق موتوری در حالیکه پرچم ایران را در پیشانی قایق برافراشته بود، در میان آبهای پرخروش و تندر پیش رفت، وقتی نزدیک کشتی «ویزن فلس» رسید، ناخدای کشتی به همراه چند نفر از ملوانان و افسران نزدیک آمد و از افسر مزبور استقبال کرد، ناخدای کشتی یک آلمانی برجسته بود، یک افسر مغور ولی متین و پرقدرت، او با دیدن افسر دربائی ایران با قدمهای محکم و استوار بسویش رفت و دستش را به علامت احترام بالا برد در مقابل چهره خود بصورت افقی گرفت و با لحنی تندر و محکم گفت:

- هايل.... هيتلر.

اما افسر ایرانی با خونسردی و بهسبک نظامیان ایران پاسخ اورا داد، آنگاه کاپیتان کشتی آلمان گفت:

- این ورود ما به بندر ایران یک مسافت تجاری نیست، ما میخواهیم با فرمانده کل نیروی دربائی ایران گفتگو کنیم.
ناوسروان جوان ایرانی همچنان آرام و شمرده گفت:
- در این راه، از من چه کاری برای شما ساخته است؟.

ناخدای کشتی «ویزن فلس» گفت:

- ما، یک پیغام برای دریادار بایندر داریم، پیغام مارا به ایشان برسانید ما فرماندهان هر سه کشتی میخواهیم با ایشان ملاقات کنیم.

افسر جوان با این پیغام بسوی بندر بازگشت و وقتی جریان را به دریادار بایندر اطلاع داد، این فرمانده کارکشته و مدبر ایرانی چند لحظه بفکر فرورفت و آنوقت دستور داد و گفت:

- ناوسروان «ف» را بگوئید اینجا بیاید.

ناوسروان «ف» فوراً خودش را به دفتر فرماندهی رسانید و دریادار با دیدن او لبخندی معنی دار برلب آورد و گفت:

- ناوسروان، اینها میخواهند در بندر شاهپور که یک بندر بی طرف است، پناهنده بشوند آیا اینطور فکر نمیکنی؟.

ناوسروان «ف» پایش را محکم بهم کویید و گفت:

- ممکن است چنین باشد.

دریادار بایندر ادامه داد:

- بنابراین میروی و فرماندهان کشتی ها را برای گفتگو به اینجا میآوری، در هر حال برای ما دردرس ایجاد شده است.

ناوسروان «ف» با این امریه بطرف کشتی ها رفت و ساعتی بعد با سه تن فرماندهان دریائی کشتیهای آلمانی به ساحل بازگشت و آنها را با احترام به اطاق کار دریادار بایندر راهنمائی کرد، احترامات نظامی ردوبدل شد و سپس دریادار بایندر پرسید:

- چه کمکی از ما برای شما ساخته است؟.

ناخدای کشتی «ویزن فلس» که ارشدتر از دیگران بود گفت:

- ما، هر سه کشتی، در خلیج فارس دچار خطر شده ایم در

روز خون روز جنگ

۹۵

نژدیکی سواحل دریای پارس و اینک مطابق قوانین بین‌المللی از نیروی دریایی دولت ایران تقاضای پناهندگی داریم.

دریادار بایندر پس از کمی سکوت و اندیشه‌گفت:

ـ کاپیتان من با قوانین بین‌المللی دریائی در زمان جنگ آشنا هستم، شما می‌توانید به بندر ما پناهنده بشوید اما چرا به بندرهایتان نمی‌روید؟ گمان نمی‌کنم کار آنچنان بر شما سخت شده باشد که از ورود به بندرهای خود نگران باشید.

کاپیتان آلمانی گفت:

ـ دریادار، خطر جدی ما را تهدید می‌کند، آتش جنگ هر لحظه فروزان‌تر می‌شود و ما از همین جهت است که از نیروی دریائی ایران تقاضای پناهندگی می‌کنیم.

دریادار بایندر گفت:

ـ ما یک‌کشور بیطرف هستیم.

کاپیتان آلمانی گفت:

ـ ما هم بهمین دلیل به شما پناهنده می‌شویم.

دریادار بایندر گفت:

ـ ما این پناهندگی را می‌پذیریم، قوانین دریائی برای ما قابل احترام است، اما شرط ایست که در تمام مدتی که پناهنده ما هستیم، از هرگونه تبلیغات خصم‌مانه علیه متفقین خودداری نمائید، مراعات تمام دستورهای ما را بنمایید و بی‌طرفی ما را مطلقاً رعایت کنید و بدانید که هرگاه کوچکترین خلافی که بخواهد بیطرفی ما را خدشه‌دار سازد و باعث دردرس بین‌المللی برای ما بشود، از شما سر بزند، شما را از بندر خود خواهیم راند.

کاپیتان آلمانی با لحن قاطع گفت:

- ما همه قوانین را مراعات می کنیم و دست به عملی که باعث دردرس برای شما بشود نخواهیم زد.

دریادار بایندر پس از آنکه دست آن‌ها را به عنوان یک میهمان فشرد، نامه پناهنده‌گی فرماندهان این کشتیها را گرفت و رونوشتی از این درخواست به «تهران فرستاد و جریان را گزارش کرد و آنگاه اجازه داد تا کشتیهای پناهنده به بندر شاهپور وارد شوند.

این خبر، روز بعد به دنیا مخابره شد و دریادار بایندر با قدرت تمام به کار خود مشغول بود، بندر شاهپور موقعیت حساس و خطرونا کی را پیدا کرده بود اما هنوز چهار روز از این جریان نگذشته بود که سه کشتی ایتالیائی نیز از راه رسیدند و این کشتی‌ها نیز به بندر شاهپور پناهنده شدند دیگر کار بسیار بزرگ و حساس شده بود و بدنبال آن دریادار بایندر فرمانده نیروی دریائی جنوب امریه‌ای به این مضمون صادر کرد:

ناوسروان «ر» ... چون کشتی‌های آلمانی و ایتالیائی به دولت ایران پناهنده شده‌اند بایستی نهایت مراقبت را بنماید تا کار کنان این کشتی‌ها کوچکترین تبلیغاتی بر علیه متفقین ننمایند و همان‌طور که دولت ایران اعلام کرده است بایستی بیطرفی مطلق را دقیقاً رعایت کنند و در صورتی که کشتی‌های آلمانی و ایتالیائی بخواهند تظاهراتی بر علیه متفقین بنمایند فوراً جلوگیری کنید.

ناوسروان «ر» با این امریه به کار پرداخت و هوشیارانه مراقب اوضاع خطرونا ک روز بود، او میدانست که تنها یک جرقه کافی است که بهانه آتش‌سوزی به دست متفقین بدهد، او دستور داد تا تمام اجناسی را که به کشتی‌های آلمانی و ایتالیائی وارد می‌شد و یا از

روز خون روز جنگ

۹۷

آنها خارج می شد دقیقاً مورد بازرسی قرار دهنده تا امکان هرگونه خرابکاری از میان بود، خطرناکتر از همه موضوع ورود و خروج کارکنان کشته های انگلیسی بود یک برخورد کوچک کافی بود که در دسر بزرگ برای دولت و ملت ایران ایجاد کند:

ناوسروان جوان که در آن روزها فرماندهی ناو شاهنشاهی شهباز را به عهده داشت دستور داد تا در زمینهای گسترده بندر شاهپور دو زمین فوتیال به صورت مجزا احداث شود آنگاه هنگامی که کارکنان پناهندۀ کشته های آلمانی و ایتالیائی و نیز افراد کشته های انگلیسی با سایر متفقین برای بازی وارد زمین ها می شدند، از دور نگاه های تندشان را به یکدیگر می دوختند و می خواستند تا خون برپا کنند به فرمان او یک گروه از افراد مسلح و جوان نیروی دریائی ایران ماین دو زمین فوتیال صف می کشیدند تا امکان هرگونه برخورد ای را از میان بردارند.

با این حال یکروز، در یکی از روزهایی که به صورت ظاهر آرام و بدون حادثه بود، در میان دو زمین فوتیال بندر شاهپور، دریانوردان دو خصم مشغول بازی بودند که نماینده شرکت کشتی رانی «هانزالاین» با حالتی غرورآمیز روی یک بلندی ایستاد و بطرف سربازان دریائی انگلستان نگریست و به زبان انگلیسی فریاد کشید:

- ای انگلوساکسون ها.. شما چه بخواهید و چه نخواهید، آلمان ییروز خواهد بود. نزد برتر به دنیا حکومت خواهد کرد و به غارتگری های شما خاتمه خواهد داد.... آلمان برتر از همه !.

این سخنان ناگهان آتشی برپا کرد، یک کار خطرناک بود ممکن بود آنچه را که فرماندهان نیروی دریایی ایران از آن هراسان بودند انجام بشود، این بود که سربازان ایران ریختند و نماینده

«هانزالاین» را پائین کشیدند و بسوی مقر فرماندهی بردنده، در آنجا ناوسروان «ر» با چهره‌ای تلغی و برافروخته و با لحن قاطع گفت:
 - شما به اجازه چه کسی در خاک یک کشور بیطرف و مستقل پایتان را از حد خود بیرون می‌گذارید و به تظاهرات غیردوستانه دست میزند؟...

این نماینده معروف آلمانی همچنان با غرور و بی‌اعتنایی گفت:
 - آلمان مثل شعله‌های خرم‌سوز پیش می‌آید، من به اجازه قدرت آلمان سخن می‌گویم.

این آلمانی معروف که یک نازی متعصب بود، و حتی زمانیکه هنوز آلمان نازی پیروزی‌هایی در جبهه جنگ بدست نیاورده بود به مردم فخر می‌پرداخت و به آنان با دید حقارت نگاه میکرد و سعی میکرد احساسات عامه را بسوی خودش جلب کند، با لحن فخرآمیزی گفت:
 - پاریس سقوط کرد... میفهمید؟.

ناوسروان «ر» گفت:

- این چه ارتباطی به کار ما دارد؟...
 مدیر شرکت هانزالاین گفت:
 - و فردا مسکونی سقوط خواهد کرد.
 ناوسروان گفت:

- آقا شما باید جواب اعمال خودتان را بدهید، اینها بمامربوط نیست، شما خوب میدانید که سیاست سملکت ما یک سیاست بی‌طرفانه است و شما حق ندارید در جائی که من مسئول هستم اظهارات و اقداماتی بنمایید.

نماینده هانزالاین با تندي گفت :

- میدانید که ما بزوی به ایران خواهیم رسید؟...

10007500050835

کتابخانه مرکزی داتشگاه

روز خون ... روز جنگ

۹۹

ناوسروان «ر» خندید.

- ولی در ایران خارفروان پیاپیتان خواهد رفت.

نماينده هانزا لاین گفت:

- شما خیال میکنید! ما در ایران پرچم خواهیم کویید و تمام مخالفین قدرت عظیم نازی را از بین خواهیم برد.

ناوسروان با تندی گفت:

- «به دشت آهی ناگرفته نبخش».... امروز ما یک ملت مستقل و بی طرفی هستیم، نه از انگلستان هراس داریم و نه از آلمان و من نه از هیتلر میترسم و نه از تهدیدهای شما، فعلاً من فرماندار نظامی این بندر هستم و با کمال قدرت با شما رویرو میشوم، من شمارا از بندر شاهپور اخراج خواهم کرد.

آلمانی مغورو فریاد کشید:

- بچه دلیل؟.

ناوسروان «ر» پاسخ داد:

- شما چند روز پیش به رئیس بندر شاهپور توهین کردید، شما سخنانی رشت و توهین آمیز بر زبان آوردید، فراموش کردید اینجا سرزمین یک ملت بزرگ است و ما بخاطر بی طرف بودن در جنگ جهانی با شما مدارا میکنیم، من امروز شما را بازداشت میکنم. با این سخن مرد آلمانی برافروخته شد و با عصبانیت فریاد کشید :

- مطمئن باش من نام شما را در لیست سیاه خواهیم نوشت.

ناوسروان جوان خندید و گفت:

- صدبار بنویسید.

- ما وقتی به ایران رسیدیم شما را اعدام خواهیم کرد.

دکتر حسن حسنزاده
پژوهشگاه ادب اسلام
۱۳۹۰

ناوسروان با تلخی گفت:

- چه کسی را تهدید میکنید؟ من همین الان شما را توفیف میکنم
تا بدانید که ملت ایران از کسی واهمه ندارد و از شما و امثال شما
با کی بدل راه نمیدهد و یک ملت مستقل زیر بار چنین سخنان توهین -
آمیزی نخواهد رفت.

آنگاه ناوسروان جوان که سخت بشور و هیجان درآمده بود،
اشارة به پرچم ایران که در بیرون دفتر فرماندهی نظامی دریائی در
اهتزاز بود کرد و گفت:

- در سایه این پرچم تنها یک قانون حکومت میکند، قانون
ایران، ملت ایران با غرور و سربلندی پرچم خود را برافراشته است،
همه آنها، هیتلر، موسولینی، چمبرلن، چرچیل و استالین برای خود
هستند ایران از آن بیدهائی نیست که بهر بادی بلرزد.

ناوسروان پس از این سخنان دیگر منتظر نماند تا سخنان مرد
مغور آلمانی را بشنود و دستور داد تا او را توقيف کردن و آنگاه به
نمايندگی کل شرکت کشتی رانی «هانزا لاین» در اهواز نامه‌ای نوشت
و در آن خواستار اخراج نماينده آن شرکت در بندر شاهپور شد و متن
نامه چنین بوده است:

«... شرکت کشتی رانی «هانزا لاین» اهواز، نماينده آن شرکت
در بندر شاهپور هرگز رعایت ادب و رفتار صحیح را نمیکند، دست به
تحریکات خلاف شئون ایرانی می‌زند و به سیاست بیطرفی ایران وقوعی
نمی‌گذارد.

برای فرماندهی دریایی جنوب رفتار این شخص غیرقابل قبول
است، هرچه زودتر به شما دستور میدهم پیش از آنکه این شخص
تسلیم دادگاه نظامی شود، موجبات خروجش را از بندر شاهپور فراهم
آورید..»

و این کار شد و آنها مجبور شدند که نماینده مغورو و بی ادب کشتی رانی آلمانی را از بندر شاهپور احضار کنند، با این وصف با این همه که ایران بیطرفی را تا سر حد وسوس حفظ میکرد، دولت انگلستان و متحدهش روسیه، نقشه های دیگری در سر داشتند، آنها وجود چند نفر مهندس راه و ساختمان و یا چند تجارتخانه آلمانی را در ایران بهانه قرار دادند و مقدمات حمله ناجوانمردانه را به ایران فراهم آوردند ژنرال «ویول» فرماندهی نظامی انگلیسی در هندوستان به وینستون چرچیل نخست وزیر زمان جنگ انگلستان چنین مخابره کرد :

«در این جنگ بزرگ به عقیده من اتخاذ روش مسالمت آمیز نسبت به دولت ایران معنی ندارد، اینکه ایران در میان دول متخاصل روش بیطرفی اختیار کرده کافی نیست منافع انگلستان بالاترین منافع خواهد بود.

حفظ استقلال و منافع حیاتی انگلستان در هندوستان لازمداش اخراج کلیه اتباع آلمانی از خاک ایرانست هرگاه در این کار اقدام شود و توفیق حاصل آید، نتیجه اش همان خواهد بود که در کشور عراق دیدیم و به پیروزی رسیدیم.... لیکن هرگاه دولت ایران پاشاری نشان دهد و حاضر نباشد که در این طریق تسهیلاتی برای دولت انگلستان و متحدهش فراهم سازد، باید از میان برداشته شود... من عقیده دارم که از هم اکنون باید نهایت فشار بر دولت ایران وارد آید تا کارها بنفع ما یکسره شود و قدرت جنگی و حیاتی ما در خلیج فارس و بحر عمان و هندوستان تحکیم گردد.»

در انتظار طوفان

یک روز آرام و آفتایی بود ، روزهای گرم و داغ خلیج فارس ، روزهای سوزان آبادان و خرمشهر و بندرشاپور و اهواز ، قلبها آرام می طبید ، چهره‌ها بدون هراس بود ، اما در این روز آرام طوفان توطئه‌های ناجوانمردانه رنگ می‌گرفت . مرداد ماه ، رفته رفته پایان می‌یافت ، آخرین روزهای مردادماه بود ، روزهای گرم همراه با بادهای سوزان غوغا می‌گرد ، نخلستانها خاموش و قد برافراشته در آفتاب داغ شهد و شکر بیار آورده بودند ، فصل خرمایزان بود ، روزها داغ و آتش رنگ و شبها شرجی و سنگین بود هوا مريطوب بود و تا ساعتی از روز مه شدید و تندي دریا را می‌پوشاند .

یکی از روزهای آغاز شهریور ماه بود ، روز دوم شهریور ماه ، همه‌جا در سکوت و آرامش فرو رفته بود ، مردم ساده‌دل جنوب ، مردمی که در ساحل اروندرود و خلیج فارس زندگی می‌گردند هنگامیکه از ساحلها می‌گذشتند ، می‌دیدند که ناوهای مغورو ایرانی ، ناوپلنگ و بیر و شهباز و سیمرغ هر کدام در میان آبهای ایران همچنان سربلند ایستاده‌اند ، لوله‌های توب ناوها بطرف دریا بود ، پاسداران دریا اینجا و آنجا همه‌جا را می‌پائیدند ، ایران تنها برای آنها بود و آنها

برای ایران ، اما خبر از توطئه‌ها نداشتند خبر از یک حمله ناجوانمردانه که در انتظارشان بود نداشتند . آنروز ناوپلنگ به فرماندهی ناخدا میلانیان برای حفاظت آبادان و پالایشگاه نفت در یکی از اسکله‌های این بندر پهلوگرفته بود یک ناو انگلیسی در آغاز روز که هنوز مه از روی دریا دور نرفته بود صفيرکشان نزدیک شد ، این یک ناو جنگی انگلستان بود ، همچنان پیش آمد و در مقابل اسکله لنگر انداخت ، درست در مقابل ناوپلنگ ، مراسم دریائی آغاز شد ، چون فرمانده کشتی جنگی انگلستان درجه‌ای عالیتر داشت لذا بنا بر رسوم متداول یک قایق از ناو انگلستان جدا شد و آجودان فرمانده ناو انگلیسی به سوی ناوپلنگ رفت ، آنجا در برابر ناخدا مراسم احترام به جای آورد و ناخدا میلانیان گفت :

- به آبهای ایران خوش آمدید ، این دیدار دوستانه ما را شاد می‌کند . آنوقت خود به دیدار فرمانده ناو انگلیسی رفت ، در آنجا فرمانده ناو جنگی انگلیسی با گرمی و مهربانی و ادب با ناخدا میلانیان برخورد کرد و دست او را صمیمانه فشد و پس از آنکه فرمانده ناو انگلیسی از ناخدا میلانیان پذیرائی کرد ، او پس از خدا حافظی هنگامیکه بسوی ناوپلنگ باز می‌گشت فرمانده انگلیسی با لبخند مرموزی گفت :

- کاپیتان امروز فرصت نیست من برای فردا اول وقت در طلوع آفتاب به بازدید شما به ناوپلنگ خواهم آمد . ناخدا میلانیان به ناوپلنگ برگشت و در مورد تشریفات بازدید فردای فرمانده انگلیسی از ناوپلنگ دستوراتی داد و با خیال راحت به کارهای روزانه خود پرداخت .

آنروز به غروب نزدیک می‌شد ، غروب گرم و غبارگرفته‌ای بود ،

روز دوم شهریور، پاسدار اسکله نیروی دریائی در ارونده رود دوربینش را چرخاند و به مرکز فرماندهی اطلاع داد:

- یک کشتی جنگی از طرف آبادان نزدیک میشود، این ناو جنگی بطرف بصره در حرکت است از پاسدار توضیح بیشتر خواسته شد و او گفت:

- بر بدنه کشتی میخوانم «Yarra» و این یک ناو جنگی جزو نیروی دریائی انگلستان در خلیج فارس است و من اکنون می‌بینم که پرچم فرماندهی ناو علاوه بر پرچم انگلستان برآن برافراشته شده و دارای دو ستاره است و معلوم است که ناو جنگی حامل یک امیر البحار انگلیسی میباشد.

ناو کوه پیکر نزدیک شد، هنگام عبور از مقابل محوطه دریائی ایران احترامات نظامی بعمل آمد و ناو جنگی بسوی بندر بصره رفت. صدای رادیو آلمان با موج فرستنده قوی خود در میان کشتی‌های بزرگ آلمانی و ایتالیائی پخش شد:

- اینجا برلین ... اینجا برلین ، فرمابدهی کل ارتش آلمان اطلاع میدهد که ارتش ظفر بخش و نیرومند آلمان همچنان با سرعت بسوی مسکو و استالین گرد در حرکت است ، شهرها پی درپی سقوط می‌کنند و افسانه امپراطوری کمونیسم بدنبال افسانه امپراطوری تزارها بانیرو و قدرت عظیم سپاه کوبنده «رایش سوم» پایان می‌پذیرد ، هایل هیتلر ! درود بر آلمان ! درود بر افسران و سربازان افتخارآمیز آلمان

اینک سر فرماندهی کل ارتش آلمان از همه سربازان و افسران آلمانی و ایتالیائی میخواهد تا برای پیروزی‌های عظیم دریائی و هوائی و زمینی آلمان در هر کجا هستند جشن بگیرند و جامه‌های شراب

خود را برای عظمت «پیشوا» و «دوچه» خالی کنند .
همین فرمان رادیوئی کافی بود که کارکنان کشتی های پناهندۀ آسانی و ایتالیائی که نزدیک به صدوسی نفر بودند در آبهای ایران به هیجان در بیايند و برای یك جشن بزرگ به فعالیت پردازند .
افسان دریائی آلمانی و ایتالیائی دستور دادند تا پرچم های جشن را آماده کنند و کشتی ها را آذین بینندند .

شب سنگین و عبوس و شرجی بود ، افسران و سربازان دریائی ایران بر روی عرش ناوهای جنگی بیرون پلنگ و سیمرغ و شهبازی خبر از توطئه هائی که ناجوانمردانه بر ضد خاک ایران رنگ میگرفت آماده خواب میشدند .

روی عرش ناو سیمرغ ، ناو سروان «ر» غرق در اندیشه های دور آینده بود ، اروند رود نخلستان های انبو و عظیم ، موج های کوبنده خلیج فارس ، شب سنگین و مرطوب و گرم جنوب و آوازهای بلمندان و اندیشه های دراز و دریادار «ر» فکر میکرد :

- روزهای ناآرامی در پیش چشم ما می گذرد ، رفت و آمد های مرمز کشتی های جنگی انگلستان ، آیا چه خواهد شد؟.

دنیا در آتش جنگ می سوزد ، و هر لحظه ممکن است با یک حادثه با یک جرقه دامان پاک ایران نیز به آتش جنگ لعنتی کشیده شود، خدایابگذار همه چیز برای این مردم به سلامت و آرامش بگذرد .
ناو سروان فکر می کرد :

- آیا ممکن است یک روز اینها که در اروپا به جان هم افتدند ، با یک بهانه به کشور بیطرف ایران حمله کنند ؟
ناو سروان جوان از روی عرش کشتی همچنان که بر تخت خود افتاده بود به آسمان می نگریست، به ستارگانی که سوسو میزدند

و پرتوشان در اروندرود و در آبهای خلیج فارس می‌شکست ، رفته‌رفته خواب بر چشمانش غلبه می‌کرد که ناگهان همراه با سروصدائی یکی از مهناوی‌های کشتی شهباز بسوی او آمد و پای خود را برهم کوید و همراه با احترام نظامی گفت :

- یک‌گزارش فوری جناب سروان .

ناوسروان «ر» روی تخت خود نیم خیز شد و پرسید :

- بگو ، چه‌گزارشی ؟

مهناوی با کلمات تند و بی‌دریگی گفت :

آلمانی‌ها و ایتالیائی‌ها سروصدرا راه انداخته‌اند ، هیا هومی کنند.

ناوسروان جوان با تعجب گفت :

- چرا ؟ دلیل هیا هوی آنها چیست ؟ ! .

مهناوی پاسخ داد :

- جشن‌گرفته‌اند ، چراغان کرده‌اند ، پرچم‌ها را برافراشته‌اند ، سرود می‌خوانند میرقصند و عربده می‌کشند و در حال مستی روی عرشه کشتی آمده‌اند و شعار می‌دهند و از هیتلر و موسولینی اسم می‌برند .

با شنیدن این‌گزارش ناو سروان فوراً از جا برخاست و دستور داد تا ناویان کلیم رسولی حاضر شود و آنگاه در آن موقع شب ، به‌او دستور داد گفت :

- ناویان ، همین حالا با یک‌گروه مسلح بروی کشتی‌های آلمانی و ایتالیائی می‌روی و پرچم‌های جشن را پائین می‌آوری .

ناویان اطاعت کرد و ساعتی بعد او با افراد مسلح ایرانی روی عرشه کشتی آلمانی بود به محض ورود با تندی گفت :

- شما با اجازه چه مقامی جشن‌گرفتید ؟ ...

ناخدای کشتی آلمانی در حالیکه گیلاس پر از مشروب دردست داشت به طرف او آمد و گفت :

- ناویان عزیز ، ما با اجازه قلب خود و غرور خود و برای پیروزی ملت خود جشن گرفته ایم .

ناویان جوان گفت :

- ولی شما حق اینکار را نداشتهید .

ناخدای آلمانی خنده تلخی کرد و گفت :

- چطور اگر ملت شما بخاطر یک پیروزی جشن بگیرند ، میشود گفت حق نداشته است ؟ ! ...

ناویان با لحنی جدی گفت :

- ناخدا ، جشن ملی شما باید در خاک شما باشد ، شما بما پناهنده هستید و در بندرهای ما لنگر انداده اید و باید از قوانین کشور ما اطاعت کنید ، ما اکنون یک کشور بیطرف هستیم از پیروزی و شکست شما نه شاد می شویم و نه متأثر ، همچنانکه از پیروزی و شکست کشورهای دشمن شما نه خوشحال می شویم و نه اندوهگین ، ولی شما باید توجه داشته باشید که ما هرگز اجازه نمی دهیم بهانه بلست کشورهای متخاصم شما بیفتند و باعث درد سرما بشود .

ناخدای کشتی آلمانی با غرور و تکبر خاصی گفت :

- ولی می بینید که ما داریم جنگ را می بریم و برق آسا پیشرفت می کنیم ، امروز به قلب روسیه رسیده ایم و فردا پشت دروازه فرقا ز خواهیم بود .

ناویان با لحنی تند و خشم آلود گفت :

- برای من سخنرانی نکنید ، یا پرچم ها را پائین بکشید و جشن را موقوف کنید ، یا خودمان این کار را می کنیم .

ناخدای کشتی آلمانی گفت .

- آلمان دوست کشور شماست .

ناوبان همچنان با خشونت گفت :

- من یک ناویان ایران هستم، یک نظامی فقط به وظیفه خود عمل می کنم .

و دیگر بعد از این سخن درنگ نکرد و دستور داد تا پرچم های جشن را از کشتی ها پائین کشیدند و جشن را موقوف کردند .

پس از این حادثه ناو سروان «ر» از ناو شهباز به ناو سیمرغ رفت تا تنهائی شب و هیاهوئی را که آلمانی ها برای انداخته بودند در کنار دوستش بشکند، ناو شاهنشاهی شهباز و سیمرغ بین کشتی های آلمانی و ایتالیائی در کنار هم قرار گرفته بودند، رفته رفته یکبار دیگر همه جادر خاموشی فرورفت و شب در سنگینی خود و رطوبت و هوای شرجی آرمید ، یک ساعت دو ساعت، سه ساعت گذشت، هوا کمی ملایم شده بود ، حالا دیگر سرزمین های جنوب و اروندرود و خلیج فارس و نخلستان ها به استقبال صبح زیبا و درخشان می رفتند ، ساعت چهار بامداد روز سوم شهریور ۲۰۰۰ بود ، روزی که در تاریخ ایران بعنوان یک روز نیرنگ ، یک روز خیانت ، یک روز ناجوانمردانه ، یک روز پایمال کردن قوانین بین المللی از جانب بیگانه و یک روز فدا کاری و جانبازی برای ایرانیان به ثبت رسیده است .

ناگهان در این ساعت که دقایقی از چهار صبح می گذشت ، مهناوی ناصر نعمان به سوی عرشه کشتی سیمرغ دوید و نفس زنان فریاد کشید :

- جناب سروان ، آه جناب سروان صدای گلوه ها را از محوطه .

بندر شاھپور میشنوید...؟!

با عجله تمام ناو سروان «ر» و ناو سروان «ف» از جای پریدند و چند لحظه گوش فرا دادند این حقیقت بود صدای شلیک گلوله بود، آنها با عجله لباس پوشیدند و فرمان آماده باش دادند اما هنوز از این وضع غافلگیرانه و بهت آور بیرون نیامده بودند که غرش گلوله های توپ و مسلسل فضا را پر کرد و در تاریکی های آخرین لحظات شب آتش گلوله در سینه آسمان درخشید.

بندر شاھپور پر همهمه شد این حمله چنان سریع و غافلگیرانه بود که ناویان تا مدتی نتوانستند خودشان را باز یابند، از هر طرف بسوی کشتی های آلمانی و ایتالیائی و ناو های جنگی شهباز و سیمرغ حمله کردند، ناو سروان «ر» فریاد کشید:

- چرا بما حمله شده است؟!... ما که بیطرفیم.

اما غرش یک گلوله توپ صدایش را محو کرد، ناو سروان پشت پناهگاهی قرار گرفت و آماده تیراندازی شد.

دامنه جنگ دریائی وسیع می شد، از دو طرف خروش بود و گلوله، سربازان دریائی ایران با مسلسل و تفنگ از روی ناو و از ساحل بندر به آتش بار عظیم کشتی های جنگی انگلستان و استرالیا پاسخ میدادند، کشتی های آلمانی و ایتالیائی که در محاصره عظیمی قرار گرفته بودند خواب شیرین شب پیش را از یاد برداشتند، آنها متوجه شدند که خیلی زود به اسارت ناو های جنگی انگلستان درخواهند آمد این بود که بر طبق رسوم و قوانین دریائی ناخدا متھور و بی باک آلمانی از فراز کشتی خود در حالیکه پرچم آلمان را بدست گرفته بود، با بی سیم به کشتی های دیگر فرمان داد:

- هایل هیتلر، کشتی ها را منفجر کنید، هرگز نباید کشتی های

ما بدست انگلیسی‌ها بیفتند ! .

به دنبال این فرمان بود که سه کشتی آلمانی پی در پی منفجر شدند، آتش در میان کشتی‌ها زبانه کشید ، مین‌ها و نارنجک‌ها را منفجر کردند ، آتش از میان کشتی‌های آلمانی شعله می‌کشید که ناخدا ایتالیائی نیز به افرادش دستور داد :

- سلام بر دوچه ، ما مورد حمله قرار گرفته‌ایم ، کشتی‌های ایتالیائی را منفجر کنید ، این یک دستور است هرچه زودتر ... وقتی این فرمان صادر شد ایتالیائی‌ها در میان کشتی‌های خود به حرکت درآمدند و با سرعت و جسارت کشتی‌ها را منفجر کردند ، صدای انفجار شنیده می‌شد و دود و آتش به آسمان شعله می‌کشید ، بندر شاھپور یکپارچه آتش شده بود، یک جهنم واقعی پدیدار شده بود، شعله‌های جنگ زبانه می‌کشید و اشک و خون و گلوله و آتش و دود در هم آمیخته بود .

اما ناوهای عظیم جنگی انگلستان مانند غول‌های بیرحم و عظیم پیش‌می‌آمدند، گلوله باران می‌کردند، گلوله پشت گلوله به همه‌جا فرو میریخت و در این میان دو ناو جنگی سریع السیر انگلستان نزدیک شدند و با سرعت ناوچه‌ها را به آب افکنندند ، سر فرماندهی انگلیسی ناو جنگی فرمان داده بود که :

- نگذارید کشتی‌های آلمانی و ایتالیائی غرق شوند ، آنها را اسیر کنید، هرچه زودتر، قدرت نشان بدید ، این یک دستور است ، این یک امریه است .

ولی تا ناوچه‌ها نزدیک بشوند سه کشتی ایتالیائی و سه کشتی آلمانی منفجر شدند و می‌سوختند و در حال غرق شدن بودند و تنها ناوهای جنگی انگلستان توانستند دو کشتی آلمانی را به اسارت بگیرند .

در این میان و در میان شعله‌های این جنگ و رگبار مسلسل، ناو‌های جنگی سیمرغ و شهباز وضع و خیمی را پیدا کرده بودند، این کشتی‌ها هر لحظه گلوله‌باران می‌شدند و سربازان و ناویانان در هر گوشه این ناو‌های جنگی فرو می‌غلتیدند، خون سطح کشتی را پوشانده بود فریادها درهم می‌آمیخت، ناویانان و ناو سروانان جوان نفس زنان به هر طرف سرمیکشیدند، فرمان میدادند، تهیچ می‌کردند و نفس زنان می‌خروشیدند:

- بجنگید، حمله کنید، فرزندان ایران به ناجوانمردان درس وطن پرستی بدھید، دشمن قوی خیال می‌کند که ما بزودی تسليم می‌شویم... نه!

در یکجا یک ناوی گمنام در حالیکه تفنگ خود را به سینه می‌فرشد و خون از پهلویش بیرون می‌زد زیر لب می‌گفت:

- من می‌جنگم، می‌جنگم، مادر حلالم کن، تو پسرت را هرگز نخواهی دید اما افتخار کن که پسرت، فرزند خلیج فارس بود، فرزند جنوب بود و در راه ایران شهید شد.

حلقه محاصره هر لحظه تنگتر می‌شد و دو ناو کوچک جنگی ایران میرفت تا به اسارت دشمن در آید، اما این کار هرگز نمی‌بایست بشود، ناو سروان «ف» که در طی یک ساعت جنگ بر فراز ناو سیمرغ قهرمانی‌ها و دلاوریهای فراوانی از ناویان و سربازان دریائی ایران دیده بود، وقتی متوجه شد دیگر مبارزه و جنگ ثمری ندارد، نفس زنان و شتابزده پشت دستگاه بی‌سیم قرار گرفت و در حالیکه از هر طرف رگبار گلوله فرو میریخت گفت:

- شهباز... شهباز... وضع ناو سیمرغ لحظه به لحظه وخیم‌تر می‌شود، ناویهای من روی مرا سفید کردند، دلیرانه جنگیدند، با اینکه ما غافلگیر شدیم، ناو سروان «ر» بگوئید چه باید بکنیم؟!

ناو سروان «ر» که خود در میان دود و آتش غرق شده بود
واز هر طرف افرادش مورد زشت‌ترین حمله قرارگرفته بودند ، با صدای
خشک و خسته از میان ناو جنگی شهباز پاسخ داد :

- ناو سروان .. در اینجا ، در ناو شهباز وضع بهتر از ناو سیمرغ
نیست ، در طی نزدیک به یک ساعت دهها نفر معروح و کشته
شدند ، همه‌جا آتش و خون است .

ناو سروان «ف» نفس زنان گفت :

- باید ناوها را منفجر کنیم ، این آخرین کار است .
ناو سروان «ر» گفت :

- هردو با هم در یک موقع ناوها را منفجر می‌کنیم ... همین ! .
وقتی دو ناو سروان جوان که در آن لحظات میدیدند که وطنشان
مورد تجاوز قرارگرفته است تصمیم به انفجار کشتن هاگرفتند ، با انگرایی
در فرصتی که دیگر باقی نمانده بود ، تصمیم گرفتند با بنزین ناوها را
به آتش بکشند و منفجر کنند ، اما دیگر دیر شده بود ، این تصمیم
به مرحله اجرا در نیامد ، سربازان دریائی انگلستان با سرعت و یک
پورش وحشیانه در پناه شلیک پی در پی مسلسلها به میان ناوهای
ایران ریختند و با تندی و خشونت ، با بی‌رحمی و شدت عمل بسرعت
برق تمام نقاط حساس ناوهای سیمرغ و شهباز را اشغال کردند و دیگر
فرصت ندادند تا فرماندهان جوان ایندو نــاو بتوانند ناوها را منفجر
کنند ، سربازان دریائی انگلستان بدون درنگ هر دو فرمانده را با
ناویان و مهناویها و ناویها به اسارت درآوردند و درست دراین لحظه
دهها قایق مسلح و پر از سربازان دریائی به سوی ساحل روانه شدند
و همچنان در پناه آتش مسلسل و خمپاره ، در خاک ایران شروع بد
پیشروی کردند ، آنوقت ، ساعتی بعد دیگر همه چیز در سکوت

در انتظار طوفان

۱۱۳

غم انگیزی فرو میرفت ، صبح روشن پدیدار میشد اما هنوز شعله‌های ارغوانی و دودگرفته از کشتی‌های آلمانی و ایتالیائی که منفجر شده بودند ، در میان آبها دیده میشد ، ستونهایی از دود ، اینجا و آنجا به آسمان میرفت .

خلیج فارس ، در آغوش روشنیهای صبح به رنگ خون و آتش درآمده بود ، خون سربازان و دلاوران دریای پارس ، خون عقابهای پارس و خون شفق ، دامان افق از پشت نخلستان‌های انبوه و دامنه‌های دور دست خلیج فارس به رنگ خون درمی‌آمد ، به رنگ خون ناوی‌های گمنام و فرزندان جنوب ایران .

نسیمی آرام میوزید ، اما در این لحظات مثل هر روز ، این نسیم پرچم ایران را بر فراز ناوها مغروف سیمرغ و شهباز به اهتزاز درنمی‌آورد ، همان لحظه‌ای که ناو سروانان اسیر شدند و سیمرغ و شهباز به تصرف دشمن درآمد ، فرمانده اول ناو جنگی انگلستان «کلنل آدامس» همچنان با تکبر و غرور دستور داد تا پرچم پاک و صلحجوی ایران از فراز ناوها فروکشند و بجای آن پرچم هشت پر انگلستان را برافرازند .

چه دردناک بود این منظره برای وطن دوستان ، چه دردناک بود برای ناویها و ناو سروانان جوانی که با هزاران آرزو و امید بر پهنه خلیج فارس مانند عقابهای تیزپر به پرواز درمی‌آمدند . حالا غم بود و درد بود و بی‌خبری ، درد بود و خشم بود و نفرت ، خشم و نفرت از بیگانه ، خشم از اجنبي و نفرت از آنها که ناجوانمردانه بر ایران زمین تاخته بودند .

حالا خورشید بالا می‌آمد خورشید داغ و آتش‌گرفته دشتهای عظیم خوزستان یکبار دیگر سر میکشید ، مانند هزاران سال تاریخ

ایران و میرفت تا به ارونند رود، به خلیج فارس، به خوزستان بزرگ
درود و سلام بگوید :

سلام ای سرزمین تاریخ ، ای دشت خوزستان ، ای دشت عظیم
و پربرکت و در خورشید خون رنگی که راز هزاران سال سیاست و
مردانگی ایرانیان را درسینه داغ و تفته خود نهفته ای .

اما در این روز ، در صبح روز سوم شهریور هزاروسیصدویست ،
خورشید غمگین بود ، خورشید جنوب بیرنگ و غبارگرفته بود و می دید که
سرزمین محبوب و معروفش دچار یک حمله ناجوانمردانه بیگانه شده
است ، بیگانه ای که بیرحم بود ، بیگانه ای که عربدهجو بود ، بیگانه ای
که خونزیز و ناجوانمرد بود و خورشید تماشا میکرد که هنوز خون
پاک سربازهای شهید و گمنام ، در میان موجهای کفآلود خلیج فارس
رنگ میباشد ، در میان موجها که بر سینه ساحل میکوید ، همه
جا تخته پاره های شکسته چوبهای نیمسوخته و پارچه ها و بسته های
آنش گرفته به چشم میخورد ، دریای پارس در سکوت تلخ و سنگین
خود فرو رفته بود که سربازان دریائی انگلستان ناو سروان «ف» و ناو
سروان «ر» را به کشتی جنگی بزرگ انگلیسی که ضمناً فرماندهی کلیه
ناوهای جنگی انگلستان را در حمله به بندر شاهپور بعده داشت
بردنده و پس از ورود به ناو آنها را به اتاق کار «کلنل آدامس»
فرمانده نیروهای مهاجم انگلیسی راهنمائی کردند با ورود آنها کاپیتان
انگلیسی که از یک جنگ فاتحانه ولی ناجوانمردانه فاتح بیرون آمده
بود ، از جای خودش حرکت کرد و در برابر هردو ناو سروان جوان
قرار گرفت ، نگاهی بر آنها افکند ، مدتی بر آنها خیره ماند ، هر دو ناو
سروان در عین حالی که غمگرفته و خشمگین بودند ، ولی غروشنان
را همچنان حفظ کرده بودند ، «کلنل آدامس» لبخندی زد و با

خوبسردی خاصی گفت :

- ما ، به رشادت افسران دریائی ایران بادیده تحسین نگاه میکنیم و از اینکه به علت خاص زمان جنگ مجبور شدیم به کشور دوست خودمان ایران حمله کنیم ، متأسف و ناراحت هستیم ، اما من خوشحالم که تلفات چندانی بشما وارد نشده است .

ناوسروان «ف» با لبخند خشمآلودی گفت :

- شما با دیده تحسین به ما نگاه می کنید ، باید هم اینطور باشد ، ما برای خاک وطن و آبروی ملی خودمان در مقابل غول عظیم نیروی بحریه بریتانیای کبیر مقاومت کردیم و جنگیدیم ولی ما ایرانیان به شما به دیده تنفر نگاه می کنیم

«کلنل آدامس» یکهای خورد ، چشمانش برقی زد و گفت :

- تنفر ...؟ من معنی این حرف شما را سروان نمی فهمم ؟ ! ... دراین وقت ناو سروان «ر» پاسخ داد :

- ولی ما می فهمیم کلنل ، رفتار شما ، در حمله به خاک ایران بسیار وحشیانه و برخلاف همه اصول و قوانین بین المللی و انسانی است ، تنفر ما از این است ، شما برای منافع خود همه قوانین بین المللی و جنگی را زیر پا گذاشتید .

کلنل آدامس گفت :

- ما مجبور بودیم ، ما در یک جنگ بزرگ که نازیسم با درندگی می خواهد همه دنیا را بی بعد در گیرشده ایم ، آیا شما میدانید وضع کشورهای اروپائی چگونه است ؟ آیا شما میدانید که هر شب چند تن بمب بر فراز لندن بوسیله نازیها ریخته می شود ؟ آیا شما از پاریس خبر دارید ؟ آیا میدانید که نیروهای مهاجم آلمانی در خاک روسیه با چه سرعتی پیشروی می کنند و در ...

ناو سروان «ف» با تندی گفت :

- اما این بما مربوط نیست، ما داریم از قوانین بین‌المللی و انسانی صحبت میکنیم شروع عملیات خصمانه و جنگی طبق سنن وجود لااقل احتیاج به اتمام حجت دارد ولی شما با این یورش ناگهانی و ناجوانمردانه خودتان از پشت به ما که یک کشور بی‌طرف هستیم خنجر زدید، کلنل ما در اینجا با اینکه اسیر شما هستیم، باید به شما بگوئیم که حرکت تاریخ، جهان و بشریت، این اقدام شما را که رشت و ضد انسانی بوده فراموش نخواهد کرد.

«کلنل آدامس» کمی خاموش ماند و یک نقطه خیره شدو

گفت :

- باید به شما بگوییم بزودی اوضاع کشور شما دگرگون خواهد شد و اوضاع ایران بشکلی در خواهد آمد که با ورود ارتش ما به ایران موافقت خواهد شد و ترک مخاصمه برقرار خواهد گردید حالا بهتر است شما آرامش خود را حفظ کرده و سر خدمت خود حاضر باشید.

ناو سروان «ف» یکبار دیگر ادامه داد :

- با این رفتار بسیار وحشیانه و ناجوانمردانه شما هرگز !

«کلنل آدامس» با تندی گفت :

- به صلاح شماست که با ما همکاری کنید !

ناو سروان «ف» و ناو سروان «ر» دو افسر جوان نیروی

دریائی هردو با هم گفتند :

- هیچ گاه ما برای همراهی شما آماده نیستیم.

فرمانده مهاجمین انگلیسی از شنیدن این جواب بشدت متغیر

شد و به سربازان دریائی خود دستور داد :

در انتظار طوفان

۱۱۷

- هر دو ناو سروان را توقیف کنید.

آنگاه به دنبال این فرمان سه افسر نیروی دریائی تمام افراد ناوها و سربازان کشتی «شهباز» و سیمیرغ را به اردوگاه بصره فرستادند سپس ناو سروان «ف» و ناو سروان «ک» فرمانده «حوض شناور» را در همان ناو «کوئین بولا» زندانی کردند.

این دوره زندان سه روز طول کشید، افسران دریائی ایران خشمگین بودند نگران بودند، ناراحت بودند که چرا ناجوانمردانه از پشت سر خنجر خورده‌اند، آنها از اوضاع مملکت بی‌خبر بودند تا این که پس از سه روز «سرهنگ آدامس»، ناو سروان «ف» را یکبار دیگر به دفتر فرماندهی خودش خواست و با خنده به او گفت:

- حالا چه فکر می‌کنید؟

ناوسروان «ف» همچنان خشمگین و سرد پاسخ داد:

- ما همچنان فکر می‌کنیم که شما در این جنگ دریائی ناجوانمردانه بهما حمله کرده‌اید...

«سرهنگ آدامس» با خونسردی گفت:

ناجوانمردانه یا جوانمردانه، هرچه هست امروز شما متفق ما هستید.

ناوسروان سرش را تکان داد:

- متفق یا در اسارت شما؟ ...

- ما بزودی شما را آزاد خواهیم کرد.

- اما چگونه ما می‌توانیم عمل شما را فراموش کنیم؟ من سربازی هستم که از پشت خنجر خورده‌ام.

«کلنل آدامس» گفت:

این همه تعصیب می‌هنسی شما برای من قابل تحسین است.

- اما تحسین شما برای من بی فایده است .
- افسر مغوروی هستید !

- این غرور را میهند من بمن داده است ، میدانید کلنل ، میهند
من و تاریخ من ، آن روزها که هنوز نامی از کشورها نبود این غرور
زیر تاللو درخشنان خورشید داغ و سرخ رنگ میگرفت .

«کلنل آدامس» خنده‌ای کرد و گفت :
- شما باز هم مهمان ما هستید .

و پس از آن ناو سروان همچنان در کشتی انگلیسی‌ها با دوستان
دیگرش در اسارت بود تا اینکه سه هفته از جریان گذشت ، ولیکن
در روح و روان افسر جوان‌گلهای کینه میشکفت و وجودش لبریز از
تنفر میشد ، بیگانه به خاک او وارد شده بود و او هرگز این را
نمیخواست ، او هرگز تیخواست که بجای گامهای سربازان ایرانی ،
قدمهای سربازان بیگانه در خاک خوزستان و همه ایران طینین یندازد .
یک شب این حالت عصی انتقام‌جویانه چنان براو مسلط شد
که خواب از چشمانش گریخت و آهسته ناو سروان «ک» را که در
کنارش بخواب رفته بود بیدار کرد و گفت :
- ناو سروان «ک» با من حرف بزن .

«ناو سروان «ک» که بعدها دریا سالار ایران شد ، تکانی
خورد و با ناراحتی گفت :

- مرد ، چه شده ؟ . چرا این موقع شب نمیگذاری بخوابم ؟ ...
ناو سروان جوان همچنان تلخ و ناراحت به ناو سروان «ک»
گفت :

- باید منو بیخشی ، امامن خوابم نمیره ، نمیدانم چرا دلم شور
میزنه ، از همه چیز متفرق ، دلم میخواست الان چند تا نارنجک در

در انتظار طوفان

۱۱۹

اختیار داشتم و این ناو شوم و غول پیکر «کوئین بولا» رو منفجر میکردم ، دلم میخواست مثل ژاپونی ها ، مثل خلبانان بیبا کث ژاپونی با بمب به این کشته میزدم تا هم خودم نابود بشم و هم اینهارو نابود کنم .

ناو سروان «ک» در تاریکی خوابگاه خنده کوتاهی کرد و گفت :

- پسر بخواب ، حالا که از دست من و توکاری برنمیاد ما اسیر اینها هستیم .

ناو سروان «ف» پاسخ داد :

- باشه ، اسیر باشیم ولی در هر حال وظیفه که داریم ، تو میدونی که معمولاً وقتی دشمن سرزینی را اشغال کرد اولین وظیفه مردم آن سرزین اشغال شده ، خرابکاری و ایجاد بی نظمی و هرج و مرج در اردوگاه دشمن هست ، مگر همین روزها نمی شنویم و نمی خوانیم که وطن پرستان و چریک ها و پارتیزان های کشورهای اشغال شده بوسیله قوای هیتلر چه ضربه های جبران ناپذیری برآنها وارد می کنند ؟ آنها هم در اسارت هستند ، تنها ما که اسیر نیستیم ؟ !

«ناو سروان «ک» که دیگر خواب از سرمش پریده بود گفت :

- خوب بفرمائید ما چه کار میتوینیم بکنیم ؟ ! ... چه خرابکاری ؟

چه ضربه جبران ناپذیری ممکن است به این اشغال گران بزنیم ؟ ...

ناو سروان «ف» با صدای خفه و در هم شکسته ای گفت :

- من یک نقشه ای دارم !

ناو سروان «ک» با علاقمندی کنجدکاوانه ای پرسید :

تو یک نقشه داری ؟ چه نقشه ای ؟ !

ناو سروان «ف» گفت :

- گوش کن همین امروز اولین کشتی بزرگ باری انگلیسی از استرالیا به بندر شاهپور وارد شد و چندین هزار تن محموله خود را تخلیه کرد.

ناوسروان «ک» گفت:

- میدانم، تو «کنف» هارو می‌گوئی.

- و تو میدونی که «کنف» برای ساختن بمب و مهمات چقدر ارزش داره، این کنف‌ها رویکسر از اینجا، از راه ایران به کشور شوروی خواهند برد، شاید از دو روز بعد، حمل کنف‌ها بوسیله راه آهن شروع بشده، تمام محوطه راه آهن و بندر شاهپور حالا مملو از بسته‌های بزرگ کنف شده.

ناوسروان «ک» همچنان با کنجکاوی پرسید:

- این بما چه مربوطه؟....

ناوسروان «ف» باز هم صدایش را پست کرد و گفت:

- کنف‌هارو آتش میزnim.

ناوسروان «ک» تکانی خورد و گفت:

- آتش میزnim؟!.. تو داری شوخی میکنی، ما از کجا دستمان به کنف‌ها خواهد رسید؟ ما با محوطه راه آهن بندر شاهپور فاصله زیادی داریم.

ناوسروان «ف» که همچنان سراپای وجودش پراز تنفر و هیجان بود، چند لحظه به فکر فرو رفت و آنگاه بالحن مطمئن گفت:

- فکرش رو نکن، این روزها، این انگلیسیها با ما رفتار بهتری دارند. من فردا به بهانه پست کردن نامه‌ای به شهر میرم و تو میدونی که راه ما از محوطه راه آهن می‌گذرد و از کنار کنفها...

ناوسروان جوان ناگهان در احساسی تند شعله کشید:

- آه ، تو آیا چه فکر میکنی ؟ ... آیا به آن لحظه‌ای فکر نمی‌کنی که آتش ناگهان از میان کنفها زبانه خواهد کشید و انبوه بسته‌های بزرگ کنف در دود و آتش فرو خواهد رفت ، آسمان بندر پر از دود و آتش خواهد شد و قلب من که لبریز از خشم و تنفس ازاین بیگانه ناجوانمرد است که علیرغم تمام قوانین جنگی و دریائی بدون «التمیاتوم» در سحرگاهی به ما حمله کرده است چه آرام خواهد گرفت؟.

افسر جوان دریائی ایران ، در تاریکی شب ، توی کشتی بیگانه چنان این سخنان را می‌گفت که گویا هم اکنون رویايش تحقق یافته و هزاران تن کنف را که امید دشمن بود ، آتش زده است ، او با این سخنان ، با این رؤیا ، گویا میدید که شعله‌های آتش از محوطه راه آهن سرمی کشند.

ناوسروان «ف» با خوشحالی ادامه داد :

- پسر ، مطمئن باش یک ضربه جانانه به دشمن خواهم زد .

ناوسروان «ک» روی تخت خودش جابجا شد و گفت :

- تو داری با جانت بازی می‌کنی پسر ! .

ناوسروان جوان گفت :

- من برای همین ساخته شدم ، زندگی و مرگ آدم وقتی قهرمانانه باشه خوبه ، سرباز بودن و سر سالم به گور بردن آنقدرها هم خوب نیست ، افتخارآمیز مردن بالاترین آرزوی یک سربازه آیا تو این رو قبول نداری ؟ ..

ناوسروان «ک» گفت :

- من چطور ، میتونم قبول نداشته باشم ، من و تو فرزند یک آب و خاکیم ، من و تو فرزند یک تاریخیم ، ما در پشت سر افتخار فراوان

داریم، پس چرا خودمون اینطور نباشیم، اما آیا تو واقعاً قصد داری اینکاروبکنی؟.

ناوسروان «ف» گفت:

- آه که تو چرا نمیخوای باور کنی، اما تو فردا خواهی دید.

ناوسروان «لک» گفت:

- منhem با تو خواهم آمد.

ناوسروان «ف» گفت:

- نه بگذار من تنها باشم.

- چرا... نه؟، با هم باشیم ...

- ولی وقتی من و تو با هم باشیم تولید سوءظن خواهد کرد، تو این انگلیسیهای بازیگر و مکار رو دست کم نگیر، آنها دنیارو به بازی می گیرند.

ناوسروان «لک» گفت:

- باز هم فکر کن، این کار کوچکی نیست، وقتی ما هردو باشیم شاید کار بهتر پیش برم!

«ناوسروان ف» با لحن قاطعانه‌ای گفت:

- نه، بگذار من تنها باشم، فکر می کنم پیروزی در کار خیلی بیشتر باشه و اگر قراره که ازین برم، من یکنفر باشم برای اینکه باز حداقل تو میتوانی خیلی کارهای دیگه بکنی، حالا بهتره بخواهیم فردا در راهه، فردا...

و پس از آن آهسته و محکم این شعر فردوسی را زیر لب زمزمه کرد:

چو فردا برآید بلند آفتاب
من و گرز و میدان افراصیاب
چنانش بکویم به گرز گران
که پولاد کویند آهنگران»

آنگاه در تاریکی شب، در آن نیمه شب مبهم و سنگین توی کشتنی بیگانه هر دو افسر در حال اسارت بخواب رفتند و همین که صبح شد و یک بار دیگر خورشید آتش گرفته خوزستان از پشت افقهای دریا و نخلستانهای دور پدیدگشت، ناوسروان «ف» یک نامه به خانواده اش نوشت، چون میدانست مأمورین کشتنی جنگی انگلیسی این نامه را خواهند خواند کوشش کرد تا در این نامه آنها را گمراه کند و چنین نوشت:

«... عزیزان من، اینک بیشتر از سه هفته است که من در کشتنی کوئین بولا زندانی و اسیر هستم، اما در حقیقت باید بگویم این یک نوع اسارت محترمانه است، ما تحت نظر مأموران «ناو انگلیس» شام و ناهار را در باشگاه افسران ناوجنگی «کوئین بولا» صرف میکنیم و تا حدودی آزادی داریم، درست است که من با «سرهنگ آدامس» فرمانده ناو تند و بیپروا حرف زدم ولیکن فکر میکنم همین روزها وضعی پیش بیاید که ما آزاد بشویم، همین روزها یا یک هفته دیگر و یا دو هفته دیگر نمی‌دانم... خدا میداند، سلامتمن، خوبیم، قربان شما.»

آنوقت به بهانه پست کردن نامه درخواست کرد تا به شهر برود، پاسخ این درخواست نزدیک به یک ساعت طول کشید وقتی کلnel آدامس با بازرسی نامه به مضبوط آن پی برد خوشحال شد و یکی از افسران نیروی دریایی انگلستان گفت:

- سروان را به شهر ببرید، با او مدارا کنید و بگذارید تا احساس کند با او صمیمانه رفتار میشود.

آنگاه به ناوسروان «ف» اطلاع دادند:

- ناوسروان شما میتوانید شخصاً برای پست کردن نامه خودتان

به بندر شاھپور بروید.

با شنیدن این خبر ناوسروان «ف» که یک قدم به هدف خود نزدیک شده بود، چشمک معنی داری به ناوسروان «لک» که سخت هیجان زده و علاقمند به این صحنه مینگریست زد و گفت:

- می بینی که این روزها رفتار این انگلیسی ها چه اندازه با ما خوب شده؟ من بینی که با ما چه محترمانه رفتار میکنند؟! ... ناوسروان «لک» که متوجه حرفا های معنی دار او شده بود، سرش را تکان داد و خاموش ماند و ناوسروان جوان و پرشور دوباره بقهوه خندید و گفت:

- پسر، تو نمی بینی که خورشید عجب با نور زیبا برای ما میتابه؟... امروز یک روز طلائی برای ماست، اما پسر تو نمیخواهی حرف بزنی؟! ...

ناوسروان «لک» همچنان که مشغول خوردن صبحانه بود نگاهی پر از مهر و شاید رشک و حسرت به او کرد و با کلماتی پرشور و خواهش بارگفت:

- دلم میخواست من بجای تو میرفتم به شهر.

ناوسروان «ف» سرش را تکان داد:

- شاید یک روز نوبت تو هم برسه .

این گفتگو در آرامش و طوفانی که زیر پرده نگاهها و چهره های دو افسر جوان دریائی ایران رنگ میگرفت تا پایان خوردن صبحانه ادامه یافت و بعد از آن ناوسروان «ف» از جای خودش بلند شد و به همراه مأمور انگلیسی، از کشتی خارج شد و قدم به بندر گذاشت، در آنجا یک لحظه ایستاد، به اطراف نگاه کرد و بعد سیگاری از جیبیش بیرون آورد و بر لب گذاشت و همراه با لبخندی مهرآمیز و دوستانه به

مأموری که او را تحت نظر داشت و دستش روی «کلت» بزرگ کمریش بود نگاهی کرد و به انگلیسی گفت:

- تو.. برادر، کبریت داری؟...

مأمور انگلیسی دست به جیب برد و کبریتی از آن خارج کرد، کبریت را روشن کرد و ناوسروان «ف» با یک تشكربیگارش را آتش زد، دودش را بلعید و به هوا فرستاد و پس از آن در کنار مرد انگلیسی به راه افتاد، با هر قدم که پیش میرفت قلبش طینی دیگری می‌یافتد، طینی بیشتری می‌یافتد و ضربات قلبش تندر و پرخروش تر می‌شود و افسر پرشور جوان خودرا در اوج رسیدن به هدف بزرگش میدید در این حال در خاطرش خشم سنگینی می‌جوشید، خشم و نفرت از بیگانه و او چهره قهرمانی خودش را در روشنیهای آئینه دلش تماشا می‌کرد، تماشا می‌کرد و شاد می‌شد و میدید که چه غوغای عظیم و پر از جوش و خروشی در دل او برباست.

- باید، امروز، به اینها، به اینها که به هیچ قانون انسانی و بین‌المللی اعتقاد ندارند و پاییند نیستند نشان بدhem که ما ایرانیان، آنقدرها که آنها فکر می‌کنند خونسرد و بی‌دست‌وپا نیستیم، من یک سربازم و امروز نشان خواهم داد که ما هم قدرت داریم و با چنگ و دندان از خودمان دفاع می‌کنیم، با متحاذین به سرزینهای خود می‌جنگیم.

در این موقع در میان این افکار، ناوسروان جوان بهمراه مأموری که محافظ او بود از کنار بسته‌های بزرگ کنف رد می‌شد، تمام محوطه بندر و راه‌آهن را هزاران تن کنف خشک پوشانده بود و این همه کنف دل افسر جوان را به شوق می‌آورد و او در تضمیم بزرگ و قهرمانی خودش راسخ تر می‌شد، وقتی که نزدیک محوطه پستخانه رسیدند، او چند لحظه

درنگ کرد و زیر لب با کلماتی نامفهوم گفت:

- خدایا... از کجا شروع کنم؟... باید از کجا کارم را شروع کنم؟...

آنوقت دست در جیبش کرد و به جستجو پرداخت، قوطی کبریت تو جیبش بود، مطمئن شد و نفس بلندی کشید او در لحظه ورود به بندر مأمور انگلیسی را فریب داده بود و طوری وانمود کرده بود که برای آتش زدن سیگارش کبریت ندارد، در اینجا افسر جوان وقتی مطمئن شد که با هر قدم به هدفشن نزدیک میشود، با خنده پرمه‌ری به محافظتی که همراهش بود نگاهی افکند و گفت:

- دوست من، یک دقیقه، من وارد پستخانه میشوم و برمی‌گردم.
و با این بهانه در کمال زیرکی و چالاکی از کنار در پستخانه به پشت دیوار آنجا پیچید، درست شبیه یک روباه زرنگ، مثل یک گربه تند و تیز، نرم و لغزان به میان بسته‌های کنف خزید و یک لحظه به اطراف خود نگاه کرد و تند و سریع کبریت را از جیبش بیرون آورد و توی مشتش فشرد و کشید اما در اثر هیجان و لرزش دستانش خاموش شد و او صدایش لرزید:
- آه... چه بدشانسی؟... چرا؟...

و قصد کرد که دوباره کبریت را روشن کند، اما در همین هنگام صدای پائی شنید بسرعت خودش را پشت بسته‌های کنف مخفی کرد، این صدای گامهای یک نگهبان انگلیسی بود، با قدمهای محکم و فشرده پیش می‌آمد و مسلسلی را که به همراه داشت توی مشتش می‌فشد و به رگوش نگاه میکرد، ناوسروان لرزید نگران شد و سایه یأس روی دلش افتاد:

- خدایا کمک کن...

نفس توی سینه‌اش می‌پیچید، نگهبان نزدیک شد، نزدیکتر، آنقدر که نزدیک او رسیده بود، افسر جوان میترسید صدای نفسها یش را بشنود، یک حرکت کوچک، یک صدای خفیف و ضعیف کافی بود که او جانش را بر سر اینکار بگذارد ناوسروان «ف» همچنان در دل دعا میکرد:

- یاعلی... یا شاه مردان... یا امام رضا... دستم به دامن شما.

و عاقبت نگهبان بعد از چند لحظه که در آنجا توقف کرد از آن نقطه دور شد، همچنان که آمده بود، با گامهای شمرده از آن نقطه دور شد و ناوسروان «ف» که میترسید از طولانی شدن غیبت او، محافظش دچار سوءظن بشود و بداخل پستخانه برود و او را در آنجا پیدا نکند، این بار بیشتر عجله کرد و با چالاکی کبریت کشید و با سرعت آن را به میان کنفها انداخت و سپس قوطی کبریت را نیر میان انبوه بسته‌های کنف رها کرد.

ناوسروان پس از انجام این کار همچنان با چالاکی بی‌مانندی بلا فاصله بسوی پستخانه رفت، خودش را به دیوار چسباند و قدم به قدم پیش رفت و سپس با یک حرکت تند خودش را به داخل پستخانه بندر شاهپورانداخت و در آنجا در گوشه‌ای توقف کرد تا دویاره آرامش خود را بازیابد و خوشبختانه نگهبان انگلیسی در تمام این مدت هیچکدام از کارهای اورا ندید، نگهبان با بی‌خيالی دست روی «کلت» خودش گذاشته بود و مشغول قدم زدن بود، زیر لب یک آهنگ انگلیسی را با سوت میزد.

محبوب من....
دور سرزین های دور...

در سرزمین های غریب...
 حتی در هنگام جنگ...
 در میان گلوله و خون و باروت
 باز هم من بیاد تو هستم
 باز هم...
 باز هم...
 باز هم...

آنوقت، در میان امواج هزار احساس و هزار غرور، نگرانی، خشم، امید، ناآسودان جوان بازگشت و به مرآه محافظت خود بجانب اسارتگاه خود روانه شد، او در آن لحظات دلی با رنگ خروش و خشم دریای پارس داشت، و امید توی دل افسر جوان ایرانی که میهن خود را در اشغال بیگانه میدید میجوشید، امید اینکه آتش تند یکباره زبانه بکشد، شعله بکشد و سراپای دشمن را بسوزاند، او با هر قدم که بر میداشت بدون اراده به دنبال سرش نگاه میکرد، دور از چشم نگهبان و به فضای دود و غبار گرفته و به هزاران تن کنف که روی هم انباشته شده بود و خوارک اسلحه سازیهای بزرگ جنگ بود خیره میشد، آه اگر حالا این کنفها شعله میکشید و آسمان به رنگ سرخ انتقام درمی آمد، آنوقت او توانسته بود که نخستین ضربت خود را بر قلب دشمن وارد کند، اما افسوس که هیچ نشانی از آتش نبود، افسر جوان مأیوس شد، دلش شکست، سایه تاریکی نا امیدی و تأسف روی چهره اش افتاد، لبها یش را گازگرفت و با افسوس گفت:

- نه، نشد، این ها شانس دارند!

و بعد فکر کرد نگهبانی آتش را دیده و خاموش کرده است و یا در اثر تصادف خود بخود خاموش شده است.

او دیگر حتی به پشت سرش نگاه نکرد، همچنان با حالت خشم و یأس به داخل کشته رفت، آدم باید ایرانی باشد، سرباز باشد، جوان باشد و مورد حمله ناگهانی و ناجوانمردانه قرار گرفته باشد تا بفهمد که چه درد بزرگی است وقتی که کاری را با هزار امید و ترس شروع کرده بی نتیجه از آب دریا یاد.

ولی، درست در همین لحظات نامیدی بود که ناوسروان «ک» با حالتی هیجان زده و تند فریاد خفیفی کشید:

- پس، آتش... نگاه کن... آتش... آتش!

ناوسروان «ف» یکهای خورد و به نقطه‌ای که ناوسروان «ک» نشان میداد خیره شد، راست بود، آتش تند و تیز زبانه میکشید، شعله‌ها بالا میرفت، در نگاه هردو نخست حلقه‌های دود پیچیده و سپس شعله‌های آتش بالا رفت، شعله‌ها و شعله‌ها و همه‌جا در یک چشم بهم زدن، تبدیل به جهنم شد و افسر جوان با خوشحالی زیرلب زمزمه کرد:

- خدا یا شکر.. آتش گرفت.

آتش خوش میکرد و در گرمای تند آخرین روزهای شهریورماه شعله‌های آتش از محوطه راه‌آهن بندر شاهپور به آسمان میرفت، با این آتش ناگهان از هر سو آژیر خطر بصدای درآمد و سربازان با عجله به

هر طرف دویدند، فرمان پشت فرمان صادر میشد:

- خابوش کنید... فوراً، در کار جنگ خرابکاری شده.

اما همه فعالیتها، همه فریادها، همه فرمانها بی نتیجه بود، حالا دیگر هوای گرم و کنف‌های خشک به آتش دامن می‌زند و می‌سوختند، همه بندر شاهپور یک جهنم سوزان تبدیل شده بود، آنچنان که همه مردم بندر از خانه‌های خودشان بیرون ریخته و تماسا میکردند و با

شادی و تعجب بیکدیگر خبر میدادند:

- آتش... چه خوب که داره میسوزه.. لعنت بر شما...

این فریاد آتش، آتش، تا دور دستها پیش میرفت، سربازان انگلیسی از هر طرف محوطه را آهن را محاصره کردند و با فریاد و هیاهو شروع به خاموش کردن آتشها کردند، اما هوای گرم و کفهای خشک کار خود را کرد، آنطور که تا آخرین کلافها و رشته های کنف سوخت.

در این میان انگلیسی ها که دیوانه شده بودند، بهر طرف میدویدند، با خشم و عصبانیت فریاد میکشیدند و تنها دو افسر جوان دریائی ایران، جوان و شاد و پر از غرور و شوق بودند، هر دو به هم می نگریستند و به این همه خشم و عصبانیت انگلیسی ها میخندیدند و در این وقت بود که ناگهان یک گروهیان انگلیسی با دو سرباز بسوی آنها آمد و با تندی گفت:

- حرکت کنید، کلنل شما را احضار کرده.

هردو افسر جوان دانستند که جریان چیست، این بود که با خونسردی بسوی اتاق فرماندهی براه افتادند و به اتاق کلنل آدامس وارد شدند، ادای احترام کردند و کلنل آدامس با دیدن آنها لبخند زد و در حالیکه سعی میکرد خونسرد باشد، گفت:
- از این خرابکاری چه اطلاعی دارید؟!

ناوسروان «ف» گفت:

- خرابکاری؟ ! ...

سرهنگ آدامس گفت:

- آیا شما آتش را نمی بینید؟ ! ...

ناوسروان جوان گفت:

در انتظار طوفان

۱۴۱

- کلنل، ما هم مثل شما شعله‌های آتش را دیدیم.
کلنل آدامس گفت:

- این یک خرابکاریست، می‌فهمید؟..
افسر جوان سرش را تکان داد:
- شاید... شاید اینطور باشد.

- ممکن است کار چه کسی باشد؟...
ناوسروان «ف» لبخند معنی داری زد و گفت:
- کار دشمنان جنگی شما... حتیاً.
سرهنگ آدامس با خشم گفت:

- دشمنان جنگی؟!...
- آه، کلنل، مگر شما در حال جنگ نیستید؟...
کلنل آدامس نگاهی عمیق به چهره دوافسر جوان انداخت و گفت:
- ما در حال جنگ هستیم، ولی در ایران که چنین دشمنی وجود ندارد، ما در این سرزمین دوست شما هستیم.

ناوسروان «ف» خنده دید و گفت:
- کلنل، پس برای من جای تعجب نباید باشد که این رسم و روش بریتانیای کبیر و متعددیش است که به کشور دوست و بی‌آزار خود چنین غافلگیرانه و بدون هیچگونه اطلاع و اولتیماتوم قبلی حمله می‌کنند!

سرهنگ آدامس گفت:
- ما خرابکار را تیرباران خواهیم کرد.
ناوسروان جوان خنده دید:
- این یک قانون جنگی است. بکشید!

سرهنگ آدامس این بار با یک خشونت و تندي خاصی گفت:
- من به شما مظنون هستم.

ناوسروان «ف» با خونسردی گفت:

- شما حق دارید به هر کس مظلوم باشید.

سرهنگ انگلیسی گفت:

- ناوسروان، من این آتش سوزی را از طرف شما میدانم.

ناوسروان «ف» با خونسردی گفت:

- و ایکاش که من میتوانستم این اندازه به میهن خود خدمت کنم.

آدامس از این سخن برافروخته شد بطوریکه از جای خود بلند

شد و گفت:

- ناوسروان، من شما را از این حرفهای خطرناک برحذر میدارم.

- هر طور که بخواهید.

- بگوئید چرا با این «سابوتاژ»..؟

ناوسروان «ف» گفت:

- ولی این کار من نیست.

- شما که به شهر رفتید تا نامه خود را پست کنید، از محوطه

راه آهن رد شدید، این نیست؟

ناوسروان جوان با خونسردی گفت:

- همینطور است، من درست از میان بسته های کنف رد شدم.

کلنل آدامس با تندی گفت:

- و آنجا را آتش زدید.

- نه، من فقط به پستخانه بندر شاهپور رفتم.

- شما آتش سوزی را براه آنداختید.

- مگر نگهبان شما با من نبود؟.

کلنل آدامس گفت:

- سروان، من عمرم را در کارهای عظیم و زیر کانه ارتش

صرف کردم، با من شوخی نکنید، خرابکاری و «سابوتاژ» چه آسان است.
ناوسروان «ف» گفت:

- ولی آیا با دست خالی میشود چنین کاری کرد؟...
- منظورتان؟...

- آخر کلنل، این خنده‌آور است، من با دست خالی و بدون
کبریت یا فندک چگونه می‌توانستم آتش به راه بیندازم.
- شما کبریت داشتید.

- من کبریت نداشتیم، این را می‌توانید از مأموری که با من بود
تحقیق کنید، من سیگارم را با کبریت او آتش زدم، نه یکبار، بلکه دو بار.
سرهنگ آدامس چند دقیقه خاموش ماند و بفکر فروافت و
آنوقت بطرف ناوسروان جوان برگشت و مدتی خیره به او نگریست و گفت:
- آیا شما هرگز از نگهبان جدا نشدید؟.

ناوسروان گفت:
- حتی یک لحظه...

سروان «ف» می‌دانست که هیچکس از ماجرا خبر ندارد و مأمور
محافظ او نیز از ترس جان خود ممکن نیست که بگوید که او را برای
چند دقیقه آزادگذاشته است، این بود که با اطمینان خاطر این حرف را
زد و آن روز تا دو ساعت تمام سرهنگ آدامس از ناوسروان «ف» و
ناوسروان «ک» بازجوئی میکرد اما هیچ دلیلی بدست نیاورد که این
آتش سوزی کار آنها باشد.

تمام آن روز بندر شاهپور رنگ آتش داشت، همه کنف‌ها
سوخت و نابود شد، خاکستر شد، این کار اقل ایک ماه کار حمل و نقل
را در بندر شاهپور به تأخیر انداخت ولی ناوسروانان هردو همچنان در
اسارت و زندانی نظامی انگلستان بودند.

۱۱

ناوپلنگ قهرمانانه می‌میرد

یکبار دیگر به ساعت چهار صبح روز سوم شهریور هزار و سیصد و بیست بر می‌گردیم، شبی که انگلیسی‌ها غافلگیرانه بندر شاهپور را به آتش کشیدند و به گلوله بستند، ناوپلنگ در کنار یکی از اسکله‌های آبادان مأمور محافظت پالایشگاه آبادان بود.

آن شب، در گرما و رطوبت، روی عرشه ناوپلنگ افسران و ملوانان بدون خبر از هر حادثه تلخ ساعت‌ها گفتگو کردند مثل هرشب و بعد به خواب رفتند، خوابی که آرام بود و شب بی‌تاب و خسته می‌گذشت، هر لحظه آبستن حوادث بود و درست در همان لحظه سپیده دم، همان لحظاتی که کلنل آدامس در بندر شاهپور ناوهای سیمرغ و شهباز را به گلوله بست، در همان لحظات فرمانده مغدور ناو جنگی دوم انگلیسی، همان ناوی که فرمانده آن قرار گذاشته بود، روز بعد به دیدار ناخدا میلانیان بود، ناجوانمردانه و تند آتش توپها یش رابروی ناو پلنگ گشود.

- آه، این یک جنایته.

ناخدا میلانیان با شلیک اولین گلوله توب از خواب پرید و چند لحظه مبهوت ماند و سپس فریاد زد و گفت:

- این یک جنایته، بچه ها، با روگلوهه باران می کنند.

آنوقت همه افسران ملوانان بسرعت در هرگوشه کشته سنگرگرفتند و به دفاع پرداختند، مردانه جنگیدند، در زیرگلوهه های توب و مسلسل، توپخانه کشته را بکار انداختند، یکبار دیگر در این سوی جنوب در میان آبهای اروندرود آتش و دود برخاست، غرش گلوهه های توب سینه فضا را شکافت و مردان دریائی همهمه کنان بدون هراس جنگ را آغاز کردند، میلانیان، مردانه فرمان میداد، یک فرمانده بی باک و بی ترس بود، خروش میکرد، به طرف سر می کشید، مردان جنگی کشته و ملوانان را به جنگ تهییج میکرد:

- بچه ها، یک ناو جنگی عظیم انگلیسی.... اما باید امروز نشان بدیم که توی رگهای ما آب جریان نداره، ما خون داریم، ما بی رگ نیستیم. گلوهه های توب رعدآسا به طرف روان بود، ملوانان و افسران انگلیسی بی دربی توپها را به غرش در میآوردن سربازان دریائی، ناویان و ملوانان ایرانی با همه رشادت و جنگاوری و همه تلاش و کوشش خود بی دربی به خاک می افتادند و در خون و فریاد و ناله های خود فرو میرفتد.

در آن آغاز روشن صبح که هنوز خورشید نتاییده بود و آسمان تازه به رنگ خون درمی آمد اروندرود مغورو، متلاطم بود و دیوانه وار می خروشید، زیرا که جوانان ایرانی درو میشدند و درو میشدند، نه یک نفر، نه دونفر، بلکه بیشتر از صد نفر در خون خود دست و پا زدند، مگر گلوهه های توب ناو جنگی بزرگ انگلستان ایمان میداد، مگر این دشمن بیرحم و بی حیا آرام می نشست، ناو پلنگ در غرش توپها غرق شده بود و بهرسو قد خم میکرد، تنها این پرچم ایران بود که هنوز بر فراز ناو، امید ناویانان بود.

ناویان کهن مؤئی که مردانه و دلیرانه به طرف میدوید، با دیدن

منظره کشته ناویان ناگهان چنان به هیجان آمد که فریاد کشید:

- خدايا... این نامردها دارن بچه‌ها رو قتل عام میکنند.

و به میان عرشه کشته پرید، اما یک رگبار سلسل اورا دربر گرفت و امانش نداد، کهنه‌مئی از پای درآمد و با صدائی لرزان اما همچنان لبریز از غرور گفت:

- بچه‌ها، ما رفتم خداحافظ....!

و به دنبال او ناویان ریاضی و بیش از صد نفر درجه‌دار دیگر یکی پس از دیگری شهید شدند و این موقع آخرین لحظات عمر ناو پلنگ بود، چه ناوپلنگ دیگر قدرت نداشت، از هرسوگله باران شده بود، ناخدا میلانیان که تنها شده بود به اتفاق چند ناویان هنوز مردانه می‌جنگید، او دیگر تنها شده بود، او شکست را احساس می‌کرد، اما از این شکست غرورش را از دست نداده بود، خسته و غرق ریزان می‌جنگید، در این هنگام ناوپلنگ با همه غرورش که بیشتر از هشت سال تو خلیج فارس توی دریاهای ایران از این سو به آن سو حرکت می‌کرد، ناگهان با غرش مهیبی منفجر شد و ناو مغدور بسوی اعماق آبهای روانه گشت، به اعماق آبهای اروند رود رفت و دهها تن سرنشین خود را با خود در زیر آب مدفون ساخت.

در آخرین لحظات غرق شدن کشته بود که میلانیان که سخت مجروح شده بود، خودش را بدیان آبها رها کرد، تا با همه جراحتش در میان آبهای غرق بشود و اسیر دشمن نگردد، اما همینکه او به میان آبهای پرید، هنوز بیشتر از چند بار غوطه نزدیک بود که یک قایق جنگی کوچک او را از آبهای ریود و با سرعت به سوی بیمارستانی که زیر نظر انگلیسها اداره می‌شد برد و به دنبال این حادثه ناوپلنگ غرق شد و به میان آبهای فراوان اروند رود رفت.

خورشید میامیید، هنوز بوی خون و دود همه جا را پر کرده بود،
که دیگر اثری از ناوپلنگ که همه روزه در برابر پالایشگاه نفت
آبادان لنگ انداخته بود، بجای نمانده بود، تنها وقتی ناخدا میلانیان
در بیمارستان بهوش آمد و چشم باز کرد ناله‌ای کرد و گفت:

- من کجا هستم؟

یکی از پزشکان انگلیسی نزدیک شد و دستی روی پیشانی او
گذاشت و گفت:

- توی بیمارستان.

میلانیان با ناراحتی تمام گفت:

- کدام بیمارستان؟...

پزشک انگلیسی گفت.

- نگران نباشد ناخدا، ما در اینجا نهایت کوشش را برای
بهبودی شما خواهیم کرد.

میلانیان با خشم آمیخته به ضعفی گفت:

- نه، من هرگز دلم نمی خواهد اینجا باشم...

پزشک انگلیسی گفت:

- شما سخت متروح شدید، در جنگ هر بیمارستانی مال همه
است.

ناخدا میلانیان، این افسر شجاع و دلیر که پر از وطن پرستی
بود و از حمله ناجوانمردانه انگلیسی‌ها به شدت خشمنگین شده بود،
گفت:

- نه... نه، من باید به بیمارستان دیگری منتقل بشوم!

پزشک گفت:

- شما باید اینجا بمانید.

ناخدا میلانیان حرکتی تند کرد:

- من باید از اینجا بروم، من از شما بیزارم، از کسانیکه حتی
الفبای جنگ را هم بلد نیستند، ما یک کشور بیطرف هستیم، شما بما
حمله کردید، فرض کنیم که شما مجبور بودید، اما چرا حتی یک
اولتیماتوم هم به ما ندادید؟ چرا بدون مقدمه و با غافلگیری به سوی
ما حمله کردید؟ مگر قوانین جنگی را زیر پا گذاشتن چگونه است؟!
پژشک انگلیسی خندید و گفت:

- باشد، اما فعلاً باید به فکر جان شما باشیم.

میلانیان با تلغی گفت:

- من به فکر جان خودم نیستم، من باید از این بیمارستان
بروم.

و به دنبال این سخن او آنقدر اصرار کرد که آنها حاضر شدند
که تا اورا از بیمارستان نفت به مرکز منتقل کنند، اما هیچ وسیله‌ای
در این روزها پیدا نمیشد و میلانیان همچنان اصرار میکرد، و آنها
منتظر وسیله بودند، آن روز شب شد، شبی سنگین و غم‌گرفته، دشمن
بر آبهای، بر بندرهای، بر خاک ایران مسلط شده بود، پرچم بیگانه در
خاک ایران برافراشته میشد، شامگاهی که بر زنگ خون بود، میلانیان
سخت رنج میبرد، او در یک تب تند و سوزانی میسوخت، دلش آتش
گرفته بود، میخواست فریاد بزند، میخواست گریه کند، تا اینکه در آن
تاریکی‌های سنگین و عبوس شب قلم و کاغذ خواست، تا درد دلها یش
را بنویسد و وقتی که قلم و کاغذ را پرستاری برایش آورد، ناخدا
میلانیان روی تخت نیم خیز شد و نگاهش را از پشت پنجه به شب
خاموش و مرده انداخت که روی نخلها و خانه‌ها دامن کشیده بود و
نوشت:

«.... برای تو مینویسم، هر کس که بعد از من این نامه را خواهی خواند، شاید من از این زخمهای سنگین جان بدر برم و شاید هم جان بدر نبرم، اما هرچه هست تو بدان که ماگروهی از جوانان وطن بودیم از چهارگوشه ایران، از آذربایجان تا خراسان، از اصفهان تا کردستان، از گیلان تا مازندران که در این گوشه ایران، در این سرزمین عظیم که وارت تاریخ با عظمت ملت ماست به پاسداری دریاها مشغول بودیم، ما معروف و سرافراز بودیم که همچنان از میراث کهن ایران پاسداری میکنیم، ما احساس می‌کردیم خونی که در رگهای ما میگردد، خون عشق است، عشق به ایران خون زندگی است، زندگی هر مرد ایرانی، هر زن ایرانی، هر دهقان، هر کارگر، هر مرد بی‌شکوه ایرانی و هر صبحگاه که خورشید آتشین خوزستان طلوع میکرد، ما در اشعه طلائی رنگ و فروزانش میدیدیم فردوسی را، این مرد بزرگ خراسانی را، شاعر حمامه‌ها و بزرگواریهای ایرانیان را که در ابرهای طلائی نمودار میشد و غرور آفرین و حمامه‌پرور میخواند:

درین است ایران که ویران شود
کنام پلنگان و شیران شود .

همه سربر تن به دشمن دهیم.

از آن به که میهن به دشمن دهیم

چو ایران نباشد تن من مباد

بدین بوم ویر زنده یکتن مباد

ناخدا میلانیان خسته شد، لختی از نوشتن بازماند، اشک و خشم و دلیری در چشمانش موج زد و دوباره شروع به نوشتن کرد و نوشت....

« بگذار برای تو بگویم، اشک در من میجوشد، من میخواهم

در این تنهائی، در این شکست، در این حمله ناچوانمردانه گریه کنم، اما تو مطمئن باش که این اشک از درد حقارت نیست، از بیچارگی نیست حقیر و بیچاره و زبون و پست دشمن ماست که مثل یک دزد، ناچوانمردانه و پلید بدم حمله کرد.

حقیر ما نیستیم، حقیر تو هستی ای دشمن پست، تو دل ما را شکستی، تو غرور ما را شکستی، تو حتی قدرت و حق دفاع را بما ندادی باید بتو ثابت کنیم که ضرب دستی به تو نشان خواهیم داد، تو در خانه ما، بر سر سفره ما، نان و نمک ما را میخوری، آنوقت، همراه آخرین درنگ ستاره های روشن صبح ما را گلوله باران میکنی؟، نفرین بتو و نفرین بتو!

اینک، برادر من، هموطن من، دوست من، میلانیان در سرزمین جنوب، در کنارشط خروشان و پیر زمانه یعنی اروندرود میمیرد، تو هرگز نگو او مرد، بگو او زنده است، او جاویدان است، به راه وطن جان داده و در این جان دادن از هزاران ایرانی که در تاریخ کهن ایران جان فدا کردنده، پیروی کرد، بگذارید که آن روز که سینه تاریخ رامیشکافند و از میان آن هزاران نام را پیرون می آورند، نام مرا هم از آن خارج کنند، من و تو و هر کس دیگر که باشد در این آب و خاک سرنوشتی داریم و سرگذشتی و چه بسا که این سرنوشت و سرگذشت زود بسراغ ما بیاید، اما تو بگو ای برادر من که آیا این بهتر نیست که این سرنوشت و این سرگذشت، هر چند که آغشته به خون باشد، همچنان پاک و معصوم و مغورو باقی بماند؟! آیا بهتر نیست که افتخار باشد و ننگ نباشد؟!

در این سیاهی شب، در میان پنجه های دشمن، من مرگ خودرا نزدیک میبینم، این گلوله هائی که به پهلوی من نشسته و

پهلوی مرا شکافته است، آخرش کار خود را میکند، اما دلم نمیخواهد در میان بیمارستانی که متعلق به این آدمهای مغدور و ناجوانمرد است باقی بمانم، من از همه اینها متنفرم، از همه این بیگانگان که دریای بزرگ و بیطرف ما را به خون کشیدند و مردم صلح جو و آرام طلب نداشتند، باران کردند متنفرم و توهمند تبریاش، در همه عمر، در همه روزگاران و بدان که اجنبی هرگز خیر تورا نمیخواهد، او یک هدف دارد، میخواهد تورا غارت کند و تو باید به خاطر وطن بزرگ و سرزمین پر افتخار تاریخی خود با این گگهای در پوست میش رفته با همه قدرت خسود بجنگی و حالا، در آغوش شب، در تب تند اندوه و خشم من احساس میکنم که آخرین سخنان را گفتم، اینها وصیت است، وصیت یک سرباز ایرانی، سربازی که خون او بر ساحل شنی اروند رو د فروریخت اما آبروی میهندی اش را نریخت!

آه که چقدر دلم میخواهد بازهم بنویسم، بیشتر از اینها بنویسم، برای ایران و بیاد ایران بنویسم:

صد نقش برانگیزم....

با جانش در آمیزم....

چون نقش ترا بینم....

در آتشش اندازم....

اما افسوس که دیگر توانی ندارم، دیگر نیروئی ندارم ، خدا حافظ ای روزهای افتخار، خدا حافظ ای ایران، خدا حافظ ایران جاودانی من، تو بمان که دشمن نماند، تو بمان که جوانمردی و بزرگواری و تاریخ بماند و تو ای فرزند ایران همراه خورشید ایران جاودانه بتاب «ناخدا «میلانیان»، مثل یک دریائی که وقتی می خروشد بعد از آرام

مگیرد، حالا دیگر آرام گرفته بود، حرفهای دلش را زده بود، چند قطه اشک روی گونه‌ها یش لغزید و فروریخت و او آرام در خیال تب‌آلود خودش فرورفت، شاید خواب بود، شاید دراغما بود، اما هرچه بود یک انتظار بیشتر از همه اورا رنج میداد انتظار دور شدن از آن سرزین که پایمال ستم دشمن شده بود، از آن سرزین بزرگ به انتظار رفتن ازیما رستان بیگانه...!

چهل و هشت ساعت روی هم از این ماجرا گذشته بود که «میلانیان» را بتهران منتقل کردند، بازهم غروب بود، غروب آتش گرفته خوزستان، خورشید غبارآلود خونرنگ بود، «میلانیان» را روی یک برانکار بسوی راه آهن می‌بردند، چهار سرباز پرستار هندی اورا به یک قطارباری حمل می‌کردند، «میلانیان» در محوطه راه آهن، وقتی چمش به آنهمه کنف‌های سوخته و جایگاههای سیاه افتاد، زیر لب گفت:

- این‌ها... این بیگانه‌ها، حتی کالاهای راه آهن را آتش زندند!

اما وقتی به او گفتند:

- این‌جا را انگلیسی‌ها آتش نزدند، خرابکارهای جنگی ناشناس که شاید ایرانی بودند هزاران تن کنف‌های آن‌ها را به آتش کشیدند لبخند بیزنجی روی لبانش نقش بست و گفت:

- آه، ای خدای من، پس ما زنده‌ایم!

ناخدا «میلانیان» را به داخل واگن باری منتقل کردند، واگن دودزده و سیاه بود، تنها و غم‌گرفته بود، قطار بعد از ساعتی با سوتی بلند و غم‌انگیز به حرکت درآمد، در میان دشت‌ها فریاد کشان پیش رفت، شب سنگین دشت خوزستان رسیده بود و رفته رفته ناخدا

«میلانیان» در خودش یک حالت تند و سنگین را احساس می‌کرد ، تب تندي به جانش ریخته بود ، این یک تب شدید بود ، تنش داغ شده بود ، درد در همه اعضاء بدنش می‌پیچید و هذیان می‌گفت ، هذیان بود ، ولی پراز شور وطن بود ، زخمهاي «میلانیان» در اين مدت چرکي شده بود ، ساعتها و ساعتها ، تمام شب را در يك حالت تند بحرانی گذرانيد و با همه دشت و صحراء و کوه و دره و طиш وداع کرد تا بتهران رسيد ، از همانجا او را به بیمارستان ارتش منتقل کردند و در آنجا بود که نفس بلندی کشید و همراه با لبخند بیزنگی گفت :

ـ خدا يا شکرتونو.. حالا چه راحت می‌سیرم ! ..

و چند ساعت بعد ، این افسر شجاع ، این ناخداي وطن پرست و پرشهامت آرام آرام چشمهايش را بست و در لحظاتي که خورشيد روز میمیرد او نیز مرد ! .

خدا حافظ دریادار

هنوز هوا طوفانیست ، ما هنوز در قلب طوفان هستیم ، در سپیدهدم سوم شهریور ماه یکهزار و سیصد و بیست هستیم ، در جنوب ایران ، در خوزستان ، در کنار اروندرود ، در ساحل خلیج فارس ، در شب سوم شهریور باز هم مثل همه شبهاًگرم و مرتبط تابستان جنوب همه‌جا آرام بود ، نه صدای پرنده‌ای غریب و نه فریاد و خروش یک روبه‌گرسنه شنیده میشد ، بلطفان کارون هم خاموش بودند ، نه نسیمی بود و نه یک جریان هوا خنکی ، نخلستانهای پیر هم در خواب نماند که شبانه خود فرو رفته بودند ، در همین ساعات ، توی بندر خرمشهر تنها یک صدا شنیده‌می‌شد ، این صدا شکوه‌آمیز و چندش آور بود ، فریاد بود ، زاری و فریاد یک سگ ، تا آن شب کسی صدای عویشه‌گوش خراش و زننده این سگ را نشنیده بود ، یعنی چه؟! این برای همه تعجب‌آور بود ، این برای همه سخت و ناراحت‌کننده بود ، سگ خاموش نمی‌شد ، و همچنان یک نفس زار میزد ! ...

همه در خواب بودند و درست در هنگامی که از شب چیزی باقی نمانده بود و سپیدهدم از راه میرسید در بندر خرمشهر ناگهان مانند بندرشاھپور و آبادان غرش‌گلوله‌های توپ برخاست ، این غرش رعد

آسا بود ، سکوت خرمشهر را در هم ریخت ، افسرها و سربازان نیروی دریائی ایران با این غرشها از خواب بیدار شدند روی بامها ، روی عرشه کشته سبز رنگ جنگی بیرون ، همه به جنب و جوش درآمدند !!!
- چه خبره ؟ قرار نبود !؟...

بله ، قرار نبود ، اما اینطور شد ، آنها حمله کردند ، این حمله از سوی ناو جنگی «یارا» بود ، همان ناو جنگی که با احترام تمام صبح روز دوم شهریور از مقابل کشتی جنگ بیر رد شده بود ، حالا همه چیز در بندر خرمشهر که مرکز نیروی دریائی ایران نیز بود ، در هم ریخته بود ، مردم بندر نیز ، به جنب و جوش درآمده بودند ، ناو جنگی «یارا» بدون انقطاع تیراندازی میکرد ، گلوله های توپ پی در پی بر سینه و پهلوی ناو جنگی بیرون فرود می آمد و در این هنگام بود که ناخدا «نقدي» رئیس ستاد نیروی دریائی با عجله خودش را به سربازخانه نیروی دریائی رسانید و آمرانه فریاد کشید :
- حرکت ! شیپور آشوب را بزنید .

با این فرمان ، شیپور آشوب از محوطه سربازخانه بصدای درآمد و همه ناویان و ناخدايان و ناویانان آماده میشدند جنگی بزرگ آغاز شده بود ، از طرف ایران نیز به تیراندازی ناو «یارا» پاسخ داده میشد ، در هرگوشه ، مردی ، افسری ، سربازی ، نگهبانی روی زمین دراز کشیده بود و مشغول تیراندازی بود ، همه عصبانی بودند ، این حمله سخت و بی رحمانه و ناجوانمردانه بود ، آنچنان غافلگیرانه بود که مردان نیروی دریائی ایران فرصت نکرده بودند که لباس های خودشان را بپوشند ، آنها در هر حالتی و با هر لباسی که بودند می جنگیدند و از خاک میهن خود دفاع می کردند .

یکی از افسران نیروی دریائی که مشهودات و خاطرات خود را

در روز پنجم و شش شهریور مینویسد ، در اینجا مینگارد :

- « در حدود ساعت یازده شب بود که افسران متفرق شدند و برای خواب به منزل خود رفتند ، من نیز عازم خانه خود که نزدیک محوطه نیروی دریائی و در سر راه « کوت شیخ » واقع بود شدم ، فوراً لباس خواب پوشیدم و برای خواب به روی بام منزل رفته و خواهدم در حالیکه فکر میکردم چرا امروز نیروی نظامی انگلستان بر روی اروندرود « شط العرب » پل بزرگ شناور لاستیکی برای عبور وسائط تقلیه موتوری زده است ؟ !

خواب بر من چیره میشد ولی من دلم شور میزد و بوی مرگ ، بوی شومی ، بوی خیانت را استشمام میکردم و عاقبت چند ساعت بعد ، درست در لحظات آغاز چهار بعد نیمه شب گماشتم با عجله بالای بام آمد و مرا بیدار کرد و نفس زنان گفت :

- سرکار ، صدای تیراندازی با توب میاد ، چه خبر شده ؟ !

باشتات و سراسیمه از جا برخاستم ، اول فکر کردم که ممکن است باز هم مانند چند روز قبل یک هواییمای ناشناس بر فراز آبادان مشاهده شده وحالا « ناولنگ » که در اسکله شماره یازده آبادان پهلو گرفته است ، بسوی آن هواییما تیراندازی میکند ولی هنوز به این فکر سروصورتی نداده بودم که ناگهان دیدم محوطه نیروی دریائی روشن شد و صدای شلیک توب در همان نزدیکی هاگوشایم را سخت آزار داد ، باز هم من خیال کردم که هواییمای در آسمان خرمشهر دیده شده واین بار این ناو « بیر » است که آن هواییمای ناشناس را هدف قرار داده است ، باشتات از روی بام به پائین آمد و تفنگ شکاری خود را با مقداری فشنگ در اختیار گماشته خودم قرار دادم و با سرعت رفتم تا آماده بشوم ولی همینکه خواستم چراغ را روشن

کنم دیدم برق نیست ، عجیب بود ، چرا ! ؟ ، آیا در تمام خرمشهر اینطور است ، بنظر می آمد که در سراسر خرمشهر جریان برق قطع شده است .

با اینحال با سرعت از خانه خارج شدم ، نزدیک رفتم ، این بار گلوله ها غرنده تر و کوینده تر صدا می کردند ، مقابل اسکله شرکت نفت که رسیدم یکدفعه دیدم که یکی از انسان ناو شاهنشاهی یعنی ناویان یکم «ع» با عده ای از ناویان وظیفه که برای تمرین تیراندازی در محوطه بی سیم می خواستند به آنطرف رودخانه بروند از وسط راه برگشته اند ، «او» با دیدن من اشاره کرد :

- روی زمین دراز بکش ، خودت را پنهان کن .

و هنوز من تصمیم نگرفته بودم که رگبار مسلسل سنگین خروشید ، با صدای خشک و تند همه جا را زیر آتش گرفت و تمام شیشه های منزلهای کنار رودخانه کارون را درهم شکست این برای من تعجب آور بود زیر لب گفتم :

- چه خبر شده ! ؟ ... اینها چرا خانه های مردم را به مسلسل می بندند ؟ ! ...

و دراینجا بود که سینه خیز خودم را به ناویان «ع» رسانیدم و نفس زنان و با نگرانی پرسیدم :

- چه شده ؟ ! چه خبر شده ؟ ! آیا باز هم هواپیمائی حمله کرده ؟ ! ..

ناوبان «ع» با حالتی تند و عصبانی گفت :

- نه ، موضوع هواپیما در میان نیست ، یک ناو جنگی انگلیسی به «ناو ببر» ، این نیرومندترین واحد دریائی ایران حمله کرده و ناو رو آتش زده ! .

حالا میفهمیدم که چرا روز قبل انگلیسیها روی شط العرب (اروندرود) پل میبستند ، اینها قصد حمله به خاک ایران را داشتند و حالا ما مورد ناجوانمردانه ترین حملات قرارگرفته بودیم ! . با این حال ما روی سینه خزیدیم و افراد هم بدنبال ما روی سینه خزیدند تا به سربازخانه دریائی ایران رسیدیم ، هنوز صدای شبپور آشوب از سربازخانه نیروی دریائی شنیده میشد ... رئیس ستاد نیروی دریائی «ناخدا نقدی» به اتفاق سه افسر نگهبان ناو سروان «ز» و افسر نگهبان ستوان یکم «م» و «فرماندهان گروه دریائی ناویان یکم «آ» و ناویان یکم «ف» و همچنین مدیر ماشین خانه ناوی سروان مهندس «ن» در سربازخانه بودند ، رئیس ستاد در این موقع فرمان داد و گفت :

- میان همه افراد نیروی دریائی مسلسل و اسلحه پخش کنید و به دفاع پردازید ، این خاک باید تنها با خون ما رنگین شود تا بیگانه بتواند برآن قدم بگذارد ...

آنوقت رو به سروان نور بخش و ناویان عظیمی کرد و گفت :

- ناویبر زیر فشار توپخانه دشمن آتش گرفته ، باید هر طور هست آتش رو خاموش کرد ! ...

با این همه ما به سنگرهای رفتیم و جنگی تند و طوفانی میان ما و بیگانه درگرفت ! ..

دیگر صبح شده بود ، اما آتش و دود همهجا را فراگرفته بود ، غرش مسلسل پشت مسلسل شنیده میشد در میان موج خون و خشم سربازان و افسران ایرانی چنان زیر آتش مسلسل فراگرفته بودند که آنها پی در پی در میشدند ، فریاد میکشیدند ، فریاد از خشم و عصیان و به خاک میافتدند ، «ناویبر» میسوخت و افراد جنگی دریائی ایران در هرجا ، در ساحل کارون و اروندرود مردانه همچنان دفاع

میکردند و آتش مسلسلهای خود را بروی دشمن گشوده بودند :

و در این میان ، در ساعت نزدیک به چهار صبح فرمانده شجاع و میهن پرست ایران دریادار «بایندر» که نه تنها فرمانده نیروی دریائی ایران در جنوب بود ، بلکه فرماندهی گردان زمینی ایران نیز بود ، با شنیدن صفير و خروش گلوله های توب خیلی زود همه چيز را فهميد و با عجله آماده شد و به سروان «مکری نژاد» گفت :

- می بینی ، دست و بال ما بند شد ، اين ها کارشان را کردند ،
باید جنگید .

و آنوقت به اتفاق سروان «مکری نژاد» از ستاد نیروی دریائی به سوی مرز روانه شد تا در آنجا سربازان را آماده دفاع کند ، او با اتومبیل از آنجا به پل نو رفت ، سروان «ع» فرمانده گردان پل نسو بود و «بایندر» با لحنی قاطع گفت :

- سروان ، اینجا که تو از آن نگهبانی میکنی تنها یک پل نیست ، این آبروی ایرانیان است ، من و تو امروز وظیفه ای بزرگ داریم ، مردانه دفاع کن !

سروان «ع» دستش را بالا برد و گفت :

- تیمسار ، امروز و هر روز تا آخرین قطره خون برای ایران !

آنگاه «دریادار بایندر» درنگ نکرد ، یکبار دیگر به اتومبیل بازگشت و به سروان «مکری نژاد» که فرمانده آتشبار بود گفت :

- به حفار برویم ! ...

حالا ساعت نزدیک به شش صبح بود ، خورشید بالا می آمد ، فروزان و خونرنگ ، عجیب بود ، آنها که در آن روز شاهد حمله غافلگیرانه انگلیسی ها از زمین و دریا و هوا به خاک ایران بودند ، بیگویند که خورشید در آن روز با طلوع خود همه را بسهوت کرده

بود ، خورشید رنگ خون داشت ، رنگ سرخترین خون و در غباری سرخ شعله میکشید .

زن و مرد و کودک در نخلستانها پناه میگرفتند و غرش توپخانه همچنان شنیده میشد ، اتومبیل با سرعت به سوی مرزی برفت ، درست در شش کیلومتری مرز ایران و عراق از دور غرش زرهپوش‌ها و تانکهای انگلیسی شنیده شد و با شنیدن این صدا بود که «دریادار بایندر» با حشم و نگرانی گفت :

- مکری نژاد ، مثل اینکه اینها از مرز هم گذشته‌اند ؟

همینطور بود ، نیروی انگلیسی و هندی در همان چهارصیع روز سوم شهریور آغاز به حمله کردند ، سربازان ییدار ایرانی که هرگز فکر حمله‌ای بدینسان را نمیکردند ، بی‌رحمانه زیر آتش توپخانه و مسلسل قرارگرفتند ، یکباره بهم ریختند و جنگ تن و طوفانی آغاز شد ، با اینکه حمله شدید بود ، با اینکه حمله غافلگیرانه و همه‌جانبه بود ، سربازان ایرانی در آن دور دستهای ایران در کنار مرز جنوب مردانه جنگیدند ، خوش کردند ، از این سنگر تا آن سنگر ، ولی عاقبت در موج خون این جوانان گمنام ایرانی راه زرهپوشها و اتومبیل‌ها و کامیونهای سرباز بر انگلیسی گشوده شد و آنها وارد خاک ایران شدند ، مغورو و بی‌رحم ، همچنان پیش آمدند ، فکر میکردند که با این کارشان ، با این جنگ بی‌رحمانه و ناجوانمردانه خودکاری بسی بزرگ کرده‌اند ، درست در این لحظات بود که آنها آتشبارهایشان را بسوی اتومبیل «بایندر» و «مکری نژاد» گشودند ، یک رگبار ، دو رگبار ، ولی تیمسار «بایندر» به فرمانده آتشبار خود گفت :

- به خرمشهر برگردیم .

اتومبیل با سرعت دور زد و بسوی خرمشهر روانه شد ، اما هنوز

به نزدیک میدان بیسم نرسیده بود که باز هم تعدادی زرهپوش جنگی انگلیسی راه را برآنها بست ، «بایندر» با عصبانیت گفت :

- پس آنها تا خرمشهر هم آمده‌اند !

«مکری نزاد» گفت :

- تیمسار ، ما ظاهراً محاصره شده‌ایم !

دریادار بایندر نگاهی از دور به دامنه اروندرود و خلیج فارس انداخت ، به ناو ببر و با افسوس سرش را تکان داد و گفت :

- می‌بینی هنوز بیر میسوژه ، تف باین‌ها ... تف !

آنوقت از اتومبیل پیاده شد و با عصبانیت گفت :

- سروان می‌جنگیم ، با همین دستهای خالی ، با همین پنجه‌ها
ما می‌جنگیم !

آنوقت ، در حالیکه همچنان خروش توب و خمپاره همه‌جا را پر کرده بود ، دریادار بایندر یک تفنگ برنوکه به همراه داشت و سروان مکری نزاد یک «کلت» ، آماده جنگ شدند ، آنگاه دریادار نگاهی باطراف افکند و به سروان «مکری نزاد» گفت :

- از نهر جاماسبی .. اینجا سنگر بگیریم ! ...

و سپس به راننده خود گفت :

- گوش کن ، تو همین‌جا بمان ، کنار اتومبیل ، اگر از تو توضیحی خواستند بگو نمیدانم ، بگو من چیزی نمیدانم سعی کن هیچ حرفی نزنی . خداحافظ برادر ، خداحافظ دوست من .

راننده ناگهان به گریه افتاد و در میان‌گریه گفت :

- تیمسار منو تنها می‌گذاری ؟ ! ...

دریا دار با لحن تأثیرآمیزی گفت :

- همه ما تنها هیم ، امروز وطن ما هم تنهاست .

راننده با صدای بعض آلو دی گفت :

- خدا حافظ !

دریادار بایندر گفت :

- با جان بازی ما ، حالا ما ماندیم و این نامرد ها ، مارو حلال

کن !

راننده دریادار را در آغوش گرفت و اشک ریزان ادامه داد :

- تیمسار من ، خدا از تو راضی باشه ، تو یک مردی ، یک

جوانمرد ، چشم دشمنان کور .

آنوقت تیمسار بایندر و «مکری نژاد» در میان «نهر جاماسبی»

سنگر گرفتند و به طرف خرمشهر روان شدند . برای اینکه راه خود را

بطرف خرمشهر باز کنند ، از هر طرف شروع به تیراندازی کردند ،

سر بازان انگلیسی نیز با خشم آنها را تعقیب میکردند ، از دو طرف

تیراندازی میشد ، اما در این جنگ نامساوی که دهها سرباز از هرسو

میدویدند و تیر میانداختند و آنها را به مسلسلهای دستی خود به

گلوله می بستند ، دریادار «بایندر» و همراهش چه می بایست بکنند

مردانه قد علم می کردند ، گلوله می انداختند و آنگاه دور میشدند ،

باز توی نهر دراز بیکشیدند و دوباره و دوباره ، اما هنوز صد متر ،

دویست متر بیشتر دور نشده بودند که یک رگبار مسلسل همه راه ها

را بروی آنها بست و در این میان گلوله ای به پای دریادار خورد و او

با تن دی دست روی پایش گرفت و گفت :

- سروان ، من گلوله خوردم .

«مکری نژاد» بطرف دریادار برگشت تا به او کمک کند ،

«بایندر» از جا بلند شد و لنگ لنگان به راه افتاد و همچنان که تنگ

را پی دری بی بر سر دست می آورد و گلوله میانداخت گفت :

- نه سروان ، حرکت کن ... مهم نیست .

اما هنوز این سخنان اوتمام نشده بود که یک رگبار تند مسلسل آنها را زیر پوشش گلوله های آتشین برد ، هر دو مرد ، تنها و جنگی ، اسیر سرپنجه قهر دشمن زشت و سیاه کار ، توی نهر غلطیدند ، یکبار دیگر و یکبار دیگر این باران آتش برآنها فرو بارید و در میان آن تنها دو فریاد انسانی و شجاعانه برخاست و دو مرد در خاکهای خوزستان به خون خود غلطیدند .

یکبار دیگر رگبار مسلسل از چهار طرف ، دریادار «بایندر» را با همزمش «سروان مکری نژاد» دربرگرفت ، همراه این آخرین رگبار که صدای خشک تا مدتی در سینه فضا طنین داشت ، دو انسان بخاک غلطیدند ، دو صدا خاموش شد ، دو مرد فرو افتادند ، خون آنها روی خاکهای خوزستان ریخت ، آنوقت سربازان انگلیسی مانند گرگهای گرسنه بسوی شکارهای خود دویدند و در حالی که هنوز خون گرم روی زمین می جوشید ، «دریادار بایندر» سروان مکری نژاد را بسوی یکی از اطاق های بی سیم بردند و در آنجا قرار دادند و آنگاه چهار نگهبان در اطراف آن اطاق قرار دادند آیا مرگ اینگونه بیرحم و زشت می خواست سربازان مرد ایران را در چنگال خود بفشارد ؟ ! آیا همه چیز تمام شده بود یکی پیروز شده بود و یکی مغلوب ؟ ! .

در همین جریان یکی از سرهنگهای انگلیسی با غرور و شتاب خودش را به داخل اتاق رسانید و پس از آنکه مدتی به آن دو افسر رشید نگریست پس از چند دقیقه بطرف راننده دریادار «بایندر» برگشت و وقتی به او رسید با لحن آمرانه گفت :

- این اریاب تو بود ؟ ! ...

- نمی دانم ... !

سرهنگ انگلیسی فریاد کشید :

- تو چطور نمیدانی ؟ ! ... حرف بزن !

راننده همچنان همراه با گریه گفت :

- نمیدانم ، او یک افسر نیروی دریائی ایران بود .

سرهنگ به طرف دو نفر از سربازان مسلسل بدست انگلیسی

برگشت و گفت :

- اتومبیل را بازرسی کنید ... !.

وقتی آنها اتومبیل را بازرسی کردند ، در میان اتومبیل پرچم کوچک فرماندهی تیمسار «بایندر» را پیدا کردند ، آن را بیرون آوردند و بطرف سرهنگ رفته‌اند ، سرهنگ انگلیسی با دیدن پرچم فرماندهی تیمسار «بایندر» نگاهی تند به راننده انداخت و گفت :

- این فرمانده نیروی دریائی ایران بود ؟ !.

راننده خاموش نگاه کرد و افسر انگلیسی با سرعت به داخل اطاق رفت ، در برابر تیمسار «بایندر» بحالت احترام و خبردار ایستاد ، ناگهان لبهای تیمسار «بایندر» جنبید :

- آب تشنہ ام ... آب ! ...

و این آخرین کلمات او بود ، این سخن و او مرد ، انگلیسی‌ها دو نگهبان بحالت خبردار بالای جسد تیمسار «بایندر» گذاشتند و بسوی «پل نو روانه شدند ، در آنجا سروان «ع» سخت در محاصره بود ، جنگی بزرگ را با انگلیسی و هندیها آغاز کرده بود ، سربازانش در راه پل بی‌دریبی به زمین افتادند ، شوخي نبود ، انگلیسیها با تانکها و زره پوشها تدارک وسیعی دیده بودند ، از هرسو مسلسل‌های آنها می‌گردید ، توپهای ایشان آتش فرو میریخت ، سروان «ع» با یک‌گروه چند نفری تا سر حد قهرمانی از موقعیت پل دفاع کرد و نگداشت آنها ، از پل

بگذرند ، دهها زرهپوش و کامیون جنگی در آن سوی پل موضع گرفته بودند ، رگبارگله مانند باران بر سر سربازان سروان «ع» فرو میبارید ولی آنها در سنگرهای خود مردانه میجنگیدند تا عافبت از پا درآمدند ، سروان «ع» متوجه شد که مقاومت بی فایده است و دید از آسمان سنگ قتنه میبارد و سربازان ایرانی هی در پی بخاک فرو میافتد ، این بود که فرمان داد تا پرچم سفید را برافراشتند ، آنگاه سربازان هندی آنها را محاصره کردند و همه آنها را سوار کامیون ها کردند و بسوی بصره روانه شدند ، سروان جوان و افرادش را به اسارت برداشت.

دیگر ، جاده هموار بود ، زرهپوشها و کامیونها بطرف خرمشهر سرازیر شدند و همچنان مغروزانه در خاک ایران پیش میآمدند.

در این میان بود ، در ساعات گرم روز سروان «ن» و ناویان «ع» با سرعت خودشان را به «ناوبیر» که در میان شعله های آتش میساخت رسانیدند ، آنها به دستور فرمانده ستاد دریائی ناخدا «تقدی» رفتند تا آتش ها را خاموش کنند ، اما «ناوبیر» زیر شدیدترین فشار تیرهای توپ ناو جنگی عظیم «یارا» بود ، آن دو افسر به اتفاق چند نفر ناویان هرچه کردند ، هرچه کوشیدند ، نتوانستند از شعله های آتش جلوگیری کنند ، باران گله بیداد می کرد ، آنقدر شعله های آتش بالا گرفت که دیگر چیزی نمانده بود که شعله های آتش به انبارهای مهمات سرایت کند ، آنوقت خطر بزرگتری محوطه نیروی دریائی را تهدید می کرد ، ناویان «ع» همچنان که عرق ریزان و نفس زنان می کوشید تا از شعله های آتش جلوگیری کند ، فریاد زد :

- جناب سروان ، بگو چه کنیم؟ ، کار خطر داره بالا میگیره .

ناوسروان «ن» با خشکی فریاد زد :

- همه جا آتش میگیره ، آتش خاموش شدنی نیست .

- پس چه کنیم ؟ ! ...

- باید فکری کرد ، شیرهای غرق را باز کن ...

با این دستور هر دو شیرهای مخصوص غرق کردن کشته و مخازن مهمات را با دشواری در حالی که صمیمانه می کوشیدند و نفس زنان و عرق ریزان بودند باز کردند و آنوقت آب رودخانه، با شدت هرچه تمامتر و با فشار زیاد در مدت کوتاهی به داخل کشته روانه شد و مخازن مهمات را پر کرد و آه ... !.

ناو بیر آرام آرام غرق میشد ، ناو مغدور در میان موجها سرگردان بودگاهی به این پهلو و گاهی به آن پهلو متمایل میشد و در آب فرو میرفت ، در حالی که آتش همچنان از همه وجودش شراره میکشید ، سراسر کشته میسوخت و در میان آب ها سرنگون میشد .

یک‌گلوله نه هزار‌گلوله

ناو «یارا» ناو بیرحم و جنایتکار «یارا» با پرچم انگلستان از اروندرود گذشت و بداخل رودخانه کارون پیر آمد، از برابر ناو بیر گذشت، در حالی که در رود کارون آهسته آهسته پیش میرفت هر دو طرف ساحل رود خفته را زیر آتش تند سنگین مسلسل خود گرفته بود، با این حال افراد نیروی دریائی ایران از پا نمی‌نشستند و مردانه در برابر این هجوم لعنتی دشمنان ایران مقاومت می‌کردند.

ناخدا نقدی که یک نفس بهر سو سر می‌کشید، با خشمی مردانه بی در پی فرمان میداد:

- یک لحظه هم نه، یک‌گلوله هم نه، هزار‌گلوله، بدشمن امان ندهید.

آنوقت گلوله‌ها صدا می‌کردند، رگبارهای مسلسل همه جامی پیچید و ناو جنگی یک دقیقه، دو دقیقه از حرکت باز می‌ماند و آنگاه دوباره باشدت دوطرف ساحل ارونده رود را و کارون را به آتش می‌کشید:

اینک سربازخانه ایران زیر رگبارهای مسلسل های ناو انگلیسی که دیروز هنگام عبور از اروندرود در مقابل محوطه نیروی دریائی به خاک ایران سلام کرده و ادای احترام نموده بود قرار داشت و

همچنین نارنجک‌های ریزی از طرف ناو مزبور به سربازخانه پرتاب و منفجر میشد و ایجاد رعب و وحشت مینمود، این نارنجک‌ها به محض برخورد با زمین با صدای خشک و مهیبی منفجر میشد.

رگبار مسلسل مخزن آب آشامیدنی را که بین سربازخانه و تعمیرگاه جای داشت سوراخ کرد و آب تصفیه شده که به هزار زحمت برای رفع احتیاج افراد و ساکنین محوطه دریائی تهیه شده بود بشدت از آن خارج میشد.

همه جا فریاد و گلوله بود، آب همه جا را گرفته بود، ناو انگلیسی میغیرید و پیش می‌آمد و حالا دیگر ناوچه‌ها در خطر بودند، اگرچه این ناوچه‌ها دارای توب‌های کوچکی بودند اما چون سینه ناوچه‌ها بطرف ساحل کارون بود نمی‌توانستند بطرف ناو انگلیسی تیراندازی کنند، ناخدا نقدی باتندی بطرف ناوچه‌ها رفت تا آنها را آماده برای تیراندازی کنند و دستوراتی بدهد و از طرف پشت انبارهای نیروی دریائی شروع به دویدن کرد، یکی از ناویها که سخت به هیجان آمده بود، هرگونه احتیاط را کنار گذاشت و همچنان بی‌پروا با خشم تمام تیراندازی میکرد و از هر طرف گلوله‌ها او را در بر گرفته بودند، ناخدا «نقدی» با دیدن این منظره فریاد کشید:

- سرباز اینطور نه، دراز کش تیراندازی کن.

اما هنوز این سخنان تمام نشده بود که یک رگبار گلوله ناخدا «نقدی» را گرفت و او روی زمین غلطید و فریاد زد:

- آه... من گلوله خوردم.

چند ناوی بطرفش دویدند و او را که خون از بدنش فواره میزد، بسوی بهداری بردنده، رئیس ستاد در خون فرو رفته بود، او را از لای سیمهای خاردار که دور بهداری کشیده شده بود، گذراندند و بلا فاصله

در بهداری بستری نمودند. دیگر، بدنال این ضربت همه‌جا غلغله بود، افسران و افراد زخمی را پی‌درپی به بیمارستان می‌آوردند، ناخدا «م» ناوسروان «ز» و بعد ستوان «م»... دهها زخمی دیگر...

ناگهان در میان این غوغای قیامت، غرش هواپیما شنیده شد، هواپیما نزدیک به سطح زمین پرواز می‌کرد، دکتر بصیر سخت از این موضوع نگران شد، او دوره خدمت وظیفه را طی می‌کرد، هواپیما همه‌جا را به مسلسل می‌بست، تمام محوطه نیروی دریائی را زیرآتش گرفته بود، آه، با بهداری چه خواهد کرد؟ این همه افسر و سرباز مجروح و گلوله خورده چه حالتی داشتند؟!

دکتر «بصیر» سخت متزلزل شد، او که وجدان پزشکی داشت، خودرا مسئول میدانست، فوراً یک ملافه سفید بدست آورد، روی آن ملافه با محلول مرکورکرم یک صلیب سرخ کشید، پرچم صلیب سرخ از آن درست کرد و آنگاه در موج نگرانی و ناله و فریاد گفت:

- این پرچم صلیب سرخ را باید روی بام بهداری بگسترانیم،
- اما چگونه؟! ...

او داوطلب می‌خواست، این کار یک سرباز بود، یکی از ناویان که جوانی برافروخته بود با قدمهای محکم پیش آمد و گفت:

- دکتر این کار را من خواهم کرد.

آنوقت پرچم را به بام بهداری برد و آنرا روی بام بهداری گسترد تا شاید خلبانان هواپیما با دیدن آن دست از تیراندازی بسوی بهداری بردارند.

آنگاه، دکتر بصیر بکار پرداخت، نقدی را به یکی از اتفاقهای بهداری برد، گلوله سینه ناخدا «نقدی» را شکافته بود و از پشتیش

خارج شده بود، دکتر «بصیر» محل گلوله را با «تنتورید» ضد عفونی کرد، رنگ چهره رئیس ستاد دریائی ایران زرد شده بود، خون زیادی از بدنه او خارج شده بود، برای ترمیم این خون هیچ وسیله‌ای نبود، ناچار مقداری آب نمک به بدنه او تزریق کرد، ناخدا نقدی را روی تختی خواباند و بسراغ مجروحین دیگر رفت مجروحین و گلوله‌خورده‌ها زیاد بودند، پی دریی عده آنها فزونی میگرفت و لازم بود از خون‌ریزی‌های شدید جلوگیری شود.

در این موقع چند ضربه به در نواخته شد اما هنوز در را باز نکرده بودند که یک رگبار مسلسل در را درهم کویید، می‌بینید که اینها، این یگانگان که بر ایران تاخته بودند حتی به بهداری نیز ابقا نکردند، «بصیر» با یک پرچم صلیب سرخ بدون ترس به بیرون دوید و پرچم را در هوا تکان داد و فریاد کشید:

- اینجا بیمارستانست، این بهداریست

فرمانده انگلیسی که به همراه عده‌ای از سربازان هندی در ساحل کارون پیاده شده بود با تندی پیش آمد و با قیافه برافروخته گفت:

- شما اینجا جمع شدید که مقاومت کنید.

دکتر بصیر لبهاش را از روی خشم و ناراحتی بهم فشار داد و گفت:

- این مجروحین؟! این گلوله خورده‌ها؟! ...

افسر انگلیسی گفت:

- شاید که این یک حیله باشد ...!

دکتر بصیر فریاد زد:

- بیانید داخل بهداری، با چشم خودتان ببینید که این بهداری

نیروی دریائی ایران است... آنوقت درنگ نکرد و به داخل بیمارستان برگشت و انگلیسی‌ها نیز دست از مسلسل باران کردن بهداری برداشتند. ولی گروهی از سربازان هندی همچنان بیمارستان را در محاصره داشتند. توی بهداری همچنان غوغای ناله و فریاد برپا بود، مجروهین مینالیدند و خونریزی زیاد بود چند نفر نیز در همان دقایق اول انتقال به بیمارستان مرده بودند، ناخدا «نقدي» زیر لب نالید:

- آه... تشنه هستم... تشنه.. تشنه هستم...

اما توی بهداری نه یخ بود و نه غذا، آن روز صبح جیره بهداری برای صحبانه دریافت نشده بود، یعنی انگلیسی‌ها اجازه نداده بودند، ناخدا «نقدي» یکبار دیگر آهسته و درد کشیده گفت:

- گرسنه‌ام، سخت‌گرسنه‌ام....!

یکی از نفرات دریائی گفت:

- ممکنه مقداری نان، توی انبار خارج از شب‌گذشته باقی‌مانده باشه.

ناوی دیگر گفت:

- من اینکار رو میکنم و از انبار نان میارم.

و به دنبال این حرف دیگر درنگ نکرد و رفت، اما هنوز از در پشت بیمارستان خارج نشده بود که صدای رگبار مسلسل سبک از طرف سربازان هندی که بیمارستان را محاصره کرده بودند بگوش رسید، سربازان هندی رگبار مسلسل را بسوی ناوی جوان گشودند، ناوی جوان بهر طرف میدوید و سعی میکرد زیر رگبار گلوله‌ها راهی خودش پیدا کند، اما گلوله‌ها او را، این ناوی شجاع را درهم پیچیدند و او آرام روی خاکهای کنار بهداری در میان خون خودش غلطید، او دیگر به بهداری برنگشت و در میان همه افراد موجی از نگرانی پدیدار شد

و همه بیکدیگر نگاه میکردند، مجروحین ناله میکردند، ناخدا «نقدی» در حالتی سخت و بحرانی همچنان اظهارگرسنگی و تشنگی میکرد که سربازی دیگر، یک سربازگمنام قدم پیش گذاشت:

- این دفعه من خواهم رفت.

ودیگر درنگ نکرد، با سرعت از بهداری بیرون رفت، این یک جوان محظوظ بود، همینکه از بهداری خارج شد روی زمین خزید و نرم نرم، مثل یک مار لغزان روی خاکها خزید و پیش رفت، هر لحظه درنگ میکرد، به اطراف مینگریست، زمینها داغ بود، آفتاب تندر میتابید، خوزستان، ساحل اروندرود و کارون در موج خون و درد و فریاد و خشم و گلوه رنگ میگرفت و رنگ میداد، هواپیماها میغردند و ناو «یارا» همچنان همهجا را درهم میکوید، امان نمیداد، نظامی و غیرنظمی نمیشناخت، تنها برای او کافی بود که جنبندهای باشد حالا سرباز یا فرد عادی برایش فرق نمیکرد، سربازگمنام، مردی از خاکهای ایران روی زمین نفس زنان و عرق ریزان پیش میرفت، خوشحال بود بدون حداثه در حالیکه گلوهها از بالای سرش پرواز میکردند، نزدیک انبار شد و آنگاه با یک حرکت بداخل انبار رفت، کنار دیواری نشست فقط چند دقیقه، نفسش آرام گرفت و به طرف سر کشید و عاقبت در میان تاریکی نیم رنگ چشمانش برق زد:

- نان.... آم... نان!.

آنوقت مقداری نان توی یک کیسه کوچک سربازی ریخت، آنرا بدوش بست و از در انبار خارج شد، همچنان با احتیاط، فضای سربازخانه خالی و سوخته بود، غمناک بود، آسمان گریه میکرد، با اینکه آفتایی بود، دل سرباز، این مرد جوان ایرانی شکست و زیرلب با تنفر گفت:

- نفرین بتو... به تو نفرین ای بیگانه، تو زیر آسمان وطن من
چه میکنی؟، جنایتکار... چه میکنی؟!.

آنوقت دوباره روی زمین خزید، آرام و با حوصله پیش آمد،
نانهای بیات را با خودش آورده بود، همه آرزوها یاش در آن روز در این
خلاصه شده بود که نانهای بیات را به ناخدا نقدی برساند و پیش
رفت و پیش رفت، روی زمین خزید و عاقبت به نزدیک بهداری رسید،
از میان محاصره سربازهای انگلیسی و هندی گذشت و یکبار دیگر با
شتاب خودش را به میان بهداری نیروی دریائی ایران انداخت،
کوله‌بارش را عرق‌ریزان به زمین گذاشت و با یکنوع شادی غم‌انگیزی
گفت:

- این نان، خدا را شکر، برای ناخدا ببرید.

در بیرون بهداری همچنان‌گلوله‌ها می‌غیریدند، گلوله توب، گلوله
مسلسل، مقداری نان را فوراً برای ناخدا «نقدی» که همچنان مینالید
بردند و او لقمه‌ای از آن نان را به دهان گذاشت، خواست بجود
نتوانست، دیگر قدرت نداشت و توانست لقمه نان را فرو بدهد و آهسته
گفت:

- دوستان من، سربازان من گرسنه هستند، این نان را میان آنها
آنها قسمت کنید.

دیگر اشک تو چشمان همه پر شده بود، مجروهین در حالیکه
خون از پیکرشان همچنان به زمین میریخت روی کف بیمارستان افتاده
بودند و مینالیدند، حالا دیگر ناو جنگی انگلیسی که وارد کارون شده
بود، به مقابل بهداری نیروی دریائی رسیده بود و همچنان همه‌جا را
گلوله‌باران می‌کرد و سربازان هندی نیز از هر طرف با پرتاپ نارنجک
و خمپاره ایجاد وحشت و اضطراب میان مجروهین می‌کردند، ناخدا

«نقدی» آرام زیر لب مینالید و سخنانی میگفت:

- توابی ییگانه بالاخره کارت روکردی، تو عاقبت قدمهای شومت رو به خاک ایران گذاشتی، تو به اینجا آمدی، مارو گلوله باران کردی اما مطمئن باش که این سرزین همیشه باقی خواهد ماند، تو خواهی رفت، من اطمینان دارم، من به جوانان ایرانی اطمینان دارم، من به مردم ایران اطمینان دارم که هزار بار توفان تاریخ آنها را فراگرفت ولی عاقبت... آه عاقبت...

و آنوقت چند لحظه سکوت کرد و گفت:

- من میمیرم!... میمیرم... برای ایران.. برای... ایران...

دکتر « بصیر » نزدیک رفت و آهسته گفت:

- ناخدا، هرگز، تو هیچ وقت نمیمیری، تو معالجه خواهی شد!

ناخدا «نقدی» لبخند بیرنگی زد و گفت:

- نه، این را اطمینان دارم، من معالجه شدنی نیستم، اما بخدا خوشحالم که در این جنگ و توی خاک وطن خودم کشته شدم و به مرگ طبیعی نمردم!...

آنگاه ادامه داد:

- به همسر من بگوئید، هرگز غصه نخورد، من با شرافت و مردانگی جان دادم هیچکس توی این دنیا زنده نخواهد ماند من سرباز بودم و سرباز نمردم.

تب تندی به جان ناخدا «نقدی» تاییده بود، ضعف شدید و بی دری بیگفت:

- من تشنه هستم، آب.... یخ... آب هندوانه!...
اما افسوس که این میسر نبود، در آن روز وانفسا یخی وجود نداشت، حتی آب نیز تمام شده بود، همه مجروهین مینالیدند، آب

میخواستند، از خونهای که روی کف بهداری جمع شده بود، دل آدم به درد می‌آمد، این خون سربازان ایرانی بود، اما ناجوانمردان خائن همچنان در رگبار‌گلوله میخروشیدند، دکتر بصیر در جامه یک انسان، یک پزشک وظیفه‌شناس همچنان آنها را دلداری میداد، از این مجروح به آن مجروح سرکشی میکرد و پی درپی میگفت:

- نگران نباشد، شما خوب خواهید شد، شاید یک ساعت دیگر گلوله‌باران تمام بشود و من بتوانم شروع به کار جراحی کنم، فقط یک ساعت دیگر.

صدای ناله مجروحین و شکایت آنها از تشنگی همه بیمارستان را پر کرده بود و در این میان یک نگرانی شدیدی در همه‌جا رخنه کرده بود، نگرانی اینکه ممکن است تا چند دقیقه دیگر بیمارستان بمباران شود، دکتر «بصیر» که در آن لحظات حفاظت جان عده زیادی مجروح و تیرخورده را بعهده داشت بفکر فرورفت:

- چه باید کرد، خدایا چه باید کرد؟..

آنوقت پس از چند دقیقه قدم زدن بطرف عده‌ای که جراحت کمتری داشتند و یا اصولاً مجروح نبودند، برگشت و با کلماتی لرزان گفت:

- ناوجنگی در مقابل بهداری لنگر انداخته، حالا دیگر زیاد تیراندازی نمیکند، تنها ممکن است که ما از راه‌هوا مورد حمله بمبهای قرار گیریم من عقیده دارم که یکی از میان ما بهسوی ناو انگلیسی برود و در آنجا موقعیت بهداری و وضع مجروحین را به اطلاع فرمانده ناو برساند تا اقلام از تیراندازی یا از بمباران در امان بمانیم و بتوانیم برای مجروحین گلوله خورده کاری انجام دهیم!...

معلوم بود بهتر از همه خود دکتر «بصیر» بود و یکی از افسران گفت:

- دکتر بهتره خودتون این کار رو قبول کنی! ...

دکتر «بصیر» بدون درنگ قبول کرد و آماده رفتن به ناو انگلیسی شد و برای این کار روپوش سفید پزشکی خودرا پوشید و ملافه سفیدی را بر سر چوب کرد و با یکی از پزشکیاران سفیدپوش از بیمارستان خارج شد، آنها قدم به قدم پیش میرفتند و خوشبختانه برای نزدیک شدن به ناو اتفاقی نیفتاد و به دکتر «بصیر» و پزشکیار از طرف ناو «یارا» تیراندازی نشد، اما در برابر ناو نگهبان مسلحی اسلحه خودرا بسوی آن دوگرفت و با خشونت گفت:

- ایست! ...

هردو ایستادند و نگهبان مراتب را بوسیله پاسداری به فرماندهی ناو جنگی اطلاع داد و فرمانده ناو جنگی اجازه داد تا دکتر «بصیر» و پزشکیار به ناو وارد شوند، وقتی دکتر «بصیر» در برابر فرماندهانگلیسی قرار گرفت و با کلماتی برباده گفت:

- شما دارید به بهداری تیراندازی میکنید! آیا این کار در کجا دنیا رسم است.

فرمانده انگلیسی نگاهی به افسر پزشک جوان افکند و گفت:

- ما به هرجا مظنون باشیم تیراندازی میکنیم، این قانون جنگ است! ...

دکتر «بصیر» خنده تلغی کرد و اشاره به طرف بهداری کرد و گفت:

- آنجا بهداریست، بیمارستان است، در آنجا یک مشت مجرح، تیرخورده، یک عده مشرف به مرگ و کسانی هستند که با مرگ دست

به گریبان هستند، اکنون ما در بهداری حتی یک قطره آب نداریم که به مجروحین بدھیم، برق نداریم، غذا و نان نداریم، از صبح که شما بدون مقدمه بطرف کشور ما حمله آورده‌اید ما قدرت هرگونه عملی را از دست دادیم، هر لحظه امکان دارد هوایپماهای شما همانطور که خانه‌های مردم عادی را بمباران میکنند، بهداری دریاداری جنوب ایران را نیر بمباران کنند، آیا شما ام این کار را میگذرید قانون جنگ؟! آیا شما به یک بهداری و بیمارستان نیز مظنون هستید و آنرا به گلوله می‌بندید؟!..

دکتر « بصیر » ادامه داد:

- کلنل، مجروحین من بدون دارو و بدون یخ ، بدون آب توی بیمارستان افتاده‌اند و شما دم از جنگ و فوق العاده بودن اوضاع میزینید؟! .

فرمانده ناو « یارا » پرسید:

- من چه کاری میتوانم برای شما انجام بدهم؟!..

دکتر بصیر پاسخ داد:

- ما کاری از شما نمیخواهیم، شما کار خودتان را کردید و از روی اجساد مردان مأگذشتید و دریای ما را، رودخانه ما را، کوه‌های ما را زیر پا گذاشتید، حالا تنها من از شما میخواهم که اگر کمی وجدان بشری شما بیدار است دستور بدھید از تیراندازی بسوی بهداری خودداری کنند و سربازان مجرح ما را نکشند!...

فرمانده کشتی « یارا » سرش را تکان داد و گفت:

- من این کار را خواهم کرد!.

آنگاه دستور داد تا از تیراندازی بسوی بهداری دست بردارند

و به افسر « تیر » کشتی گفت:

- تو باید برای مجروحین کنسرو یخ آماده کنی ! ...

افسر «تیر» برگشت، چند دقیقه بعد، با دو افسر دیگر نیروی دریائی انگلستان بازگشت و آنها در حالیکه چند بسته دارو و یخ بهمراه داشتند به دکتر « بصیر » گفتند:

- هردو ما طبیب هستیم، اینک با شما همراهی میکنیم،
برویم ! ..

دکتر « بصیر » به اتفاق آن دو افسر پزشک به بهداری برگشت،
یخ و دارو را میان مجروحین که همچنان میتوالیدند تقسیم کرد و
مقداری یخ و کنسرو برای ناخدا « نقدی » برد، وقتی قطعات کوچک یخ را
به دهان او گذاشت ناخدا پرسید:

- چه خبره است؟ ! ...

دکتر « بصیر » گفت:

- ناخدا، همه جا گلوله باران شده و ارتش انگلستان وارد خاک ایران شده است، ظاهراً اینها تنها نیستند، روسها نیز از شمال ایران با بمباران کردن خاک وطن ما پیش می‌آیند، ناخدا « نقدی » آهسته و بیرنگ نالید:

- آه میدانستم، ما چند بار به مرکزگزارش داده بودیم که اینها میخواهند توى این سرزمین کاری انجام بدند، خدا یا نمی‌دانم که آخر و عاقبت این کار چه خواهد شد؟ ! ..

روز تمام میشد، آفتاب بسوی دشت‌های دور، بسوی نخلستان‌های تشنه و آفتاب سوخته که حلا میوه شرینشان را نشار میکردند و مردان تندوتیز خرم‌چین از ساقه‌هایشان بالا می‌رفتند سفر می‌کرد، غروب خسته و تنها از راه میرسید که ناگهان صدای شیپور برخاست، این نه شیپور آماده باش بود و نه شیپور جنگ و آشوب، این شیپور عزا

بود، یک عده سرباز انگلیسی در دو ردیف تفنگها یشان را واژگون داشتند و جنازه‌ای را بسوی باع نیروی دریائی کنار اروندرود میبردند و جنازه یک سرباز را، جنازه یک دریادار بزرگ وطن پرست را... این «بايندر» بود، مردی که دریای خروش دریای پارس شهید شد، عقاب دریای پارس با ييگانه جنگيد و با خون خود بر ساحل دریای پارس نوشت:

- من ایرانی هستم، خون من نثار ایران باد...

حالا کسی نبود، سربازی نبود، افسری نبود تا از جنازه مشایعت کند، سربازان و افسران و ناخدايان ایرانی در ساحل اروندرود و کرانه خلیج فارس یا کشته شده بودند یا مجروح بودند و یا به اسارت دشمن درآمده بودند حالاتنها دشمن بود، دشمن ایران، این ييگانه که به خاک ما تاخته بود، خود خونش را ریخته بود و خود او را میبرد تا در میان باع نیروی دریائی «او» را به خاک بسپارد.

آنها که در بهداری بودند، وقتی این منظره را تماشا میکردند اشک میریختند، وقتی که خبر این شهادت میهندی به ناخدا «نقدي» رسید، اشک توی چشمانش حلقه بست و نالید:

- تو مرد بودی بايندر، آنها که خون تورا ریختند، نامرد بودند، برو که من نیز بدنیال تو خواهم آمد، برو که ما چاره نداشتیم جز این که خون خودرا نثار وطن کنیم! ...

آنوقت پرسید:

- از آبادان چه خبر؟ ناوهای شهباز و سیمرغ چه شدند؟ ! ..

دکتر « بصیر » آهسته گفت:

- ناوهای غرق شدند.. همه چیز نابود شد! ...

ناخدا نقدي با لحن غم‌انگيز و مقطعي گفت:

- آه... تف بر شما... نامردها! ..

آنوقت خاموش شد، آرام گرفت، تا نیمه شب برق نبود، در پناه یک چراغ نفتی گردسوز چهره رنگ پریده او نمودار بود، «نقدي»، اين ناخدا که عمرش را در میان آبهای نیلی رنگ دریای پارس گذرانده بود، حالا در تب تندي که در اثر گلوله ها و شدت جراحات به جانش ریخته بود می سوخت، داغ و سوزان و ملتهب بود، حرف میزد، توی آن تب تندي پی در بی میگفت:

- دریای من، خلیج فارس... من هستم، من نیگذارم دشمن یکبار دیگر روی آبهای تو کوس لمن الملکی بکوبد، ناو ببر... ناو سیمرغ... شهباز، همه در کنار هم حرکت کنید، توپهای خودتان را روی هم کشته های دشمن بگیرید، شلیک کنید، نابود کنید، کشته های دشمن را... .

آه، افسران جوان من، ناویها، ناو سروانها... حمله... بزنید، این دشمن خونخوار را از این سر زمین برانید.. آه دریا... دریا.... دریا. آنوقت، پس از این سخنان، او در نور پریده رنگ چراغ نفتی چشمانش را باز کرد و به اطرافش نگاه کرد، آنوقت خندید، خنده های شادمانه کرد و گفت:

- دوستان من چرا غمگین هستید؟ نه، من هرگز، وطن شما، وطن ما همیشه خواهد بود، قبل از من و توای ایرانی، هزاران سال مردان و دلیران سوار بر اسبها یشان در دشتها و کوه های ایران تاختند، با دشمن جنگیدند، با خون خودشان، با جان خودشان تاریخ ایران را به من و تو سپردند، نگاه کن، ای مرد، ای ایرانی که در پایی هر تپه، در کنار هر کویر، در ساحل هر دریا یک ایرانی خفته است، خاک ایران او را در آغوش گرفته اما هنوز از شمشیرش خون می چکد، خون دشمن،

خون بیگانه، او بهمن و تو فرمان میدهد که نترس، دلیر باش، باید زنده بود، اگر سست شدی، اگر لرزیدی، آنوقت مرده‌ای، اگر استوار بودی، همیشه زنده خواهی بود، این فرمان تاریخ است، گوش کن، مردانه برای ایران زمین بکوش... خدا حافظ!...

آن شب تلخ گذشت، روز دیگر، هنوز تیراندازی از دور به گوش میرسید، حالا صبح روز چهارم شهریور بود، هنوز خورشید طلوع نکرده بود، سپیده‌دم دست بلورینش را روی موجها میکشید، پرده‌ای از لطافت نور روی اروندرود افتاده بود، اما توی بهداری همچنان بوی خون می‌آمد، بوی مرگ، بوی تلخ زندگی که به چنگال دردها و جراحتها افتاده بود، دهها و دهها انسان، سرباز ایرانی، ناویان دریای پارس در اتاقی از خون به رنگ سرخ درآمده در کنار هم افتاده بودند، روی چهره بعضی‌شان مرگ سایه میزد و گروهی در خواب بودند و دسته‌ای نیز ناله میکردند، از پنجره، صحن سربازخانه، نیروی دریائی ایران دیده میشد، دیگر از آن همه خروش و هیاهوی روزانه ناویها خبری نبود، یک سرباز یا افسر ایرانی در آن محوطه دیده نمیشد، حالا بجای افراد ایرانی سربازان هندی و انگلیسی با هیاهوی بسیار در حال ورزش بودند، سربازخانه ساحلی، ساختمانها، همه‌جا را آنها اشغال کرده بودند، چه تلخ بود این منظره، چه رشت بود.

فرمانده انگلیسی در کنار باغ نیروی دریائی قدم میزد و از این فتح ناجوانمردانه که کرده بود، شادی میکرد، در این وقت دکتر «بصیر» کنار تخت ناخدا «نقدی» آمد و دست او را که لرزان و تب‌آلود بود، توی دستش گرفت و با مهربانی گفت:
- ناخدا، آیا اجازه دارم که راجع به شما با فرمانده انگلیسی صحبت کنم؟ !....

ناخدا «نقدی» نگاهی به او کرد و پرسید:

- راجع به من؟!... یعنی؟!..

دکتر « بصیر » گفت:

- یعنی شما را از اینجا به بهداری شرکت نفت انگلیس و ایران منتقل کنیم، فرمانده ناوحتماً این اجازه را خواهد داد!

ناخدا «نقدی» با شنیدن این سخنان نگاهش پر از رنج شد و با تنفسگفت:

- نه.... هرگز... من از اینها متنفرم، این ناجوانمردها اینطور ما را مورد حمله قرار دادند، نه دکتر من حاضر نیstem هرگز...!

آنوقت ناگهان حالت تندی به ناخدا «نقدی» دست داد و او مقدار زیادی خون استفراغ کرد و درد شدیدی به او مستولی شد، از درد میتواند، وقتی کمی آرام گرفت ناوسروان «زند» و یکی دو نفر از افسران به اتفاق او آمدند و گفتند:

- ناخدا، قرار است شما را از اینجا به بیمارستان شرکت نفت ببرند!...

ناخدا «نقدی» که سخت ضعیف شده بود، گفت:

- نه من دوست ندارم، من میمیرم، نگاهداری و مراقبت از من دیگر فایده‌ای ندارد، شما زودتر از اینجا بروید، از بیمارستان خارج شوید، من می‌ترسم شما را اسیر کنند و به هندوستان ببرند، دوستان من بروید، خدا حافظ!...

در این هنگام، هنوز در این گفتگو بودند که چند سرباز مسلح هندی، ناویان یکم «ص» و ستوان سوم «غ» را به بهداری آورده بودند، ناویان «ص» نگاهی به ناخدا «نقدی» انداخت و بعد با حالتی متاثر و افسرده گفت:

- ناخدا، فرمانده ناو انگلیسی میگوید: آیا کجا مایل هستید که

یک گلوله نه هزار گلوله

۱۷۳

تا جنازه دریادار بایندر را مدفون سازیم؟!...

ناخدا «نقدي» یکبار دیگر چشمانش پر از اشک شد و با لحن

دردآلو دیگفت:

- توی همان باغ نیروی دریائی، فرمانده بزرگ ما باید در آنجا،
در کنار ارون درود به خواب ابدی فروبرود.

آنوقت ناخدا «نقدي» به افسرانی که پیرامونش بودند، گفت:

- و مرا نیز..... مرا در کنارش بخاک بسپارید!...

همه غمگین بودند، همه متأثر بودند، ناخدا «نقدي» با همه
افسران و افراد نیروی دریائی که در اطرافش بودند، رو بوسی و
خداحافظی کرد و گفت:

- دوستان من، خداحافظ.... مرگ در راه ایران برای من
افتخاری بود، خداحافظ برای همیشه...!

و ناخدا «نقدي» چشمانش را بست و آرام به خواب ابدی
رفت ! ...

۱۲۶

آخرین نبرد... آخرین افتخار

سرزین جنوب ایران، این دشت عظیم پر افتخار خوزستان که نقش تاریخ ایران را در خود دارد، حالا دیگر در روزهای شهریور هزاروسيصدوبيست در آتش هجوم ييگانه می سوت و نيري جنگی انگلستان، يکباره از بندر شاهپور و خرمشهر و آبادان در پناه هواپیماهای غرندهایکه بالای سرشان در پرواز بودند، همراه با غرش تانکها و زرهپوش‌ها پیش می‌آمدند، حالا دیگر اهواز مقصد آنها بود ولي در میان راه خرمشهر و اهواز دو حادثه بزرگ روی داد، بلکه سه حادثه.

نخستین، نبردی بود که گروهی از ناویان جنگی به فرماندهی ناویان (آ) و نــاویان «ع» در برابر نيري جنگی انگلستان براه انداخته بودند و ما اينك به ديدار اين نبرد پرشور ميريــيم، روز ششم شهریور ماه هزاروسيصدوبيست، دیگر همه‌جا زير فرياد گلوله‌های ييگانه رنگ حسرت و خشم و اندوه گرفته بود، زنان و مردان خوزستانی شاهد اشغال ميهنشان بوسيله نيري ييگانه شده بودند، آفتاب تند ميتايد، فرمانده نيري انگليسی دستور داده بود که ستونهای سرباز بسوی اهواز حرکت کنند، كاميونها به غرش درآمدند، تانکها پيشاپيش

میرفتند، دشت وسیع و گسترده بود، هنوز نیروی انگلیسی بیشتر از چند کیلومتر پیش نرفته بودند که از میان یکی از نخلستانهای میان راه خرمشهر به اهواز غرض مسلسل برخاست و از اینسو و آنسو چند سرباز هندی و انگلیسی به خاک افتادند.

ستون جنگی سربازها از حرکت بازماند و سربازان از کامیونها بروی زمین ریختند و روی زمین دراز کشیدند و بدون هدف شروع به تیراندازی کردند، اما گلوله باران از میان نخلستان شدید بود اینها دو ناویان بودند با عده‌ای از نیروی دریائی ایران ناویان «ع» در حالیکه از خشم و هیجان میلرزید، به ناویان آهنین گفت:

- هر طور هست باید اینها را محاصره کنیم، ما نباید اجازه بدیم اینها اینطور ساده به اهواز برسند، تو از طرف چپ و من از طرف راست و در عین حال همچنان عقب نشینی میکنیم.

آهنین با صدای تند و خفه‌ای پاسخ داد:

«عظیما» ما این همه اسلحه و مهمات با خودمان داریم و بیشتر از پنجاه مسلسل و تفنگ و خمپاره و نارنجک، من متقدم تا آخرین فشنگ بجنگیم.

آنوقت دوباره حمله را آغاز کردند و جنگی نمایان برآورد اختند، فرمانده سربازان انگلیسی دستور داد تا نانکها به داخل نخلستان هجوم ببرند و در یک لحظه غرش تانکها برخاست و به دنبال آن دهها نخل بلند، زارعین خوزستانی، در حالی که هنوز خوشه‌های خرما را بر خود داشتند و مایه امید خوزستانی‌ها بودند، روی زمین فرو افتادند، از هر سو نخلستان گلوله باران شد اما مسلسل داران نیروی دریائی ایران چنان بی‌پروا بسوی آنان تیراندازی میکردند که مدت دو ساعت، ستون عظیم سربازان انگلیسی کاری از پیش نبرد.

ناوبان «آ» از طرف شرق نخلستان سربازان خود را تییهج میکرد:

- بجنگید ، امروز ما هستیم و خون ، ما هستیم و وطن ما ، ما هستیم و خاک ما ، سرباز من ، وقی گلوله تو خوش کرد ، و یک بیگانه را در این خاک بزمیں انداخت ، مطمئن باش که تو پیروز شده‌ای .

و ناویان «ع» از سوی دیگر فریاد میکشید:

- بیگانه نباید همینطور ساده و بدون مقاومت و برخوردي به اهواز برسد ، مگر ایرانی مرده است ، مگر ما نیستیم ؟ سرباز ایرانی ، سرباز نیروی دریائی ایران ، بکش و کشته بشو تا به تاریخ خود سلام گفته باشی .

این جنگ شورانگیز درگرمای سوزان آفتاب بیشتر از دو ساعت ادامه داشت و در این مدت نیروی دریائی ایران توانسته بود دو تانک را از کار بیندازد و چند زرهپوش را به آتش بکشد ، اما تانکها همچنان در میان نخلستانها پیش می‌رفتند و هر دقیقه امکان داشت با محاصره‌ای برآنها چیره شوند و سربازان دلیر ایران را به نابودی بکشانند و درست در این موقعیت بود که اتومبیلی از دور پیدا شد ، این اتومبیل ناو سروان «د» بود ، او در هنگام جنگ دریائی در مخصوصی بود و در تهران بسی برد و همینکه فرمان آماده‌باش در سوم شهریور داده شد و مخصوصی سربازان و افسر ایرانی لغو گردید ، «د» از تهران بسوی جنوب حرکت کرد ، همینکه به اهواز رسید ، در آنجا جلوی او را گرفتند ، یکی از پاسداران راه به او گفت :

جناب سروان به کجا می‌روید ؟ ! ...

ناوسروان «د» گفت :

آخرین نبرد... آخرین افتخار

۱۷۷

- نگهبان، من به واحد خود در خرمشهر میرم ، میرم تا وظیفه سیه‌نی و سربازی خودم رو انجام دهم .

نگهبان دروازه اهواز با هیجان ترس آلودی گفت :

جناب سروان ، از اینجا جلوتر نروید راهها بسیار نامنه ، بسیار شلوغه ، شاید نیروی جنگی انگلستان امروز و فردا ... بسوی اهواز سرازیر بشه ! ..

ناوسروان «د» با تندي گفت :

- تو چی میگی مرد ؟ من افسر نیروی دریائی نشده‌ام که توی اهواز بمانم و شاهد ورود نیروی بیگانه به اهواز باشم ، نه من باید به واحد دریائی خودم برم .

آنوقت به راننده خود دستور داد :

- حرکت کن ، هرچه زودتر ...

اتومبیل با یک حرکت تند از جا کنده شد و بسوی خرمشهر برآه افتاد ، دشت زیر آفتاب تند همچنان می‌ساخت ، غمزده و ساکت بود ، چه رشت است وقتی خاک سرزمین انسان را بیگانه درمی‌نورد ، هرگز مباد که چنین گردد ، وقتی سرزمین انسان را بیگانگان اشغال می‌کنند گوئی آن زمینها نیز به همراه ساکنین خودشان غمزده و عزادار هستند ، «د» پیش میرفت کسه ناگهان با یک صحنه جنگ روپرورد ، اتومبیل او متوقف شد و او چند لحظه به دردها و گلوله‌ها و غرش مسلسل‌ها و تانکها گوش فرا داد و آنوقت گفت :

- پسر اینجا جنگ هست ... جنگ ...

و دیگر درنگ نکرد و از اتومبیل بیرون پرید و با تفنگ برنوئی که به همراه داشت روی زمین دراز کشید و در کنار جاده در پناه اتومبیل سنگرگرفت و شروع به تیراندازی بسوی سربازان هندی و

انگلیسی کرد و با خشم گفت :

- نامردها ... ایست ، اینجا ایرانست اول ما را بکشید ، بعد پیشروی کنید .

اما در اینوقت یک رگبار مسلسل تند که بسوی اتومبیل او رها شده بود اتومبیل را سوراخ کرد و گماشته و راننده اتومبیل را کشت ، تنها آخرین فریاد آنها توی دشت سوخته طنین انداخت :

- آخ ... ناو سروان ... خداحافظ ... مارو حلال کن ...

افسر جوان سرش را تکان داد و باز با خشم گفت :

- مهم نیست ... ما میجنگیم !.

ولی هنوز دوباره آماده تیراندازی نشده بود که ناگهان چند سرباز هندی به سویش حمله کردند و از پشت سر او را هدف سر نیزه قرار دادند ، یکی از سربازان هندی سر نیزه را به پشت او فرو برد ، ناو سروان جوان فریادی از درد و خشم کشید ، اما سرباز هندی بیشتر سر نیزه را در مهره های پشت او فشار داد ، آنوقت همینکه خواست تا سر نیزه را از پشت او خارج کند ، هرچه کرد نتوانست ، سر نیزه در مهره های پشت ناو سروان شجاع و جوان گیر کرده بود ، ناو سروان «د» که از درد بخود می پیچید به آن سرباز هندی اشاره کرد تا پای خودش را روی کمرش بگذارد و سر نیزه را با فشار خارج سازد ! ..

آنوقت ناو سروان جوان بیهوش میشود و سربازان هندی در همان حال او را به آمبولانس منتقل میکنند و بسوی بصره میفرستند .

اما روز دیگر جنگ ادامه داشت که سربازان نیروی دریائی ایران که پیاده بودند مردانه میجنگیدند تا راهی بسوی اهوار باز کنند ، تانک ها آنها را تعقیب میکردند که ناگهان از پشت سر از جانب خرمشهر گروهی از پارتیزانها و عشایر خوزستان یک حمله

تند بسوی سربازان انگلیسی آغاز کردند ، آنها را از پشت سرگلهه باران کردند ، این‌ها فقط یازده نفر بودند ، ده مرد و یک زن ، اما فرمانده نیروی انگلیسی گمان کرد که از پشت سر غافلگیر شده و نیروی بزرگی از سربازان او را مورد حمله قرار داده است، این بود که فرمان توقف داد و دستور داد تا جنگ را از سوی دیگر ادامه دهند ، ده مرد جنگی خوزستانی ، ده مرد سوخته و گمنام از سرزمین خوزستان همراه با تلاش مردانه و جانانه یک زن ، مانند عقابهای گرسنه حمله میکردند تیر میانداختند ، میجنگیدند و باور کردند نیست که مدت سه ساعت ، شاید هم بیشتر ، نیروی جنگی یک کشور بزرگ و غارتگر و مغروف را معطل و سرگردان کردند ، سه ساعت کشید ، آن‌ها بی پروا جنگیدند و رفته رفته یکی یکی به خاک افتادند و دیگر از میان همه دو نفر ماندند ، یک زن و یک مرد ، آنها هنوز میجنگیدند ، آنها هنوز تلاش میکردند و در این مدت ناویان «ع» و ناویان «آ» به سوی اهواز عقب نشینی کردند و با سرعت پیش رفتند ، عاقبت هم با مقدار زیادی اسلحه و مهمات به لشکر خوزستان پیوستند .

اما آن دو گمنام هنوز می‌جنگیدند که ناگهان گلهه‌ای صفير کشید و روی سینه مرد نشست و او فریاد کشید :

- زهرا ... آه زهرا ... !.

زهرا بسویش دوید تفنگش را انداخت و او را در آغوش کشید و نالید :

- ایوب ... ایوب من ... !

ولی هنوز آخرین کلمه بر لبانش بود که یک رگبار مسلسل او را درو کرد و صدای زهرا را خاموش ساخت

بعد از آن همه‌جا در آنتاب داغ رنگ میباخت تنها صدای
غوش تانکها و زرهپوشها و کامیونها بود که فضا را لبریز میکرد ،
زمین غمگین بود ، خوزستان خشمناک بود ، تاریخ ایران حسرت
میخورد و نیروی بیگانه بر سینه دشت خوزستان بسوی اهواز پیش
میرفت ولی باد وحشی بر دامنه شنهای داغ خوزستان خط جاودانگی
می‌کشید ، خط جاودانگی ایران را می‌کشید و در هو هو گریزان باد
شنیده می‌شد :
چه بسیار بیگانه به این سرزمین تاخت ولی هرگز نپایید و ایران
جاودانه ماند .

.....

.....

اینک ما در برابر بنای یادبود شهدای دریائی ایران ایستاده‌ایم
در برابر یک سنگ و میخوانیم :
دریابان غلامعلی بایندر - ناخدا نصرالله نقدی ناوسروان یدالله
بایندر ، ناوسروان حسن کهنومی - سروان مکری نژاد - ناوبان یکم
ابراهیم هریسچی - ناوبان مهدی ریاضی - ناوبان جعفر مسگر زاده -
استوار دوم جواد پرستنده - مهناوی یکم جواد هماز مهناوی یکم
ابراهیم طاهری - مهناوی یکم محمد ربیع گیلانی - مهناوی یکم حسین
تکحرزبان - مهناوی دوم هاشم واحدی - مهناوی دوم اسماعیل یوسفی -
مهناوی دوم سرخه‌ای و ششصد ناوی ...

.....

.....

و چنین بود پایان کار غرور آمیز و افتخار آفرین عقابهای دریایی
پارس که مردانه جنگیدند و مردانه جان باختند .

